

Praha 1

/ Výzvy a kvalita života očima obyvatel

Výzkum realizovaný ke Strategii udržitelného rozvoje

/ Publikováno
16. 8. 2022

// Autoři
PAQ Research
Daniel Prokop (PAQ)
Eliška Dvořáková (PAQ)
Matyáš Levinský (PAQ)
Luděk Rambousek (NMS)
Vít Pavliš (NMS)

**MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 1**

PAQ
RESEARCH

nms
MARKET RESEARCH

Obsah

Hlavní pozitiva a výzvy očima občanů	5
1 Shrnutí výsledků	7
Jak jsou obyvatelé celkově spokojeni	7
Bydlení a vybavenost	7
Život v lokalitě	8
Služby	9
Životní prostředí	10
Doprava	11
2 Úvod a metodika	13
2.1 Jak číst data	14
3 Lokální spokojenost	15
3.1 Spokojenost s životem v Praze 1	15
4 Spokojenost s rozměry života v Praze 1	19
4.1 Spokojenost s jednotlivými oblastmi života obyvatel Prahy 1	19
4.2 Spokojenost s jednotlivými oblastmi života – srovnání se zbytkem Prahy	22
5 Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost	25
6 Bydlení a náklady na něj	29
7 Život v lokalitě – komunita, turismus a bezpečnost	33
7.1 Život v komunitě	33
7.2 Bezpečnost	37
7.3 Krátkodobé ubytování / Airbnb	39
7.4 Veřejný prostor	43
8 Služby v okolí – dostupnost a kvalita	48
8.1 Obchody	48
8.2 Vzdělávací zařízení	52
8.3 Služby	55
9 Životní prostředí – čistota, parky a zeleň, ovzduší	58
9.1 Kvalita životního prostředí a ovzduší	58
9.2 Kvalita a údržba veřejných prostranství	61
10 Doprava – bezpečnost, MHD, parkování	65
10.1 Způsoby dopravy po Praze 1 a obecné hodnocení	65
10.2 Hodnocení problémů v automobilové dopravě	67
10.3 Parkování a poplatky za něj	71
10.4 Bezpečnost v rámci dopravy	75
10.5 Hodnocení MHD	78
11 Zvažované stěhování	80
11.1 Co jsou motivace k odstěhování se z Prahy 1	80
11.2 Co mohou být motivace pro přistěhování do Prahy 1	82
12 Segmentace	84
12.1 Popis segmentů – typů obyvatel	85

	12.2 Doporučení dle segmentů	92
13	Appendix	93
	13.1 Sociodemografie a identifikace	93
	13.2 Bydlení	94

Hlavní pozitiva a výzvy očima občanů

Na čem stavět – pozitiva:

- / 1 / Silnou stránkou života v Praze 1 je komunitní život.** Lidé jsou častěji než ve zbytku Prahy součástí spolků, občanských sdružení. Obyvatelé se silnějšími vazbami a sociálním kapitálem jsou přítomni v Praze 1 spokojenější.
- / 2 /** Pozitivem bydlení v Praze 1 jsou **relativně velké byty**. Vybavenost bytů a domů je v některých aspektech nižší než ve zbytku Prahy, ale životní spokojenost to neovlivňuje.
- / 3 / Pociťovaná bezpečnost v Praze 1 není významně horší než ve zbytku Prahy.** Většina lidí by chtěla v ulicích více strážníků, ale říkají to i lidé, co se cítí bezpečně. Mohou chtít jejich vyšší roli v kontrole negativních projevů turismu, dopravy a souvisejících problémů.
- / 4 / Nepotvrdilo se, že by obyvatelé Prahy 1 výrazně častěji, než zbytek Pražanů, trpěli tzv. heat islands a extrémními horky v bytech.** Část tyto zkušenosti má, ale jsou jen zhruba o 5 % častější než ve zbytku Prahy.
- / 5 / Obyvatelé Prahy 1 jsou spokojeni s dostupností většiny služeb – výjimkou jsou zubaři a předškolní péče o děti do 2 let. Kvalitu základních škol hodnotí rodiče v Praze 1 spíše lépe než ve zbytku Prahy.**
- / 6 / Přes 80 % chce v Praze 1 zůstat a „jen“ pětina je s životem zde vyloženě nespokojena.** Spíše než odliv současných obyvatel tak městská část musí řešit jejich kvalitu života + udržení mladší vyrůstající generace a zvýšení potenciálu pro příchod dalších rodin.

Co měnit – významná negativa:

- / 1 /** Celková **spokojenost s životem v Praze 1 je nižší než ve zbytku Prahy** i v dalších centrálních částech Prahy (2, 3, 6, 7). **Jen necelá polovina by život zde doporučila známým**, což se může projevat i reálně na příchodu dalších obyvatel a rodin.
- / 2 /** Mezi hlavní významné slabiny, které významně ovlivňují spokojenost s životem v Praze 1, patří negativní **dopady turismu** (hluk, Airbnb, přizpůsobování turismu atd.), některé aspekty **životního prostředí** (znečištění ovzduší, podoba parků a míst k odpočinku) a **přehlcení tranzitní dopravou**.
- / 3 /** Rostoucím problémem v bydlení je energetická úspornost a náklady – **čtvrtina lidí dává na bydlení více než 35 % a potřebovali by příspěvek na bydlení či jinou formu podpory**. Zejména chudší rodiny s dětmi, ale i polovina zasažených důchodců žádnou **podporu nečerpá**.
- / 4 /** Spor mezi řidiči a chodci/cyklisty o podobu dopravy je mediální mýtus. **Obyvatelům Prahy 1 vadí transitní doprava a parkování nerezidentů**, která komplikuje život místním řidičům i chodcům. Vadí jim nedostatek míst k parkování pro místní – více by zpoplatnili parkování nerezidentů. Ale také dopravní zácpy, auta parkující na chodnících. Mírná většina obyvatel je zároveň buď pro posílení pěších zón či ulic bez aut (pro pěší, cyklisty a MHD).
- / 5 /** Vysoký komunitní život a občanská angažovanost do jisté míry reaguje na pocit **malé participace na politickém rozhodování – většina lidí má pocit, že příliš neovlivňuje směřování městské části a části se nelíbí, kam směřuje**.
- / 6 /** **Specifikem Prahy 1** (i ve srovnání se zbytkem centrálních částí) je velký odpor k Airbnb, které jim nevdí primárně kvůli bezpečnosti, ale kvůli hluku a znečištění domů. **Velká většina je pro regulaci, vyšší poplatky / danění**. Většina obyvatel by regulovala i přehlcení reklamami a vizuálním smogem, ale v tom se příliš neliší od zbytku Pražanů.
- / 7 /** Lidem v Praze 1 většinou nevdí luxusní restaurace, kavárny, hospody a obchody, ale **chybí jim ty dostupnější s běžným sortimentem** – a to zejména středně příjmovým obyvatelům. Obyvatelům centrálních částí ale výrazně **vadí alkoholovy shopy, candy shopy, strip bary**. Velké většině lidí **vadí alkoholový turismus** (příjezdy na oslavy), přílišné **přizpůsobování ulic a jejich podoby turistům**.

1 Shrnutí výsledků

Jak jsou obyvatelé celkově spokojeni

- / 1 /** Zhruba polovina obyvatel je v Praze 1 spokojená (55 %) a doporučila by ji ostatním (49 %). Zhruba pětina je s životem v lokalitě nespokojená či by ji nedoporučila. Další dávají neutrální hodnoty.
- / 2 /** Spokojenost s životem v lokalitě bydliště je nižší než ve zbytku Prahy – zde je totiž spokojeno a život v lokalitě by doporučilo přes 70 % respondentů z kontrolního výzkumu.
- / 3 /** Nejnižší spokojenost s životem v Praze 1 projevují lidé v předdůchodovém věku, s nižšími příjmy a bydlištěm v centrálních částech (Staré Město, Josefov).
- / 4 /** Většina lidí říká, že život v Praze 1 se zlepšil během covidu a omezení turismu během lockdownů. Více než 80 % chce ve svém bydlišti zůstat. I přes omezenější spokojenost je loajalita k bydlišti vyšší než ve zbytku Prahy (hypoteticky kvůli míře vlastnictví či starší věkové struktuře).

Více informací zde: *Lokální spokojenost a Spokojenost s rozměry života v Praze 1*

Bydlení a vybavenost

- / 1 / Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:**
 - Převládá spokojenost s velikostí a kvalitou bytu (spokojeno cca 80 %). Problematicky a hůře než ve zbytku Prahy je vnímána energetická úspornost bytů (spokojeno 37 %).
 - Spokojenost s těmito obecnými aspekty vlastního bydlení omezeně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1.
- / 2 / Vybavenost:**
 - Přestože si obyvatelé Prahy 1 celkově nestěžují na kvalitu bytu, při dotázání na jednotlivé aspekty vybavenosti jsou kritičtější než zbytek Prahy. Často říkají, že jim chybí izolovaná okna (37 %), balkon/terasa (45 %), zahrada a zeleň ve dvoře (47 %) a parkovací místo či garáž (52 %). Ve všech těchto oblastech je pocítovaný nedostatek výrazně vyšší než u obyvatel zbytku Prahy.
 - Vybavenost domů a jejich okolí je proti zbytku Prahy nižší i v dalších oblastech, které se týkají rodin s dětmi (prostor pro kočárek, dětské hřiště, bezbariérový přístup). Současným obyvatelům Prahy 1 to tolik nevádí, protože jsou zde častěji starší lidé bez dětí. Ale může to odrazovat rodiny s dětmi od přistěhování.

/ 3 / Finanční problémy s bydlením:

- Více, než pětina domácností říká, že dává přes 35 % příjmu na bydlení. Příspěvek na bydlení přitom čerpá jen okolo 5 %. Další pětina ale říká, že by ho uvítala a potřebovala!
- Nejčastěji mají velké výdaje na bydlení důchodci (třetina nad 35 %), kteří také častěji – byť méně než v polovině případů – čerpají příspěvek. Nenaplněnou podporu v bydlení mají velmi často neúplné rodiny.

Více informací zde: [Bydlení a náklady na něj](#)

Život v lokalitě

/ 1 / Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Pozitivně a lépe než ve zbytku Prahy, je hodnocena sounáležitost s lokalitou a vztahy se sousedy (75–80 %). Oproti lidem ze zbytku Prahy obyvatelé Prahy 1 oceňují také přítomnost umění ve veřejném prostoru. Převládá i spokojenost s mírou bezpečnosti.
- Problematicky a hůře než zbytek Prahy, vnímají pořádek a vizuální podobu ve svém okolí, ale zejména míru klidu/hluku (vadí 41 %) a množství Airbnb (vadí 62 %). Tyto dva aspekty jsou specifické pro Prahu 1.
- Tyto aspekty jsou také klíčové z hlediska celkové spokojenosti s životem v Praze 1. Pocit sounáležitosti s lokalitou je významným vlivným pozitivem života, množství Airbnb a hluku (absence klidu) jsou významnými negativy = jsou hodnoceny kriticky a výrazně souvisí s celkovou spokojeností.

Více informací zde: [Spokojenost s rozměry života v Praze 1 a Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost](#)

/ 2 / Komunita:

- Více než třetina lidí v Praze 1 se cítí být součástí nějaké komunity – nejčastěji štamgastů, sousedské či zájmové. Příslušnost k těmto komunitám deklaruje 12–14 % respondentů, což je 2x více než ve zbytku Prahy.
- Zhruba čtvrtina lidí v Praze 1 má vysoký aktivizovaný sociální kapitál – ve většině oblastí života má v sousedství lidi, kteří by jim pomohli. Naopak 40 % má tyto možnosti pomoci velmi malé. Sociální kapitál a podpora komunity výrazně souvisí se spokojeností s životem v Praze 1.
- Zejména neúplné rodiny se cítí velmi izolované a mají pocit, že nemohou ovlivňovat běh událostí a života v Praze 1.

Více informací zde: [Život v komunitě](#)

/ 3 / Bezpečnost:

- Drtivá většina lidí se v Praze 1 cítí bezpečně ve dne (98 %) a mírná většina (56 %) i v noci. Obavy nejsou vyšší než ve zbytku Prahy.

- Lidé přesto deklarují, že by uvítali více strážníků. Tento pocit mají lidé napříč celou Prahou. Očekávaná činnost strážníků se nemusí týkat jen bezpečnosti, ale také redukce hluku, řízení dopravy atd.

Více informací zde: *Bezpečnost*

/ 4 / Airbnb:

- Většina lidí v Praze 1 si stěžuje, že Airbnb v jejich okolí vede k vyššímu nočnímu hluku a znečištění (odpadky, vandalismu). Menšina cítí přímo ohrožení ve svém domě od hostů Airbnb.
- Jen minimum lidí (8 %) by situaci Airbnb nijak neřešilo a nechalo na majitelích domů. Vyšší podporu než celkový zákaz (27 %) má ale regulace – omezení počtu bytů, vyšší zdanění poplatky apod.
- Naladění proti Airbnb a pro jeho zákaz či regulaci je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy.

Více informací zde: *Krátkodobé ubytování / Airbnb*

/ 5 / Hluk a vizuální smog:

- Takřka polovinu (48 %) obyvatel Prahy 1 často ruší hluk opilých lidí v noci. Zhruba třetina si ale stěžuje i na hluk davů z ulice, dopravy, hospod, krátkodobých ubytování a rekonstrukcí.
- Jen minimum obyvatel Prahy 1 není často rušeno alespoň některým z těchto hluků a subjektivní vystavení hluku je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy – a to ve všech oblastech s výjimkou hlučení trvale bydlících sousedů.
- Jen 12 % obyvatel Prahy 1 by nijak neřešilo počet reklam a nápisů ve veřejném prostoru – většina podporuje jejich omezení či regulaci s pomocí památkářů. V přístupu k vizuálnímu smogu se ale obyvatelé Prahy 1 příliš neliší od lidí z dalších částí Prahy, kterým také vadí.

Více informací zde: *Veřejný prostor*

/ 6 / Projevy turismu:

- Z projevů turismu lidem nejvíce vadí ten alkoholový (příjezdy na oslavy), přílišné přizpůsobování ulic a jejich podoby turistům, přehlčení Airbnb a kontroverzní podniky (strip bary apod.). Ty vadí většině obyvatel a výrazně se s negativním vnímáním těchto věcí odlišují od lidí ve zbytku Prahy (včetně širšího centra).

Více informací zde: *Veřejný prostor*

Služby

/ 1 / Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Převládá spokojenost s dostupností většiny běžných služeb (pošta, zdravotnictví, úřady) i kvalitou škol. O trochu nižší je spokojenost s dostupností školek a běžných obchodů (spokojeno 56–58 %) a komunikací vedení Prahy 1.

- V hodnocení služeb se obyvatelé Prahy 1 neliší od zbytku Prahy, s výjimkou výrazně vyšší kritičnosti k (ne)dostupnosti běžných obchodů pro lokální obyvatele.
- Spokojenost s dostupností služeb jen středně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1. Dostupnost pošt, zdravotních služeb jsou „nevýznamná pozitiva“ – většina lidí je oceňuje, ale neprojevuje se to do vnímání kvality života.

Více informací zde: Spokojenost s rozměry života v Praze 1 a Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost

/ 2 / Obchody a podniky

- Obyvatelům Prahy 1 většinou přímo nevadí přítomnost luxusnějších restaurací, kaváren, obchodů a hospod. Zhruba polovina si ale stěžuje na nedostatek těchto typů podniků pro lokální obyvatele (běžnější nabídka, dostupné ceny).
- Některé typy turistických obchůdků většině obyvatel Prahy 1 přímo vadí. To platí mimo jiné pro prodejny suvenýrů (vadí 76 %), alkohol shopy (65 %), exotické služby jako masáže (54 %) a z části i pro candy shopy (53 %).

Více informací zde: Obchody

/ 7 / Vzdělávání a ostatní služby

- Drtivá většina lidí (okolo 90 %), jejichž děti chodí či v posledních letech chodily do mateřských a základních škol v Praze 1, je spokojena s jejich kvalitou.
- U základních škol je hodnocení rodičů v Praze 1 významně lepší než ve zbytku Prahy (zde spojeno „jen“ 70 % rodičů).
- Rodičům v Praze 1 ale vadí nedostupnost školek a předškolních zařízení pro děti do 2 let – podle 43 % je zcela nedostačující.
- Obyvatelé P1 většinově cítí dobrou dostupnost lékáren, úřadů i praktických lékařů. Naopak často cítí nedostatek sociálních služeb a zubařů.

Více informací zde: Vzdělávací zařízení a Služby

Životní prostředí

/ 1 / Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Výrazná spokojenost s dostupností a svozem tříděného odpadu – jde ale o jediný aspekt, kde se spokojenost obyvatel Prahy 1 vyrovnává zbytku Prahy.
- V otázce dostupnosti a kvality parků v Praze 1 sice převládá spokojenost, ale je nižší než u obyvatel zbytku Prahy. S kvalitou ovzduší a přítomností zeleně přímo v ulicích je spokojena menšina obyvatel Prahy 1.
- Vnímání životního prostředí středně silně souvisí s celkovou spokojeností s životem v lokalitě – vliv na spokojenost má zejména hodnocení kvality ovzduší a čistoty veřejného prostoru.

Více informací zde: Spokojenost s rozměry života v Praze 1 a Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost

/ 8 / Ovzduší a heat islands:

- Velké části obyvatel Prahy 1 se často stává, že jim zplodiny špiní okna a parapety (55 %) či cítí zápach výfukových plynů. Tyto problémy i věci jako nepříjemný zápach jsou v Praze 1 častější než u zbytku Pražanů.
- 15 % obyvatel má často problémy s dýcháním či kašel po delším pobytu na ulici. To se však od zbytku Prahy významně neliší.
- 42 % obyvatel Prahy 1 se často stává, že kvůli horku mají v noci problémy se spaním. A 27 %, že v jejich bytě je nesnesitelné horko nad 35 stupňů. Tyto problémy jsou ale přítomny v řadě dalších částí Prahy – nejsou specifické pro Prahu 1.

Více informací zde: Kvalita životního prostředí a ovzduší

/ 9 / Parky a veřejná prostranství:

- Pro zlepšení vzhledu ulic většina lidí požaduje zejména vyšší úklid pohozených odpadků a po psech.
- Aby si více užili veřejné parky a prostranství k odpočinku, vyžaduje většina obyvatel omezení přítomnosti narkomanů a opilých (72 %) a lepší úklid po psech (56 %). Naopak rozšíření možnosti venčení psů zde má malou podporu.

Více informací zde: Kvalita a údržba veřejných prostranství

Doprava

/ 1 / Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Výrazná spokojenost s fungováním veřejné dopravy (spokojeno 85 %), ale velká nespokojenost s podporou cyklistů (spokojeno 30 %), s průjezdností autem a zejména parkováním (s tím je spokojeno 14 % a takřka polovina lidí hodnotí známkou 5).
- Dostupnost parkování, podporu cyklistů, bezbariérovost okolí bydliště i bezpečnost chodců hodnotí obyvatelé Prahy 1 hůře než zbytek Prahy. Na špatnou průjezdnost městem si stěžují Pražané bez ohledu na bydliště.
- (Ne)dostupnost parkování a špatná průjezdnost pro lokální obyvatele souvisí s vnímáním kvality života v městské části. Sice ne natolik jako například míra hluku, Airbnb, vizuální podoby centra atd., ale stejně jsou to potenciálně vlivná negativa.

Více informací zde: Spokojenost s rozměry života v Praze 1 a Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost

/ 1 / Využívání typů dopravy:

- Drtivá většina obyvatel Prahy 1 využívá pravidelně MHD i chůzi po městě (i mimo lokalitu bydliště). Autem jezdí 21 % denně či takřka denně a dalších 35 % minimálně několikrát měsíčně. 15 % jezdí minimálně několikrát měsíčně na kole.

Více informací zde: Doprava – bezpečnost, MHD, parkování

/ 2 / Parkování a automobilová doprava:

- Mediálně často zmiňovaná dichotomie mezi automobilisty a chodci/cyklisty je v Praze 1 do velké míry falešná. Lidem vadí zahlcení transitní dopravou a nerezidentským parkováním, které ve výsledku komplikuje život lokálním řidičům, chodcům i cyklistům.
- Více než tři čtvrtiny obyvatel Prahy 1 si myslí, že je zde málo parkování pro lokální obyvatele před domem (78 %). Podle takřka poloviny je ale málo i zón bez aut a čistých pěších zón (46–48 %). Že by bylo zón bez aut příliš, si myslí jen každý osmý.
- Podle dvou třetin obyvatel Prahy 1 totiž automobilová doprava není přizpůsobena pro lokální obyvatele. V tomto se drasticky liší od zbytku Prahy, kde si to myslí jen třetina lidí.
- Drtivě většině lidí vadí časté zácpy (86 %), množství parkujících nerezidentů (81 %), auta na chodnících (80 %), množství aut (76 %) a míra tranzitní dopravy městskou částí (73 %). Všechny tyto věci vadí i obyvatelům zbytku Prahy.

Více informací zde: *Parkování a **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.***

/ 3 / Jak řešit parkování:

- Uvolnění parkování pro rezidenty by lidé často chtěli řešit zvýšením plateb pro další osoby. Většina respondentů by navrhovala zvýšit poplatky za parkování v modré zóně pro auta ambasád a úřadů (66 %), velká část i pro podnikatele s provozovnou (47 %) a druhé a další automobily domácností (42 %). Dvě třetiny by omezily parkování zdarma pro auta carsharingu.
- Ke všem těmto „sekundárním“ využitelům modrých zón jsou obyvatelé Prahy 1 kritičtější než lidé ze zbytku Prahy.

Více informací zde: *Parkování*

/ 4 / MHD a bezpečnost chodců:

- Naopak veřejnou dopravu hodnotí lidé v Praze 1 pozitivně – podle více než 90 % je dobře využitelná pro lokální obyvatele. Problém v (bez)bariérovosti není ani tak v MHD a jejím propojení k domu – ale ve vstupu do domu a bytu.
- Lidé se v Praze 1 cítí bezpečni jako chodci, ale příliš bezpečni se v provozu necítí cyklisté.

Více informací zde: *Hodnocení MHD a Bezpečnost*

2 Úvod a metodika

Spokojenost obyvatel s životem v lokalitě bydliště je prioritou pro každé město a obec. Proto je třeba nahlížet na potřeby obyvatel a na základě nich budovat strategie rozvoje pokrývající jednotlivé sféry lidského života. V rámci nové Strategie udržitelného rozvoje pro příští desetiletí městské části Prahy 1 vznikl projekt, jehož součástí byl jak kvalitativní, tak také kvantitativní výzkum. Kvantitativní část byla následně rozdělena na dva výzkumy, díky kterým se podařilo zjistit s jakými aspekty života jsou a s jakými nejsou Pražané spokojeni. První kvantitativní výzkum byl zaměřen pouze na obyvatele městské části Prahy 1 a druhý byl proveden na obyvatelích zbytku Prahy, tedy těch, kteří se do Prahy 1 mohou potenciálně přestěhovat. Cílem druhé studie však především bylo získat datovou oporu pro interpretaci první studie, tedy aby se zjistilo, co je specifické pro Prahu 1, a co je naopak celopražský fenomén/problém.

Studie vznikla ve spolupráci PAQ Research, NMS Market a expertů Prahy 1. Na tvorbě dotazníků se dále také podíleli IPR a M.C.Triton.

Studie 1

- obyvatelé Prahy 1
- N = 759
- věk 18+
- reprezentativní vzorek z hlediska pohlaví, věku, vzdělání a městské čtvrti
- dotazováno od 8. března do 22. dubna 2022
- typ sběru: online, papírově, telefonicky, adresně, anketně a také speciálně přes SVJ (Společenství vlastníků jednotek) a v domech s pečovatelskou službou

Studie 2

- obyvatelé zbytku Prahy
- N = 1 053
- věk 18+
- reprezentativní vzorek z hlediska pohlaví, věku, vzdělání a městských obvodů
- dotazováno od 8. dubna do 22. dubna 2022
- typ sběru: online

2.1 Jak číst data

Ve zprávě se nacházejí tabulky porovnávající městskou část Praha 1 se zbytkem Prahy, která je dále rozdělena na centrální Prahu (městská část Praha 2, 3, 5 a 7) a na necentrální část Prahy. Tyto tabulky označují statisticky významné rozdíly mezi Prahou 1 a zbytkem Prahy, které jsou značeny modrou a červenou barvou. Modrá barva označuje statisticky významné vyšší hodnoty a červená barva statisticky významné nižší hodnoty.

Některé výsledky mohou být pouze indikativního rázu kvůli nízké respons. Příčinou jsou jak rotační sekce v dotazníku, které dostala vždy část respondentů, anebo také povaha otázek – například otevřená možnost u kategorie *jiné*. Z tohoto důvodu jsou některé výsledky pouze orientační a nejdou bezpodmínečně aplikovat na všechny obyvatelé Prahy 1.

3 Lokální spokojenost

Pokud jsou obyvatelé spokojeni se svou lokalitou bydliště, eliminují se tak myšlenky na odstěhování se. V této kapitole jsme se zajímali o to, jak jsou jednotlivé skupiny obyvatel Prahy 1 spokojeni se svojí lokalitou, zda by bydlení v lokalitě svého bydliště doporučili svým známým, jaké jsou jejich plány do budoucna a také na to, jak proběhlá epidemie změnila jejich kvalitu života.

3.1 Spokojenost s životem v Praze 1

Podle našeho průzkumu je **dlouhodobě velmi spokojena s životem v Praze 1 necelá pětina obyvatel a dalších 36 % se řadí na škálu mezi spíše spokojené**. Na opačné straně se vyskytuje 18 % nespokojených, z nichž 5 % je dlouhodobě velmi nespokojeno s životem v Praze 1. **V porovnání se zbytkem Prahy zde žije více nespokojených lidí**. Spíše spokojených a velmi spokojených žije ve zbytku Prahy 71 %, tedy o 16 procentních bodů více než v Praze 1, viz graf 3.1.1.

Stejně tak, kolik je se svým životem dlouhodobě velmi spokojených obyvatel Prahy 1, tolik by jich **doporučilo ostatním lidem přestěhovat se do místa svého bydliště – 19 %**. **V případě zbytku Prahy je to o 13 procentních bodů více**. U obyvatel zbytku Prahy je shodné procento těch, kteří jsou dlouhodobě velmi nespokojeni s životem ve své lokalitě a procentem osob, které svoji lokalitu k přistěhování svým příbuzným výrazně nedoporučuje (necelá 3 %). V případě obyvatel Prahy 1 se však toto procento **zdvojnásobilo z 5 % velmi nespokojených na 10 % výrazně nedoporučujících** (graf 3.1.1).

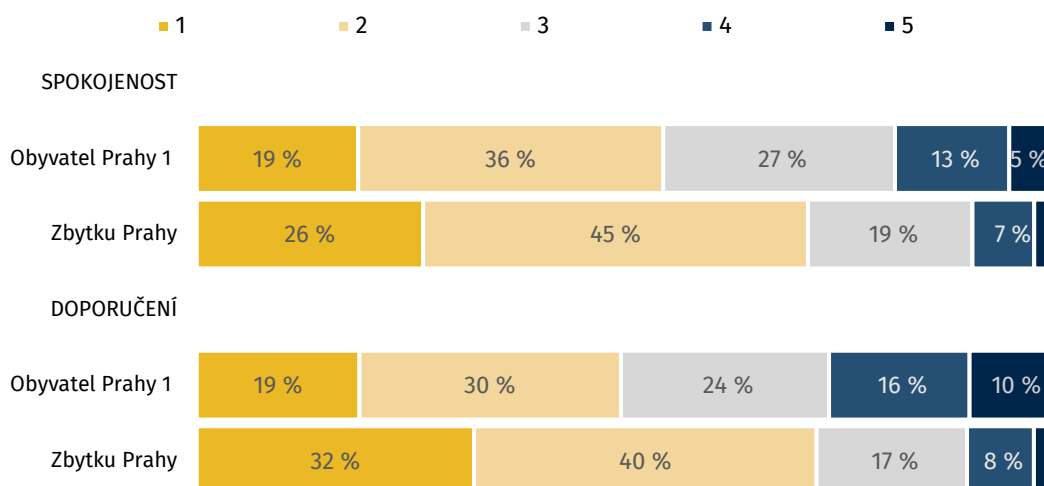
Interpretace a souvislosti

Pohlaví ve dlouhodobé spokojenosti s lokalitou nehraje roli, muži a ženy jsou spokojeni/nespokojeni ve stejné míře. Věk však již výrazné rozdíly přináší. Dle průzkumu jsou **nejspokojenější nejmladší obyvatelé do 24 let – 36 % z nich je velmi spokojeno a dalších 38 % spíše spokojeno**. Vysoká spokojenost se projevuje u osob do 44 let (min 59 % je spokojeno), ale i senioři projevují značnou spokojenost s životem v Praze 1 (55 %). Dle vzdělání nejvíce vynikli lidé **bez maturity, kterých je velmi spokojeno 31 %**.

S rostoucím příjmem domácnosti roste téměř lineárně i spokojenost s životem v Praze 1 a jeho podmínkami. Lidé s **čistým měsíčním příjmem nad 40 000 Kč nejvíce vypovídají, že jsou s životem v Praze 1 spíše nebo velmi spokojeni**. Zaměříme-li se pouze na velmi spokojené vychází nejvyšší zastoupení (33 %) osobám s čistým příjmem v rozmezí 20 až 25 tisíc korun. Výrazně více spokojeni jsou i obyvatelé **Hradčan – 47 % je velmi spokojeno**. Detailněji na grafu 3.1.2.

Graf 3.1.1

/ Spokojenost s lokalitou bydliště a její doporučení ostatním

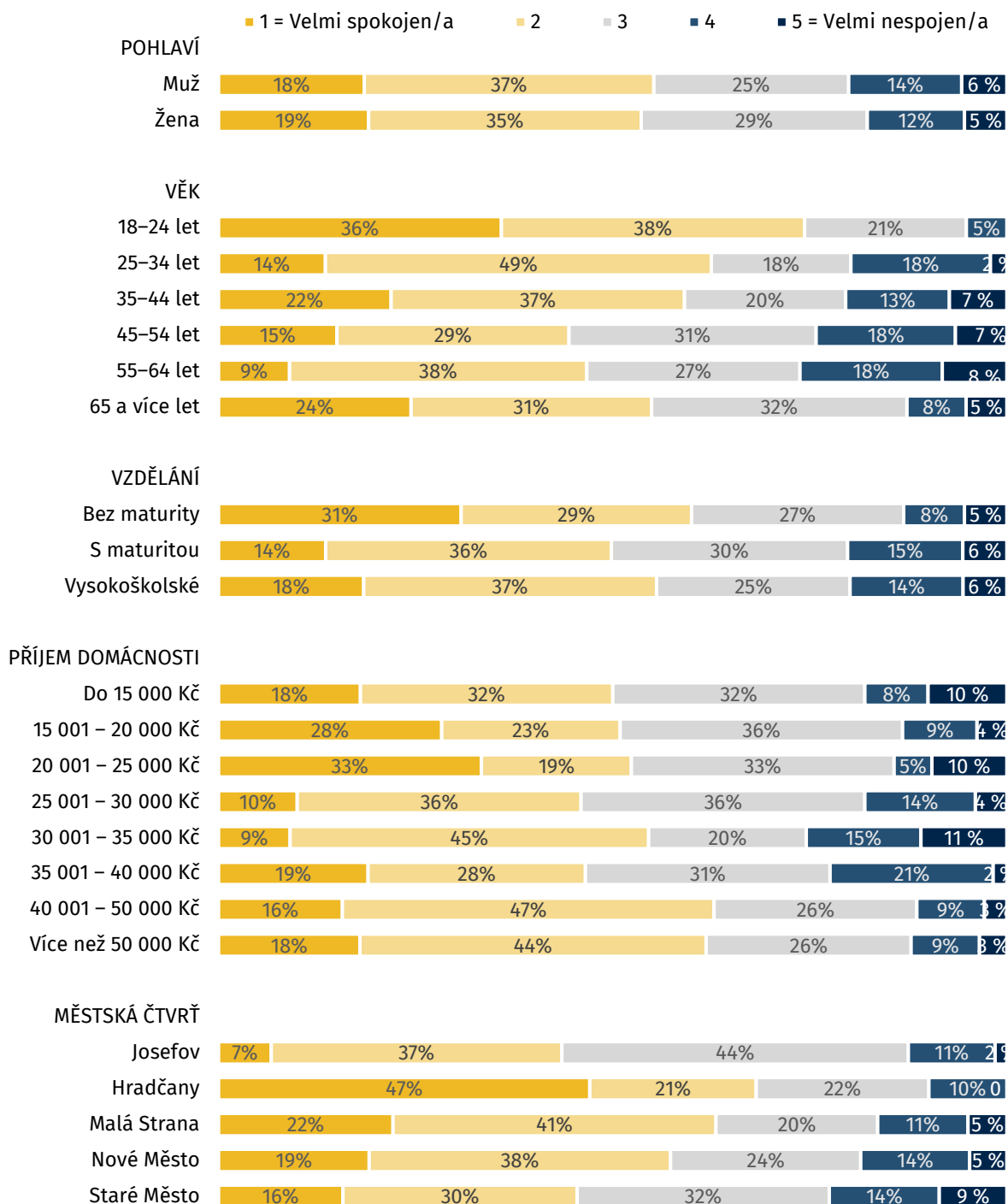
Poznámka: N = 759 obyvatelé Prahy 1, N = 1 053 obyvatelé zbytku Prahy,

Znění otázky na spokojenost: Jak jste dlouhodobě spokojen/a s životem v Praze 1 a jeho podmínkami? Hodnocení jako ve škole, tj. 1 = Velmi spokojen/a, 5 = Velmi nespokojen/a.

Znění otázky na spokojenost: Doporučil/a byste Vy osobně ostatním lidem bydlet v lokalitě Vašeho bydliště, pokud by si vybírali a mohli se sem přistěhovat? Hodnocení jako ve škole, tj. 1 = Určitě doporučil/a, 5 = Určitě nedoporučil/a.

Graf 3.1.2

/ Spokojenost s lokalitou jednotlivých skupin obyvatel Prahy 1

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

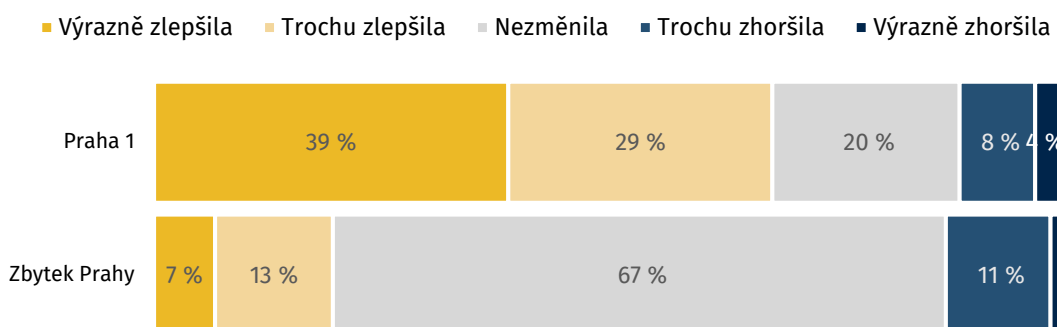
Znění otázky: Jak jste dlouhodobě spokojen/a s životem v Praze 1 a jeho podmínkami?

Pandemie covid-19 způsobila úbytek turistů a omezení některých provozů. **68 % obyvatel Prahy 1 se tak kvalita života zlepšila – 39 % se zlepšila velmi výrazně.** U zbytku Prahy k tak výraznému zlepšení nedošlo – zlepšení reportuje 20 % lidí. 2/3 obyvatel zbytku Prahy žádnou změnu v kvalitě života nezaznamenala (u Prahy 1 je to 20 %).

Ve své současné lokalitě má v **následujících pěti letech v plánu stále žít až 80 % obyvatel Prahy 1 a o 8 procentních bodů méně obyvatel zbytku Prahy.** Nejvyšší tendenci se vystěhovat z Prahy 1 mají 25–34letí a 55–64letí. Přestěhování v následujících pěti letech u zbytku Prahy do jiné části Prahy se nejvíce týká osob do 34 let a celkově mimo Prahu do 44 let. Mimo Prahu chtějí více muži, v rámci Prahy nepatrně více ženy. Blíže k motivacím stěhování v kapitole 11 Zvažované stěhování.

Graf 3.1.3

/ Kvalita života během pandemie covid-19

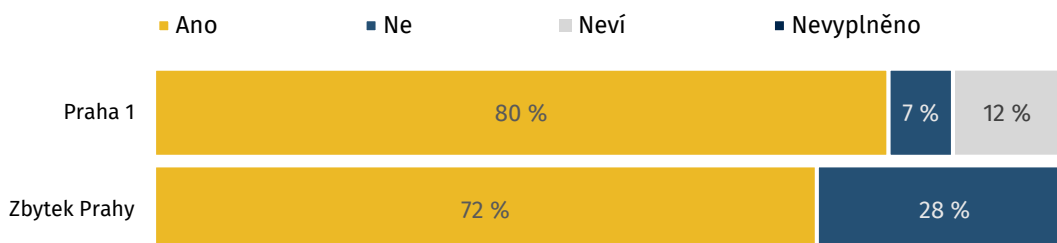

Poznámka: N = 759 obyvatelů Prahy 1, N = 1 053 obyvatelů zbytku Prahy

Znění otázky: Během pandemie covid-19 došlo k úbytku turistů a omezení některých provozů. Vaše kvalita života se kvůli tomu...

Graf 3.1.4

/ Plány setrvání v současném bydlišti v horizontu pěti let

Poznámka: N = 759 obyvatelů Prahy 1, N = 1 053 obyvatelů zbytku Prahy

Znění otázky: Chtěl/a byste ve Vaší lokalitě v časovém horizontu 5 let dále žít? (obyvatelé zbytku Prahy byli dotazováni obráceně na zvažované stěhování v následujících pěti letech)

4 Spokojenost s rozměry života v Praze 1

Spokojenost s životem v lokalitě byla zjišťována skrze jednotlivé aspekty v rámci pěti důležitých oblastí. Jedná se o *bydlení* a náklady na něj, *život v lokalitě*, kam spadá například bezpečnost a turismus, o *životní prostředí* a jeho čistotu či množství zeleně, o dostupnost a kvalitu *služeb* a v neposlední řadě o *dopravu* – parkování, MHD a také bezpečnost cyklistů a chodců.

4.1 Spokojenost s jednotlivými oblastmi života obyvatel Prahy 1

Nejvíce spokojeni jsou obyvatelé Prahy 1 s **veřejnou dopravu** – až 85 % respondentů je spokojeno (53 % velice spokojeno). Co však obyvatelé této městské části považují za problém je **dostupnost parkování a množství Airbnb**.

V oblasti bydlení si lidé velice chválí **velikost a kvalitu bydlení**, a naopak s **energetickou úsporou bytu jsou často velmi nespokojeni** – 11 % a další pětina je spíše nespokojena. Nejsilnější nespokojenost však lidé vyjadřují s **množstvím Airbnb v Praze 1** – až 62 % jedinců je spíše a velice nespokojeno s jejím nadměrným počtem a z těchto 62 % jsou 2/3 velice nespokojených. Takto vysoké procento nespokojených koreluje s množstvím osob, které mají vysoký **pocit sounáležitosti ke svému bydlišti** (71 %).

Pražané bydlící v Praze 1 by uvítali **více zeleně ve veřejném prostoru, zvýšení čistoty veřejného prostoru a také zlepšení kvality ovzduší**. Spokojeni jsou naopak s **dostupností a svozem tříděného odpadu**. Hodnocení služeb v Praze 1 je spíše kladné. Až 74 % obyvatel je spokojeno s **dostupností pošty a úřadů** a dostatečná jim také **připadá dostupnost zdravotních a sociálních služeb a kvalita vzdělávacích zařízení**. Již méně lidí je pak spokojeno s komunikací Prahy 1 – velmi spokojeno je pouze 13 % lidí a dalších 33 % je spíše spokojeno. Nejvíce nespokojených se vyjádřilo k **dostupnosti běžných obchodů** pro lokální obyvatelstvo.

V míře spokojenosti s jednotlivými aspekty dopravy jsou již velké rozdíly. 85 % obyvatel Prahy 1 je **spokojeno s veřejnou dopravou** po Praze 1. Spokojenost s bezpečností chodců deklaruje 52 % osob a s podporou cyklistů 30 %. Nejvíce negativně je v Praze 1 vnímáno **parkování** – s dostupností parkování je nespokojeno 68 % obyvatel.

Nejvíce palčivými tématy pro obyvatele městské části Prahy 1 je tedy dostupnost parkování a příliš vysoké množství krátkodobých pronájmů (Airbnb). Obyvatelé také nejsou spokojeni s průjezdností Prahy 1 osobním automobilem a pro mnohé je problém ruch v okolí jejich bydliště. Bližší porovnání jednotlivých aspektů viz graf 4.1.1.

Interpretace a souvislosti

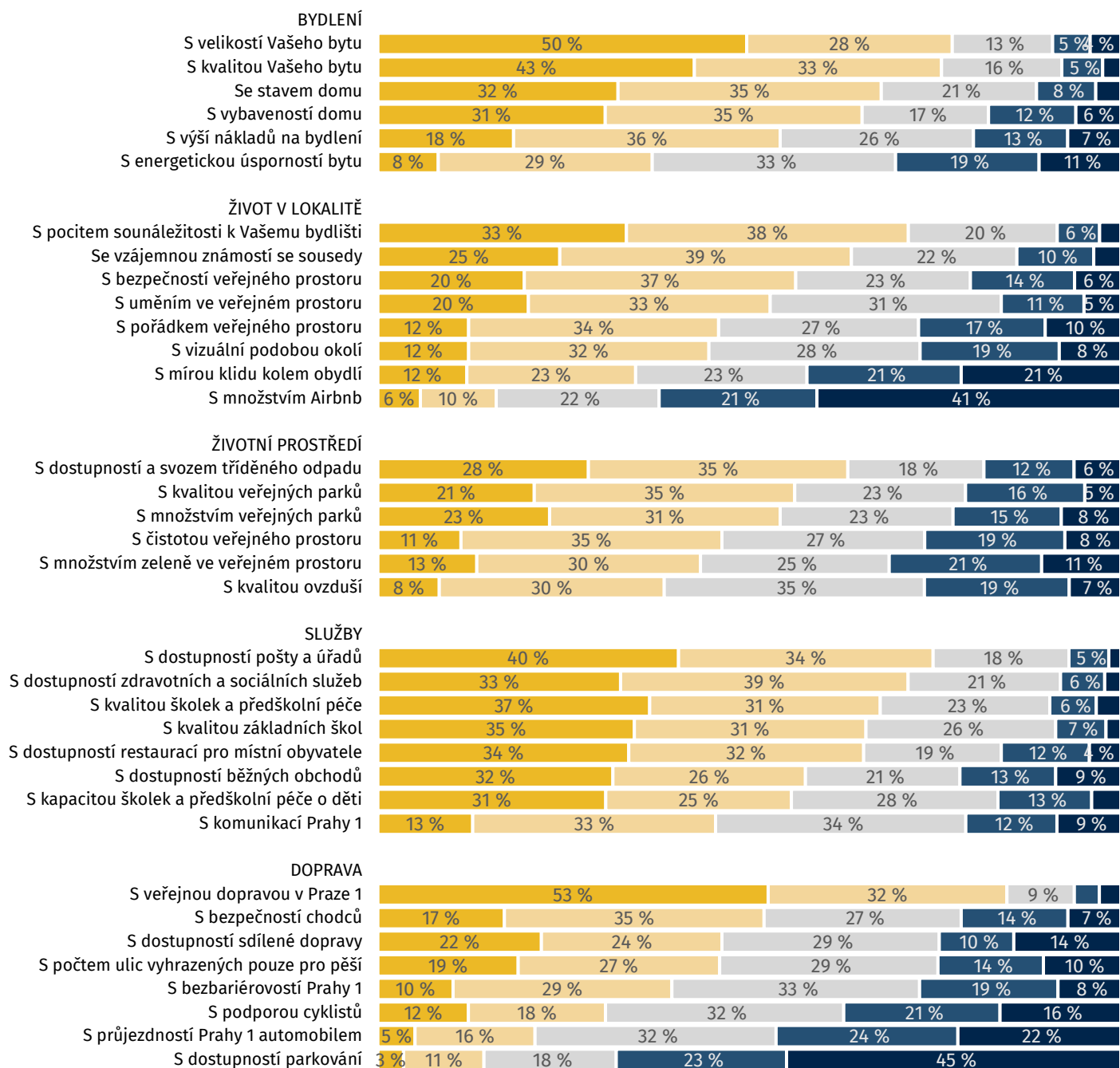
Obyvatelé Starého Města jsou v porovnání s ostatními částmi Prahy 1 nejvíce spokojeni s tím, co platí za energie, ale naopak absence ruchu jim schází nejvíce. Na Malé Straně schází obyvatelům nejvíce běžné obchody a na Novém Městě a Vinohradech si obyvatelé zase nejvíce stěžují na čistotu a pořádek ve veřejném prostoru.

Nově příchozím do Prahy 1 připadá nedostatečná dostupnost tříděného odpadu (bioodpadu) a jeho svoz. 68 % starousedlíkům připadá příliš velké množství krátkodobých pronájmů. Vizuální podoba Prahy 1 více nevyhovuje mužům, stejně jako komunikace s Prahou 1, ženám pak viditelně nevyhovuje bezbariérovost.

Graf 4.1.1

/ Míra spokojenosti obyvatel Prahy 1 s různými oblastmi života

■ 1 – Velice spokojen/a ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 – Velice nespokojen/a

Poznámka: N= 740 až 759, obyvatelé Prahy 1; Zobrazena % lidí, kteří dokázali danou oblast ohodnotit (odpovědi nevím se pohybovaly v rozmezí 5 až 20 %)

Znění otázky: Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

4.2 Spokojenost s jednotlivými oblastmi života – srovnání se zbytkem Prahy

Poslední graf 4.2.1 porovnává spokojenost s různými oblastmi života obyvatel Prahy 1 a zbytku Prahy, a to jejich součtem výpovědí, u kterých lidé deklarovali, že jsou velice a spíše spokojeni.

S velikostí a kvalitou bydlení jsou více spokojeni obyvatelé Prahy 1, a to o deset procentních bodů, s energetickou úsporností bytu jsou však již spokojeni méně než zbytek Prahy. Obyvatelé Prahy 1 mají vyšší spokojenost s uměním ve veřejném prostoru, mají vyšší pocit sounáležitosti s lokalitou bydliště a vypovídají vyšší vzájemnou znalost se sousedy. V ostatních položkách života v lokalitě se spokojeností za zbytkem Prahy zaostávají, a to především v již zmiňovaném **množství Airbnb – obyvatelé Prahy 1 jsou o 24 procentních bodů méně spokojeni.** Výrazný rozdíl lze také najít **v míře klidu kolem obydlení, kde jsou o 22 procentních bodů spokojenější lidé ze zbytku Prahy.**

Ve všech položkách životního prostředí jsou viditelně spokojenější obyvatelé zbytku Prahy, především pak v názoru na **množství veřejných parků a v množství zeleně ve veřejném prostoru.** Ohledně služeb jsou na tom obyvatelé Prahy 1 a zbytku Prahy velmi podobně, jediné, kde lze spatřit patrnější rozdíl, je v případě **dostupnosti běžných obchodů – zde je zbytek Prahy spokojenější o 20 procentních bodů.**

Ohledně (ne)spokojenosti s dopravou se Pražané shodnou na aspektu veřejné dopravy, počtu ulic vyhrazených pro pěší, dostupnosti sdílené dopravy a na průjezdnosti Prahy automobilem, méně pak už **na bezbariérovosti a podpoře cyklistů – zde jsou spokojenější obyvatelé zbytku Prahy cca o 6-8 procentních bodů.**

Srovnání se zbytkem Prahy

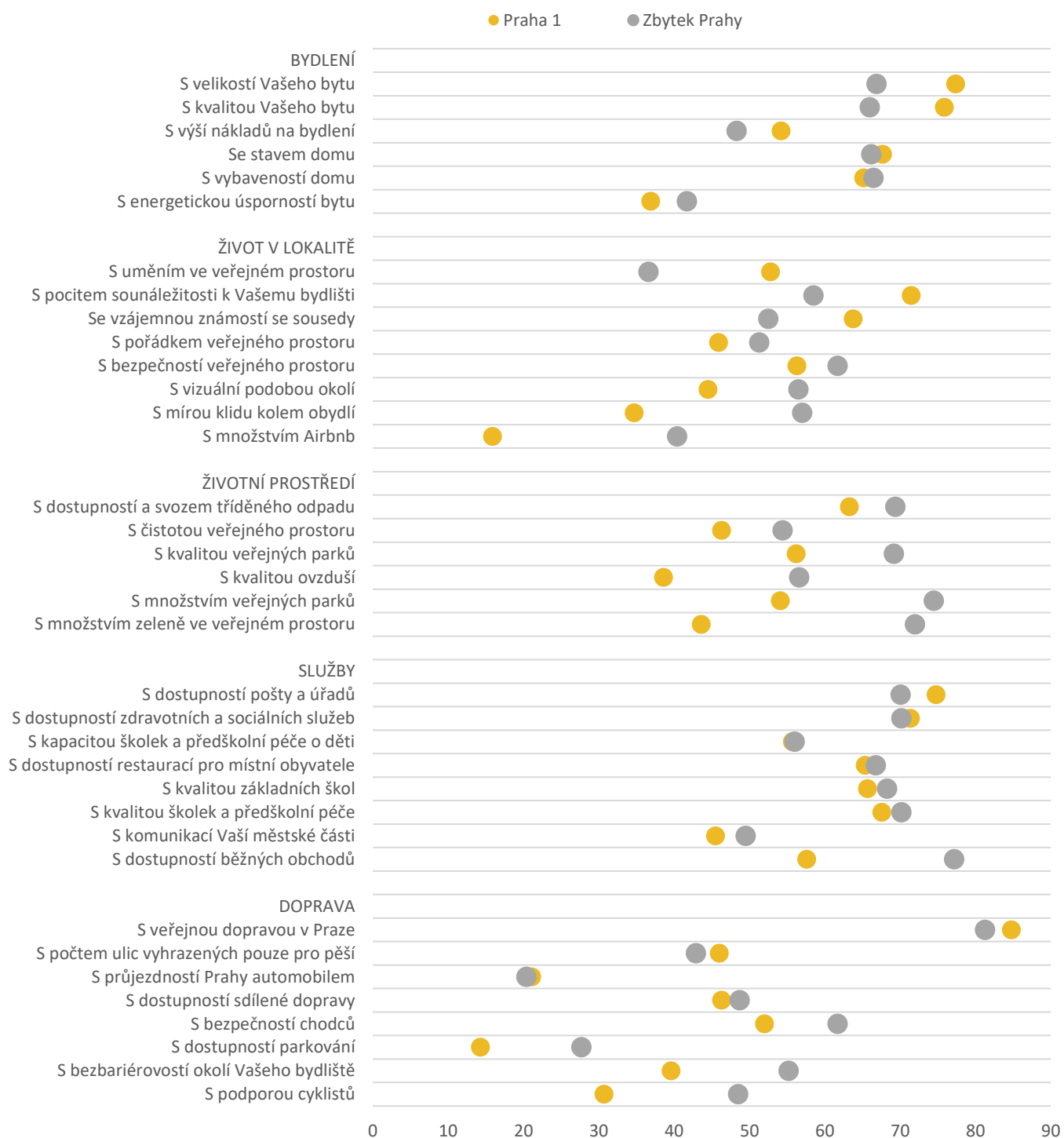
Obyvatelé zbylých částí města Prahy jsou také významně spokojeni s veřejnou dopravou. Celkem 82 % je velice a spíše spokojeno. V oblasti služeb zbytek Prahy naopak od Prahy 1 nestrádá v dostupnosti běžných obchodů, až 78 % Pražanů je s jejich dostupností spokojeno. Většina obyvatel je také spokojena s množstvím veřejných parků a množstvím zeleně ve veřejném prostoru.

Se svým bydlením jsou obyvatelé zbytku Prahy spokojeni, a to jak s kvalitou, vybaveností, velikostí a stavem domu. Nižší spokojenost ale již projevují obyvatelé s energetickou úsporností a vyšší nákladu na bydlení.

Stejně jako obyvatelé Prahy 1, tak i obyvatelé zbytku Prahy vidí jako jeden z největších problémů dostupnost parkování – 51 % je s ním nespokojeno, ovšem jako stejně velký problém vidí problematickou průjezdnost Prahy automobilem. Tyto dva aspekty jsou daleko výraznější v porovnání s ostatními aspekty, s nimiž vyjadřují lidé žijící ve zbytku Prahy nespokojenost.

Graf 4.2.1

/ Srovnání spokojenosti s různými oblastmi životy obyvatel Prahy 1 a zbytku Prahy

Poznámka: N = 740 až 759 obyvatelé Prahy 1, N = 1 053 obyvatelé zbytku Prahy; Zobrazena % lidí, kteří dokázali danou oblast ohodnotit (odpovědi nevím se pohybovaly v rozmezí 5 až 20 %)

Znění otázky: Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

5 Co nejvíce určuje / ovlivňuje celkovou spokojenost

Abychom zjistili, do jaké míry ovlivňují výše popsaná témata celkovou životní spokojenost residentů Prahy 1, porovnali jsme jejich průměrnou hodnotu s korelací k námi vytvořenému indexu. Index byl konstruován sečtením odpovědí na otázku „*Jak jste dlouhodobě spokojen/a s životem v Praze a jeho podmínkami?*“ a „*Doporučil/a byste Vy osobně ostatním lidem bydlet v lokalitě Vašeho bydliště v Praze, pokud by si vybírali a mohli se sem přistěhovat?*“. Následné korelace se pohybovaly v rozmezí 0.097 a 0.47, a průměrná spokojenost se nacházela v rozmezí 1.73 až 3.97.

Pokud se na témata díváme jako na celky, lze interpretovat, že respondenti vnímali **velmi pozitivně služby, které v Praze 1 mají k dispozici**. Jediný podprůměrný aspekt zde byla **komunikace s městskou částí**. Nadprůměrně kladně vnímaná a na celkovou spokojenost vlivná pak byla jak **kvalita škol, tak kvalita školek**.

Ostatní témata (*Bydlení, Doprava, Život v lokalitě a Životní prostředí*) jsou více rozprostřena. **Bydlení je vnímáno celkově pozitivně, s výjimkou energetické úspornosti**, ta ale nemá až tak veliký vliv na celkovou spokojenost. Stejně je to i s pozitivou bydlení v Praze 1, respondenti byli **velmi spokojeni s kvalitou a velikostí bytů**, ale tyto aspekty měly podprůměrný vliv na celkovou spokojenost.

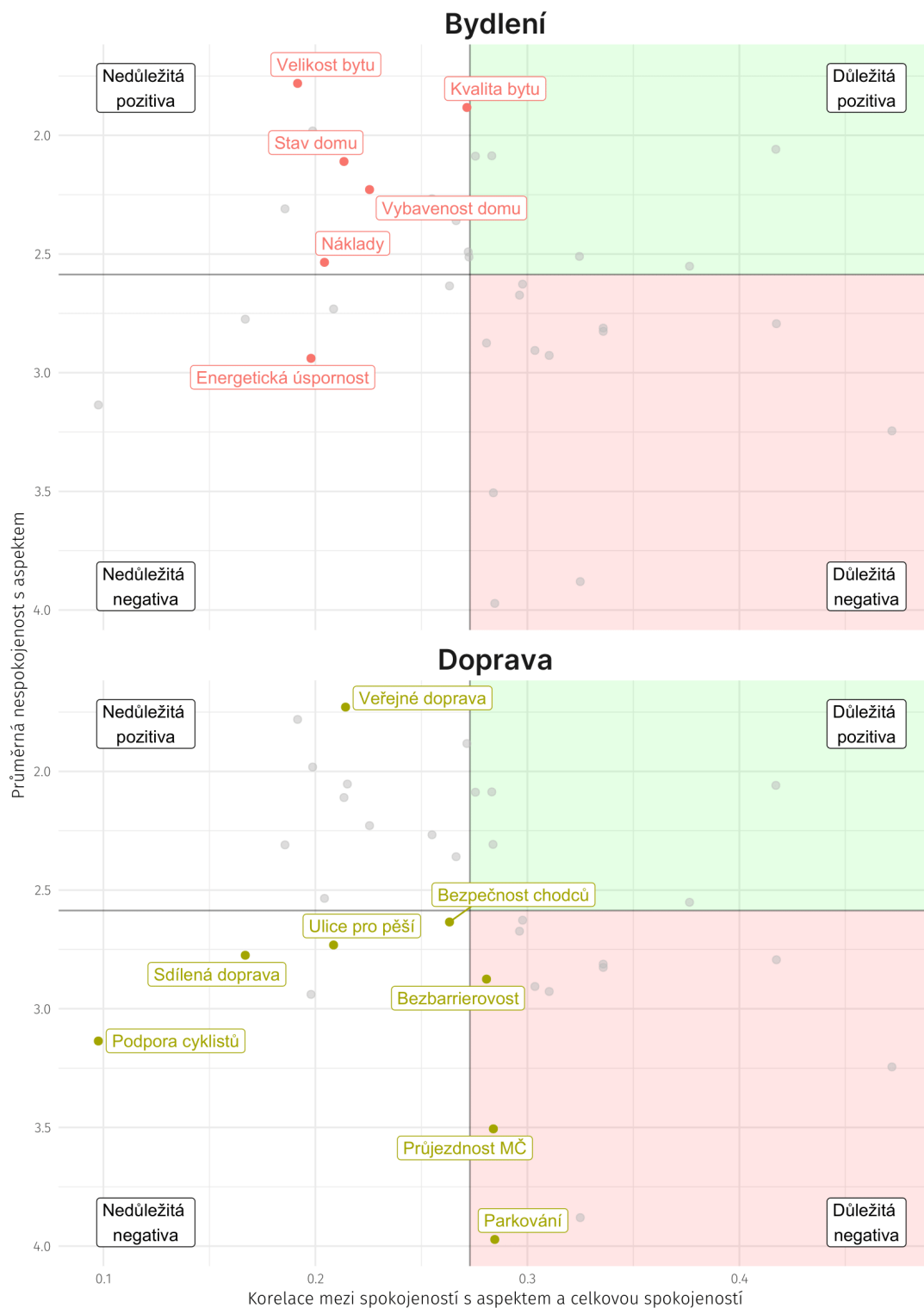
U tématu „Dopravy“ máme **nejhůře hodnocený aspekt života v Praze 1: parkování a třetí nejhůře hodnocený aspekt Prahy 1: průjezdnost městské části automobilem**. Oba aspekty mají nadprůměrný vliv na celkovou (ne)spokojenost. Jediný pozitivně hodnocený aspekt dopravy v Praze 1 byla **veřejná doprava**, ta ale měla jen malý vliv na celkovou spokojenost.

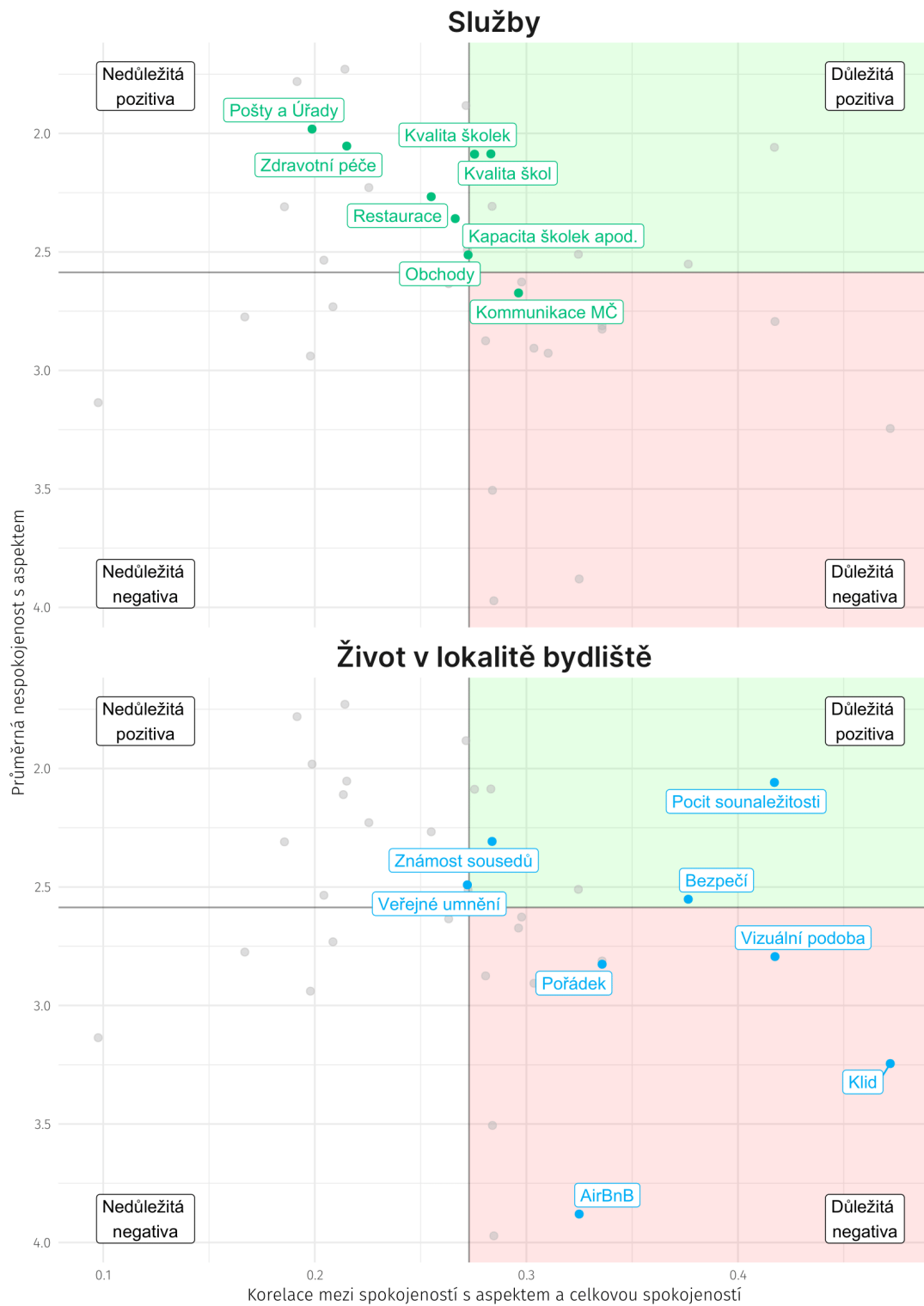
Nejdůležitějším aspektem pro respondenty v Praze 1 bylo mezilidské zachycení v tematickém okruhu „Život v lokalitě bydliště“. Pocit **sounáležitosti byl nejdůležitější pozitivní aspekt a nedostatek klidu nejdůležitější negativní aspekt**. Přestože Airbnb bylo podstatně hůře hodnoceno, mělo nižší vliv na celkovou spokojenost respondenta.

Životní prostředí v Praze 1 bylo respondenty vnímáno spíše negativně a spíše mělo vliv na celkovou spokojenost s výjimkou **kvality parků**, která je vlivně pozitivní a **tříděného odpadu**, který je vnímán pozitivně, ale nemá takový vliv na celkovou spokojenost.

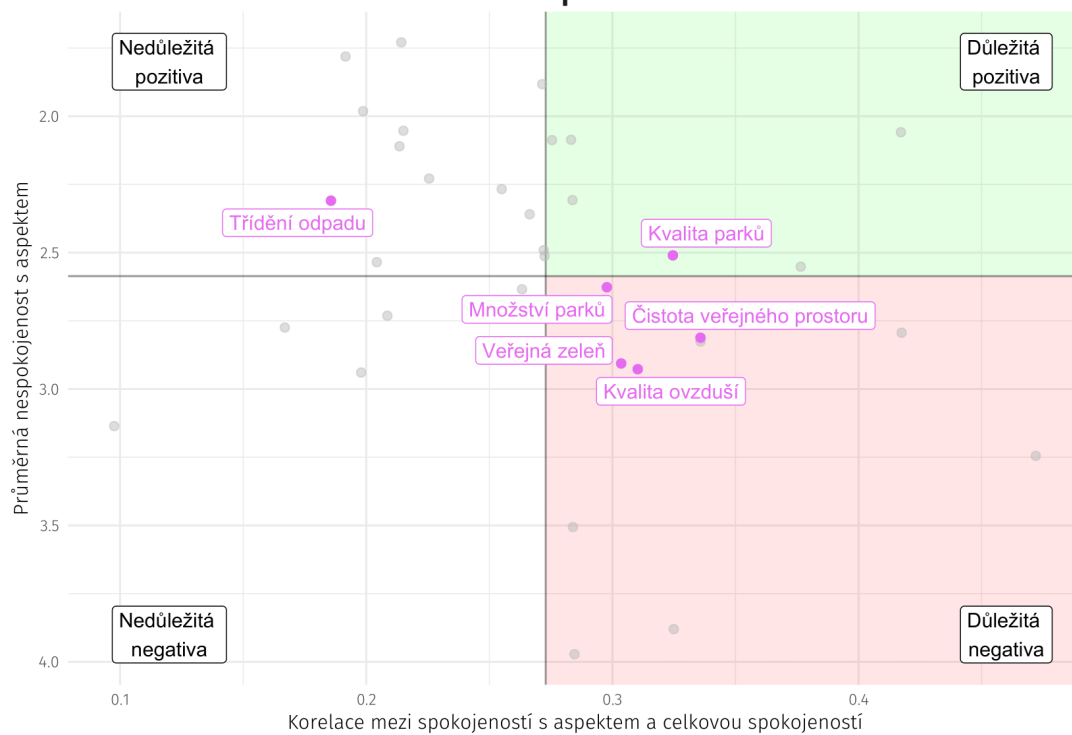
Graf 5.0.1

/ Graf znázorňující souvislost mezi spokojeností s jednotlivými aspekty života v Praze 1 a jejich vlivem na celkovou spokojenost.

Životní prostředí

6 Bydlení a náklady na něj

Jak bylo vidět v předešlém grafu 5.0.1 je **bydlení v Praze 1 obecně hodnoceno respondenty dobře a** není zcela klíčovým zdroje (ne)spokojenosti s životem v lokalitě. 77 % respondentů mělo alespoň jeden obytný pokoj na osobu, nižší počet pokojů na osobu byl pak u domácností, u kterých se jednalo o úplné (oba rodiče + dítě/děti) nebo neúplné (jeden rodič + dítě/děti) rodiny. Potvrzuje se tak, že byty v Praze 1 jsou většinou dostatečně velké.

Velký problém v Praze 1 je zjevně **energetická náročnost obydlení**. To se projevilo už v hodnocení obecných aspektů bydlení. Detailnější dotazování ukazuje, že zatímco ve zbytku Prahy má izolovaná okna 78 % respondentů, tak v Praze 1 to je 45 %.

Byty v Praze 1 mají **méně balkonů či zeleně**, takřka polovina respondentů (45 respektive 47 %) přitom tyto věci postrádá. **Nejvíce chybělo respondentům v celé Praze parkovací místo či garáž** a v případě Prahy 1 tak udala více než polovina respondentů, zatímco ve zbytku Prahy to byla „pouze“ třetina. Viz graf 6.0.2.

Zcela zásadním problémem jsou ale rostoucí výdaje na bydlení. **Čtvrtina respondentů (24 %) za bydlení dává více než 35 % svých příjmů. Velká část z nich by měla mít nárok na příspěvek na bydlení, který ale čerpá 6 %**. Příspěvek čerpá necelá polovina důchodců, kteří na něj mají nárok a jen zlomek rodin s dětmi, které na něj mají nárok. Hlavní forma pomoci v době rostoucích cen energií tak zůstává většinou nevyužita.

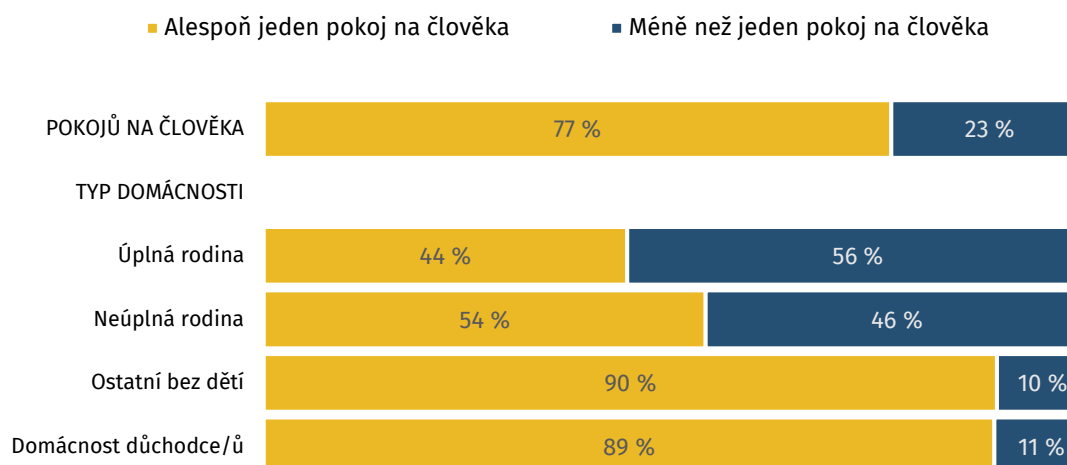
Interpretace a souvislosti

S energetickou náročností bytů mají vyšší problémy respondenti, kteří čerpají příspěvek na bydlení či na něj mají nárok. Jen okolo 30 % z nich má izolovaná okna. Často jde o důchodce a další chudší domácnosti, které nemohou investovat do energetické úspornosti svého bytu či bydlí v obecních bytech apod.

Ženám častěji ve svém bytě/domě v Praze 1 schází balkón či terasa, bezpečné dveře, bezbariérový přístup a prostor pro hraní dětí. Muži zase více upozorňují na nedostatek parkovacích míst a využitelného sklepu. 80 % nově přichozích nevyhovuje rychlost internetu a představovali by si jej rychlejší.

Graf 6.0.1

/ Počet pokojů na člověka dle typu domácnosti

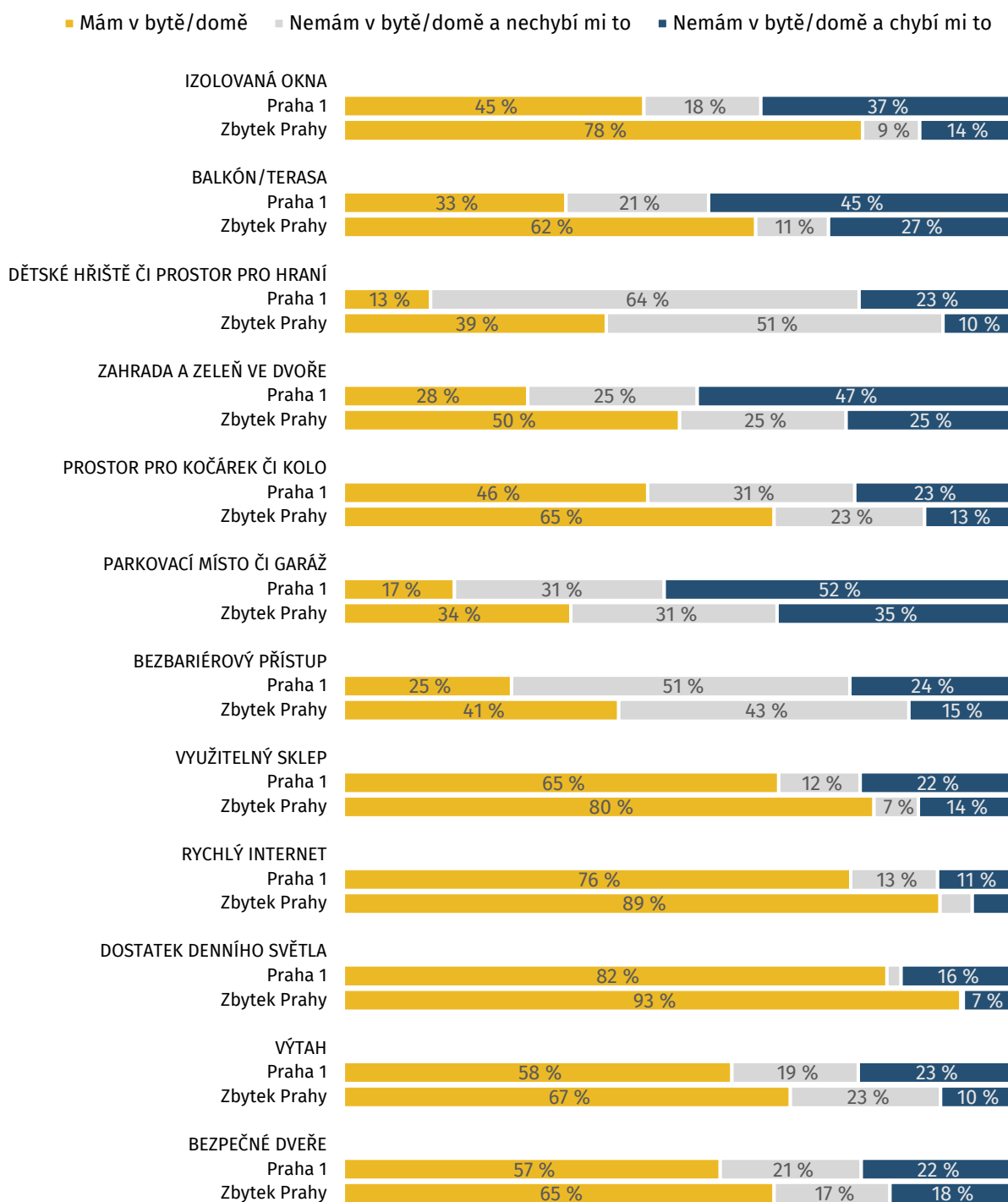

Poznámka: N= 646, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kolik obytných pokojů má Váš byt/dům? Pokojem myslíme obývací pokoje, ložnice – ale nikoli koupelnu, kuchyň, záchod, chodby apod.

Graf 6.0.2

/ Přítomnost vybraných položek v bytě/domě

Poznámka: N = 735 až 749 obyvatelů Prahy 1, N = 1 053 obyvatelů zbytku Prahy

Znění otázky: Co z následujícího máte ve Vašem domě (příp. rodinném domě) k dispozici? A pokud to nemáte, chybí Vám to?

Tabulka 6.0.3**/ Měsíční náklady na bydlení**

	Pod 25 % příjmu	25–35 % příjmu	Více než 35 % příjmu	Neví / nechtějí odpovídat	Total
Úplná rodina	23 %	30 %	16 %	31 %	100 %
Neúplná rodina	19 %	33 %	22 %	26 %	100 %
Ostatní bez dětí	35 %	28 %	21 %	16 %	100 %
Domácnost důchodce/ů	11 %	32 %	33 %	24 %	100 %
Total	22 %	30 %	24 %	24 %	100 %

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kolik z příjmu Vaší domácnosti dáte měsíčně za bydlení – tedy za nájem, hypotéku, plyn, elektřinu, stočné a pravidelné poplatky za odpad či SVJ apod.?

Tabulka 6.0.4**/ Pobírání příspěvku na bydlení**

	Ano	Ne – ale uvítali bychom pomoc v bydlení	Ne – ani nepotřebujeme pomoc	Neví / nechtějí odpovídat	Total
Úplná rodina	2 %	13 %	75 %	10 %	100 %
Neúplná rodina	2 %	38 %	41 %	19 %	100 %
Ostatní bez dětí	2 %	20 %	67 %	11 %	100 %
Domácnost důchodce/ů	14 %	17 %	57 %	12 %	100 %
Total	6 %	18 %	64 %	12 %	100 %

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Pobíráte tzv. příspěvek na bydlení – na který mají nárok domácnosti, kterým výdaje na nájem, energie, vodu a provoz domu tvoří více než 35 % příjmu?

7 Život v lokalitě – komunita, turismus a bezpečnost

Život v lokalitě obsahuje témata jako jsou komunita, sociální kapitál nebo bezpečnost a veřejný prostor. Role tohoto tématu je spíše větší při uvažování o odchodu z lokality. Příchozí si vztahy musí teprve vybudovat, proto pro něj toto téma není až tak zásadní.

Z předchozích analýz (graf 5.0.1) je zjevné, že se jedná o **témata, které jsou velmi důležité pro celkovou životní spokojenost**, se silně **negativními aspekty Airbnb a nedostatku klidu** na jedné straně a s pozitivními aspekty sounáležitosti a známostí sousedů na straně druhé.

7.1 Život v komunitě

Silné komunity zvyšují sociální kapitál obyvatel, se všemi s tím spojenými pozitivními efekty. **Více než jedna třetina respondentů z Prahy 1 se považuje za součást některé komunity.** Respondenti, kteří se účastní v komunitách, jsou v průměru součástí 1,6 komunit.

Podle odpovědí na otázky, do jaké míry se respondent může spolehnout na pomoc v určitých situacích, jsme zkonstruovali index sociálního kapitálu (sociální kapitál je souhrn reálných i teoretických zdrojů, které může daná osoba využít, díky znalosti jiných lidí). Nízký kapitál v tomto indexu odpovídá situaci, kde respondent ani jednou neodpověděl, že se spíše může spolehnout na pomoc sousedů. Střední sociální kapitál odpovídá situaci, kdy v jedné či dvou situacích respondent s pomocí spíše počítá. **Vysoký sociální kapitál pak odpovídá vysoké jistotě s pomocí nebo pravděpodobné pomoci ve většině situací. Spokojení respondenti měli také více sociálního kapitálu (viz graf 7.1.2).**

Také jsme zkonstruovali index míry participace – ze čtyř otázek na pocítovanou možnost ovlivnit městskou část, transparentnost jejího řízení a celkové směřování. **Míra pocítované participace a schopnosti ovlivnit chod městské části je u 60 % obyvatel spíše nízká.**

Tento majoritně negativní vztah k politické participaci a směřování je vyvážen vysokou občanskou angažovaností. 36 % obyvatel se považuje za člena nějaké místní komunity, což je výrazně více než ve zbytku Prahy i než v dalších centrálních částech Prahy (2, 3, 6, 7).

Interpretace a souvislosti

Na Hradčanech se nachází nejvíce osob s negativním názorovým smýšlením ohledně vlastní schopnosti ovlivnit chod městské části (39 %). Na druhou stranu zde ale má polovina obyvatel **vysoký sociální kapitál** (výrazně nejvíce ze všech částí), za což může možná fakt, že více než polovina (54 %) obyvatel Hradčan se považuje za **součást některé z komunity** (opět nevíce v porovnání s ostatními částmi Prahy 1).

Až trojnásobně více štamgastů a členů občanské organizace či politické strany je mužského pohlaví. Ženy mají menší nabídku komunitního života. Celkově se považují za součást některé z komunit v nižší míře než muži, vyrovnání jsou akorát v případě aktivní komunity rodičů kolem školy.

Velmi nízkou pocíťovanou míru participace vnímají lidé z neúplných rodin, kdy 39 % má v tomto ohledu velmi negativní postoje (viz graf 7.1.3).

Graf 7.1.1

/ Příslušnost ke komunitě (možnost více odpovědí)

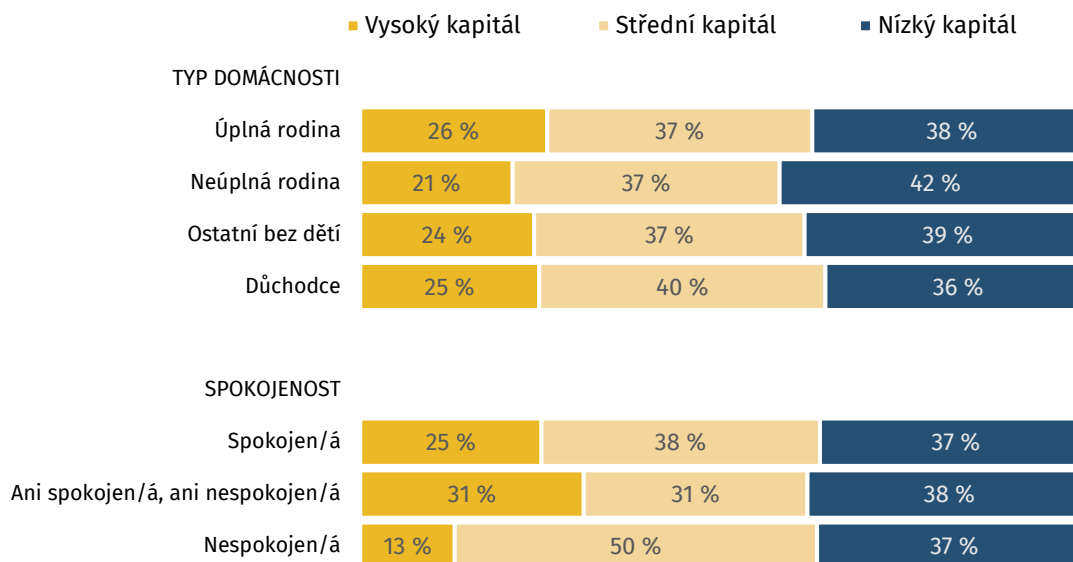

Poznámka: N= 746, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Považujete se za součást některé z komunit v Praze 1?

Graf 7.1.2

/ Sociální kapitál (index)

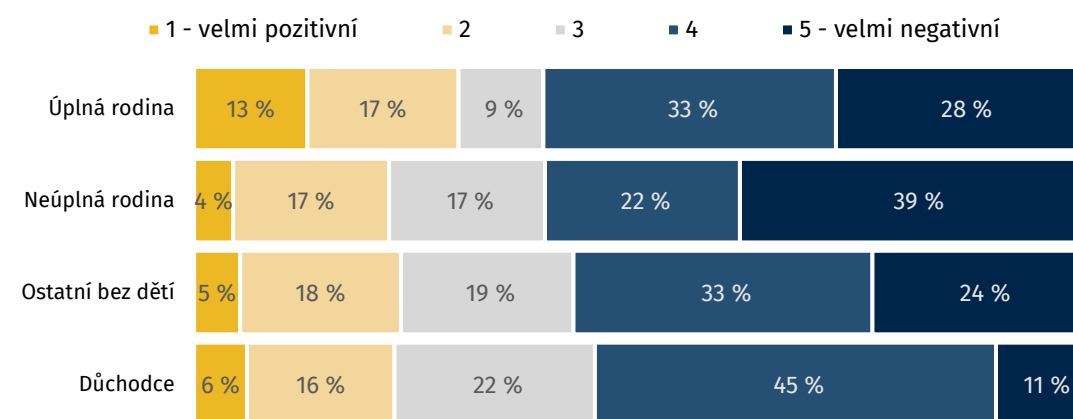

Poznámka: N = 268 (typ domácnosti) a 296 (spokojenost), obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Můžete se spolehnout na krátkodobou pomoc některého ze sousedů v případě... (Akutních zdravotních problému, Pomoci při stěhování, půjčování si věcí atd., Rady, jak řešit nějaké problémy (s účty, úřady atd.), Potřeby promluvit si o rodinných či osobních problémech)

Graf 7.1.3

/ Vnímaná možnost ovlivnit chod života v lokalitě bydliště (index)

Poznámka: N= 281, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Označte, prosím, zda považujete následující výroky za pravdivé... 1. Neexistuje pro mě žádná možnost ovlivnit charakter blízkého okolí mého bydli. 2. Mám pocit, že jako jednotlivec mohu ovlivnit dění v mé čtvrti. 3. Procesy, jakými mohu prosadit změny v mé čtvrti jsou srozumitelné, přístupné a transparentní v jejich funkci. 4. Jsem optimistický/á, že se moje městská část mění k lepšímu.

Srovnání se zbytkem Prahy

Pro Prahu 1 je příslušnost v komunitách výraznější než ve zbytku Prahy. Náboženské komunity se v Praze 1 účastní třikrát více respondentů než ve zbytku Prahy (6 % vs 2,2 %) a dvojnásobek je štamgastů hospod, sousedských spolků a členů občanských organizací či politických spolků. Rozdíly jsou výrazné i proti dalším centrálním částem Prahy (2, 3, 6, 7). Jedinou výjimkou jsou sport, hudba a další zájmové činnosti – účast v komunitách kolem nich se napříč Prahou neliší. Viz tabulka 7.1.4.

Tabulka 7.1.4
Považujete se za součást některé z komunit ve Vaší lokalitě?
Podíl respondentů, co odpověděli ano.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	746	1053	249	804
Komunita štamgastů některých z místních restaurací	13,9	6,6	7,2	6,3
Komunita sousedů organizující společné akce apod.	12,8	6,7	5,4	7,1
Komunita kolem nějaké zájmové činnosti (sport, hudba apod.)	12,1	13	11,9	13,4
Náboženská komunita docházející do některého z kostelů	6	2,2	2,7	2
Členové občanské organizace či politické strany	4,3	2,4	1,8	2,6
Aktivní komunita rodičů kolem školy	4,1	2,5	4,2	2
Jiná komunita	4,5	2,7	2	3

7.2 Bezpečnost

V Praze 1 se obyvatelé cítí bezpečně. Mírné většině (55 %) obyvatel městské části Praha 1 připadá nedostatečný počet strážníků na ulici. Potřeba strážníků tak není dána jen obavou o bezpečnost. Praha 1 se v obavách o bezpečnost a potřebě posílení strážníků příliš neliší od zbytku Prahy.

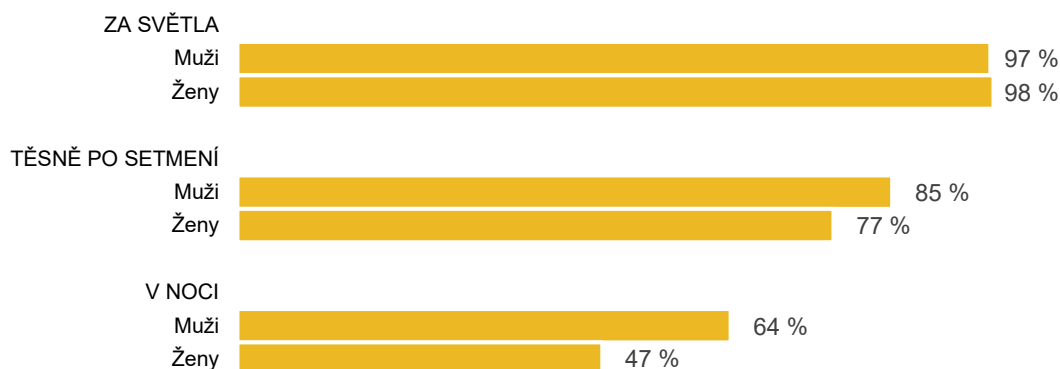
Interpretace a souvislosti

V noci se necítí bezpečně především **senioři starší 65 let a mladé ženy**. Během noci je podle respondentů **nejbezpečněji na Malé Straně, nejmenší pocit jistoty pak mají na Novém Městě**.

Největší nedostatek strážníků obyvatelé pociťují na Starém Městě (takřka 60 % nedostatek). Potřeba strážníků sice souvisí s vnímanou bezpečností, ale **nedostatek strážníků vnímá i takřka polovina lidí, kteří se v noci a po setmění cítí bezpečně**. To a fakt, že největší nedostatek cítí lidé v turistické části Prahy 1, naznačuje, že lidé si od strážníků slibují i jiné věci než bezpečnost – např. omezení nejextrémnějších podob hlasitého turismu, řízení kombinace provozu a chodců atd. Nedostatek strážníků na ulicích vnímají spíše starousedlíci.

Graf 7.2.1

/ Pocit bezpečí v okolí bydliště

Poznámka: N= 325, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Pokud se pohybujete sám/sama v okolí Vašeho bydliště, cítíte se bezpečně...

Graf 7.2.2

/ Myslíte si, že je v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?

Poznámka: N= 321, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je podle Vás v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?

Srovnání se zbytkem Prahy

Pocit bezpečí v okolí bydliště i postoje k počtu strážníků je podobný jako ve zbytku Prahy. Obyvatelům Prahy 1 přesto častěji připadá, že v ulicích v okolí jejich bydliště je dostatečný počet strážníků než obyvatelům zbytku Prahy (viz tabulka 7.2.4).

Tabulka 7.2.3

Pokud se pohybujete sám/sama v okolí Vašeho bydliště, cítíte se bezpečně...

Podíl respondentů, co odpověděli ano.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	325	279	65	215
Za světla	97,6	96,9	96,7	96,9
Těsně po setmění (do 22 hodin)	81,3	84,1	89,2	82,5
V noci	56,3	56,7	49,5	58,9

Tabulka 7.2.4
Je podle Vás v okolí Vašeho bydliště dostatek strážníků na ulici?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	321	279	65	215
Rozhodně ano	9,7	3,9	2,9	4,2
Spíše ano	23,4	24,3	25,5	24
Spíše ne	31,3	30,3	25,8	31,7
Rozhodně ne	24,2	23	27,6	21,7
Nevím / Nemám názor	11,5	18,5	18,2	18,5

7.3 Krátkodobé ubytování / Airbnb

Fenomén krátkodobého ubytování, jehož největším zprostředkovatelem je webová služba Airbnb, je obzvláště rozšířený v centru Prahy. U téměř poloviny (49 %) dotázaných provozuje některý ze sousedů Airbnb, v převážné většině případů pronajímají po 1-2 bytech.

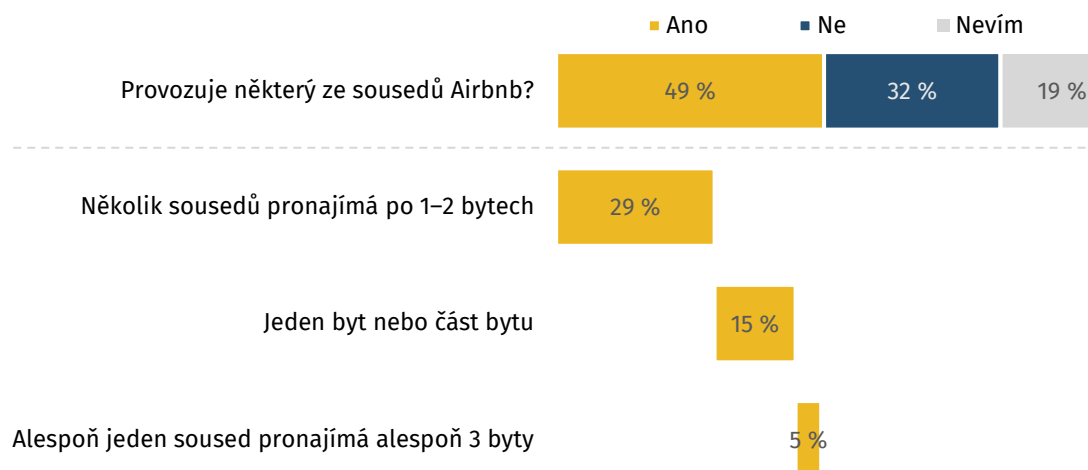
Většina respondentů ve spojení s krátkodobými pronájmy pak považuje za **problematický hluk, pohozené odpadky a drobný vandalismus**, zatímco poškození majetku a snížené bezpečí v domě je pocítováno méně (stále je ale považováno za problematické pro více než třetinu respondentů). **Drtivá většina obyvatel Prahy 1 si přeje Airbnb nějak omezit či více zpoplatnit/zdanit – jen 8 % by s ním nedělalo nic.** 27 % si dokonce přeje Airbnb kompletně zakázat.

Interpretace a souvislosti

Airbnb nejvíce vadí lidem ve starším středním věku (45–54 let), spíše méně problémů vnímají mladí dospělí (18–24) a důchodci (65+). Hypoteticky proto, že mladým méně vadí turismus a starší jsou izolovanější v domovech. Nejpálčivěji důsledky Airbnb dopadají na lidi žijící na **Starém Městě** a také ty, kteří žijí v obytném domě s více byty, kde se krátkodobé ubytování vyskytuje nejčastěji. Starousedlíci problémy vnímají také ve větší míře. **Vysokoškolsky vzdělaní lidé častěji prosazují regulaci (nikoli plný zákaz ani plnou toleranci) – pronajímání pouze 1 až 2 bytů, tedy ne ve smyslu byznysu.**

Graf 7.3.1

/ Provoz Airbnb v nejbližším sousedstvím

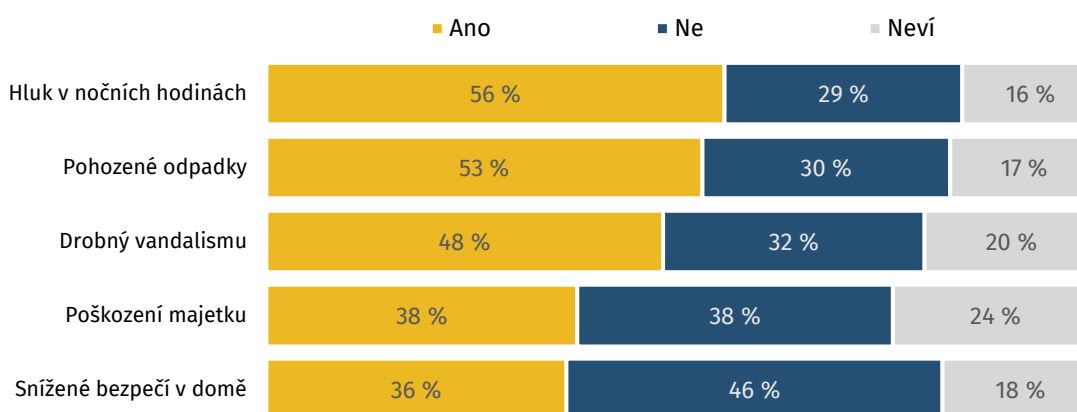

Poznámka: N= 757, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Provozuje někdo z Vašich sousedů krátkodobé pronájmy / Airbnb?

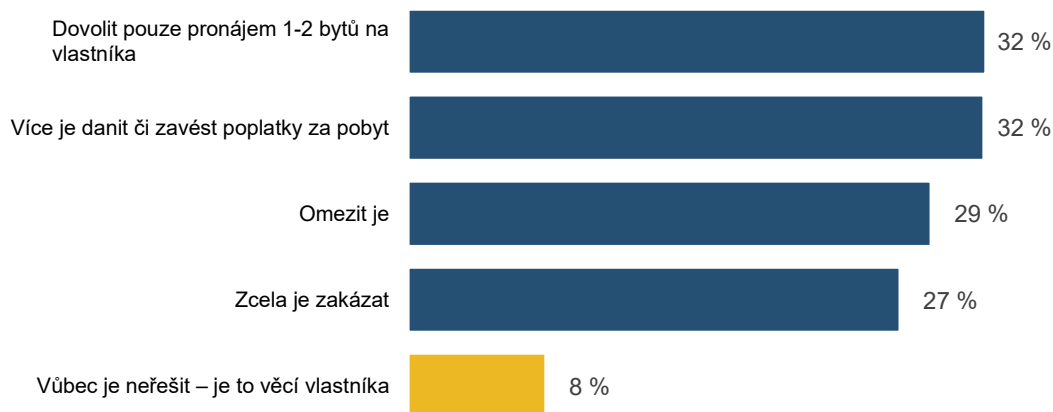
Graf 7.3.2

/ Problémy spojené s krátkodobým ubytováním / Airbnb v sousedství

Poznámka: N = 744, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Způsobují/zhoršují krátkodobé ubytování / Airbnb následující problémy ve Vašem sousedství

Graf 7.3.3**/ Názory k přístupu Prahy ke krátkodobým ubytováním / Airbnb v sousedství**

Poznámka: N = 325, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jak myslíte, že by Praha či Praha 1 měla přistupovat ke krátkodobým pronájmům (tzv. Airbnb)?

Srovnání se zbytkem Prahy

Airbnb způsobuje méně problémů ve zbytku Prahy. Stížnosti jsou ve zbytku Prahy poloviční až třetinové (viz tabulka 7.3.5). Zbytek centrálních částí Prahy (2, 3, 6, 7) se spíše než Praze 1 blíží zbytku Prahy. Různý výskyt se odráží v rozdílných postojích k řešení problematiky. Airbnb by ve zbytku Prahy vůbec neřešilo a naregulovalo okolo 20 % místo 7 % v Praze 1. Zhruba třetinová je podpora celkového zákazu Airbnb. Viz tabulka 7.3.6.

Tabulka 7.3.4**Provozuje někdo z Vašich sousedů krátkodobé pronájmy / Airbnb?**

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	757	1053	249	804
Ano, jeden byt nebo část bytu	14,8	3,3	4,1	3,1
Ano, několik sousedů pronajímá po 1-2 bytech	29,5	4,3	7,2	3,4
Ano, alespoň jeden soused pronajímá alespoň 3 byty	4,7	1,1	0,4	1,3
Ne	32,3	43	44,5	42,6
Nevím	18,7	48,3	43,8	49,6

Tabulka 7.3.5
Způsobují/zhoršují krátkodobé ubytování / Airbnb následující problémy ve Vašem
sousedství?

Podíl respondentů, co odpověděli ano.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	744	1053	249	804
Hluk v nočních hodinách	55,5	14,3	17,4	13,3
Pohozené odpadky	52,9	25,5	31,5	23,7
Drobný vandalismus	48,1	17,9	20,7	17
Poškození majetku	37,6	12,9	14,6	12,3
Snížené bezpečí v domě	36,3	11,2	15,3	10

Tabulka 7.3.6
Jak myslíte, že by Praha či Praha 1 měla přistupovat ke krátkodobým pronájmům (tzv. Airbnb)?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	325	279	65	215
Dovolit je pouze lidem, kteří pronajímají svoje 1-2 byty, ne pronájmy spousty bytů jako byznys	31,7	33,3	39,3	31,5
Více je danit či zavést poplatky za pobyt, aby přinášely zisk městu	31,6	38,7	41,8	37,8
Omezit je (například počtem ubytovaných osob v roce v daném bytě)	28,7	29,5	34,2	28,1
Zcela je zakázat	27	10,4	9,2	10,7
Vůbec je neřešit – je to věcí vlastníka	7,6	19,5	10,9	22,1

7.4 Veřejný prostor

Rozruch způsobený opilci ruší často 48 % respondentů v Praze 1 a je nejčastějším zdrojem hluku. **Ve věkové kohortě 18–24 ruší často dokonce 73 % respondentů.** Naopak pouze ve 3 % jsou lidé velmi často rušeni hlukem způsobeným trvale bydlících sousedů (viz graf 7.4.1).

Mezi typy turismu je nejvíce odmítaný **alkoholový turismus, který vadí (silně či trochu) 71 % obyvatelům Prahy 1.** Dalším velmi negativně vnímaným dopadem turismu je přizpůsobování ulic, jejich vzhledu a nabídky turistům. Většina lidí vadí i Airbnb a striptýzové bary.

Vizuální smog by vůbec neřešilo jen 12 % obyvatel Prahy 1. Jen menšina (5 %) je pro celkový zákaz, ostatní pro nějakou formu vyšší regulace – např. s využitím památkářů, kteří by podle poloviny respondentů měli rozhodovat o reklamách ve veřejném prostoru (viz graf 7.4.3).

Interpretace a souvislosti

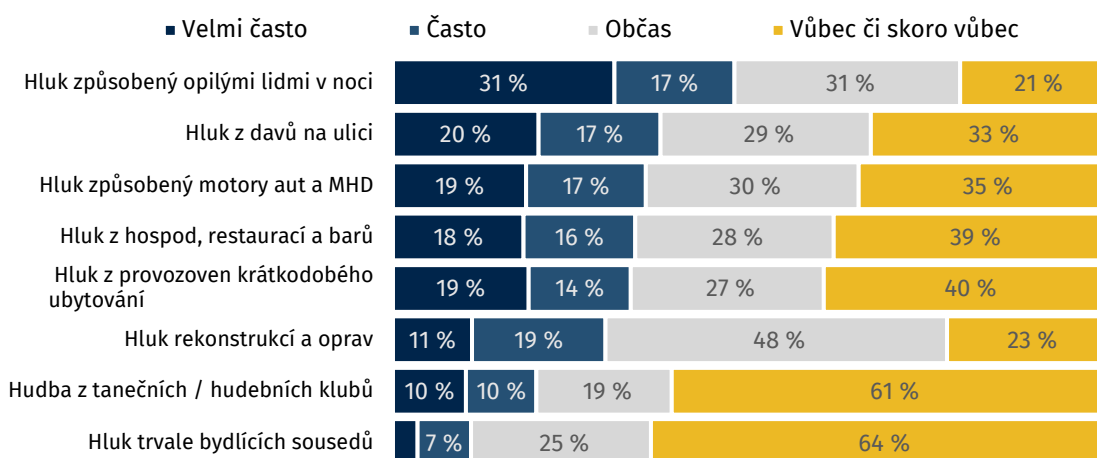
Obyvatelé **Starého Města** jsou v porovnání s ostatními částmi Prahy 1 nejvíce sužováni vysokou mírou hluku. Kromě hluku způsobeného auty, rekonstrukcemi a sousedy se ve všech ostatních položkách vymykají zbytku Prahy. Důchodci si překvapivě na míru hluku nestěžují více než ostatní. **Čím více však obyvatelům vadí okolní hluk, tím roste jejich nespokojenost s životem v Praze 1 a také častěji uvažují o přestěhování se.**

Tolerance alkoholového turismu je jen nepatrně vyšší u mladých občanů do 35 let a u těch s vystudovaným základním vzděláním. Kromě právě alkoholového turismu a Airbnb zbylé druhy turismu nejvíce vadí lidem z **Malé Strany**. Starousedlíkům také nejvíce vadí příjezdy lidí na oslavy, přizpůsobování ulic turismu, krátkodobé pronájmy a množství hotelů – novousedlíci naopak zdůrazňují nelibost ke koňským spřežením. Striptýzové bary vadí více ženám. **Krátkodobé pronájmy zase více rodinám s dětmi.** Množství hotelů a ruch kolem nich výrazně vadí především lidem, který si nejsou jisti nebo v horizontu pěti let nechtějí dále žít v Praze 1.

Reklamy ve veřejném prostoru nejvíce vadí vysokoškolákům, proto si skoro půlka z nich přeje jejich omezení (např. regulací počtu ploch, jejich rozsahů, zákazem kolem škol a dalších míst).

Graf 7.4.1

/ Frekvence hluku v okolí bydliště

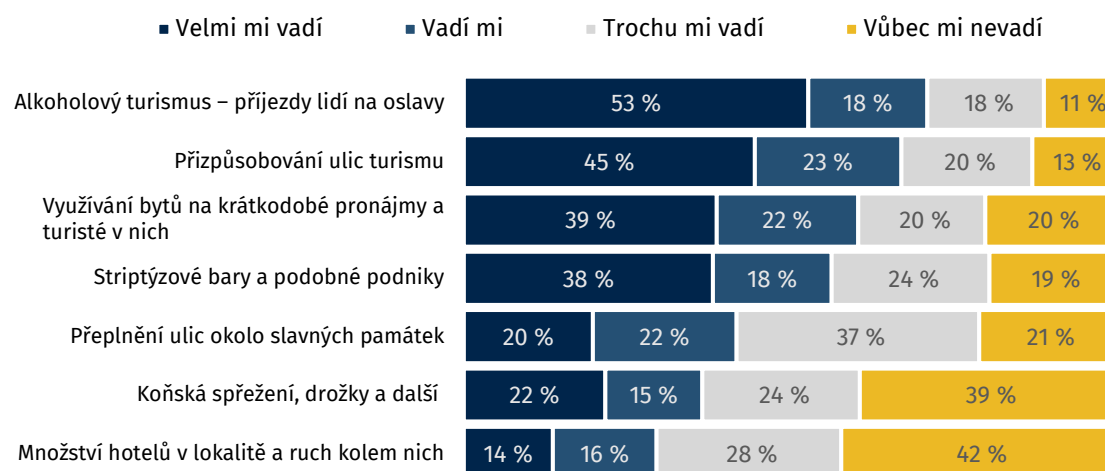

Poznámka: N = 745, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jak často Vás doma ruší následující zdroje hluku?

Graf 7.4.2

/ Názory na vybrané druhy turismu

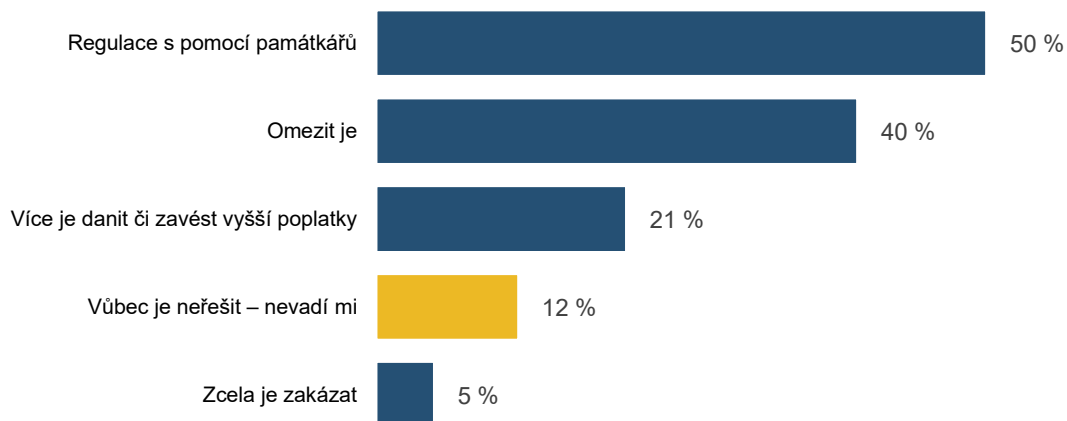

Poznámka: N = 743, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí následující druhy a projevy turismu?

Graf 7.4.3

/ Regulace reklam a dalších nápisů ve veřejném prostoru

Poznámka: N = 325, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jak myslíte, že by Praha či Praha 1 měla přistupovat k regulaci reklam, nápisů a značek ochodů ve veřejném prostoru?

Srovnání se zbytkem Prahy

Ve zbytku Prahy všechny druhy hluků vadí obyvatelům značně méně, kromě hluku způsobeného trvale žijícími sousedy – v necentrálních částech Prahy vadí dokonce mírně více (viz tabulka 7.4.4). Všechny zkoumané formy a dopady turismu vadí obyvatelům Prahy 1 více než zbytku Prahy včetně dalších centrálních částí (2, 3, 6, 7).

Regulaci reklam s pomocí památkářů ve veřejném prostoru požadují více lidé z Prahy 1 (50 %). Tam by chtělo více lidí zvýšit daně či zavést vyšší poplatky na jednotlivé reklamy a nápisy tak, aby přinášely vyšší zisk městu. Vizuální smog je v centru Prahy vnímán spíše jako kaz na historickém charakteru centra, ve zbytku Prahy jako obecně rušivý element, který by měl být zdaněn.

Tabulka 7.4.4**Jak často Vás doma ruší následující zdroje hluku?***Podíl respondentů, kterým daný ruch vadí často a velmi často.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	745	1053	249	804
Hluk způsobený opilými lidmi v noci	47,6	10,7	12,4	10,2
Hluk z davů na ulici	37,3	8,4	10,1	7,8
Hluk způsobený motory aut a MHD	35,2	23,9	29,8	22,1
Hluk z hospod, restaurací a barů	33,8	7,2	10,8	6,1
Hluk z provozu krátkodobého ubytování	33,1	2,9	4,4	2,4
Hluk rekonstrukcí a oprav	29,6	22,3	20,7	22,8
Hudba z tanečních / hudebních klubů	20	2,9	3,5	2,7
Hluk trvale bydlících sousedů	10,9	16,8	12,4	18,1

Tabulka 7.4.5**Do jaké míry Vám vadí následující druhy a projevy turismu?***Podíl respondentů, kterým vadí a velmi vadí dané druhy turismu.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	743	1053	249	804
Alkoholový turismus – příjezdy lidí na oslavy	71,1	42,9	45,1	42,3
Přizpůsobování ulic turismu – obchody se suvenýry apod.	67,1	34,4	38,6	33,1
Využívání bytů na krátkodobé pronájmy a turistů v nich (Airbnb)	60,5	29,1	33,8	27,6
Striptýzové bary a podobné podniky a lidé, kteří do nich lákají	56,4	31,5	29,8	32,1
Přeplnění ulic okolo slavných památek skupinami turistů	41,8	32,9	35,2	32,2
Košská spřežení, drožky a další specifické „dopravní prostředky“ turistů	36,6	19,6	20,6	19,3
Množství hotelů v lokalitě a ruch kolem nich	29,6	12,4	11,9	12,6

Tabulka 7.4.6**Jak myslíte, že by Praha či Praha 1 měla přistupovat k regulaci reklam, nápisů a značek obchodů ve veřejném prostoru?**

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	325	279	65	215
Regulace s pomocí památkářů	50,2	33,6	32,2	34,1
Omezit je (například regulací počtu ploch, jejich rozsahů, zákazem kolem škol a dalších míst)	39,6	46,1	50,4	44,8
Více je danit či zavést vyšší poplatky, aby přinášely zisk městu	20,6	26,8	36	24
Vůbec je neřešit – nevadí mi	11,8	16	11,8	17,3
Zcela je zakázat	4,9	9,7	6,5	10,7

8 Služby v okolí – dostupnost a kvalita

Jedním z primárních faktorů při výběru nového bydliště a spokojenosti se stávajícím je dostupnost a kvalita služeb, které se nacházejí v blízkém okolí. Obyvatelů Prahy 1 jsme se proto ptali, zda jim vyhovuje současné množství vybraných obchodů různého druhu a zdali k nějakým mají výhrady. Také jsme se dotazovali na kapacitu a spokojenost se vzdělávacími zařízeními a nezapomněli jsme ani na zdravotní služby, jako jsou zubaři či praktičtí lékaři.

8.1 Obchody

Mezi prodejny a podniky v centru Prahy jsou některé zaměřeny na lokální obyvatelstvo – s běžným sortimentem za přijatelné ceny – a druhé primárně na turisty – s luxusnějším a dražším sortimentem. **Obyvatelům Prahy 1 většinou přímo nevadí přítomnost luxusnějších podniků. Často ale vnímají nedostatek nabídky pro lokální obyvatele.**

Více než polovina (55 %) obyvatel cítí nedostatek levnějších kaváren a cukráren s tradičním sortimentem. Polovina obyvatel pak postrádá restaurace, kam by si mohla jít dát oběd cca za 150 korun. Místní hospody s pivem okolo 45 korun schází 41 procentům. Viz graf 8.1.1.

Zajímavé postavení mají „*Alternativně a kulturně zaměřené kavárny a kluby*“ – u nich je také mírně častěji pociťovaný nedostatek (16 %) než přehlcení (7 %). Část obyvatel je vnímá jako komunitní, avšak nedostatečný typ podniku.

Jestliže luxusnější restaurace a kavárny pouze „nevadily“, **jiná je situace u některých specificky turistických obchůdků, které většinou obyvatelů Prahy 1 přímo vadí.** To platí pro prodejny nekvalitního/padělaného zboží (spíše či velmi vadí 85 %), prodejny suvenýrů (76 %), alkohol shopy (65 %), exotické služby jako masáže (54 %) i candy shopy (53 %). Viz graf 8.1.2.

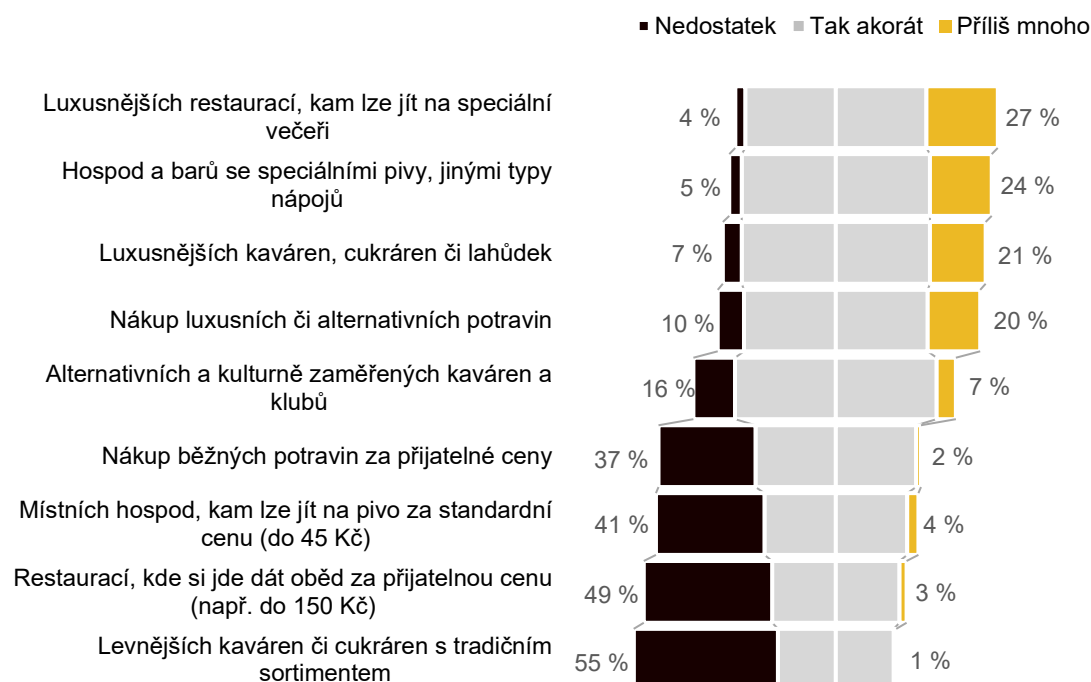
Interpretace a souvislosti

Obecně platí, že **běžné typy restaurací a kaváren chybí zejména mladým lidem do 35 let a rodinám s dětmi**, které by je při vyšší nabídce výrazněji využívali. **Alternativní kavárny chybí často vysokoškolákům a ženám. Běžné obchody výrazněji chybí lidem na Josefově, Starém Města a Hradčanech** – menší nedostatek pociťují lidé z Nového Města. Potřebu posílení běžných typů restaurací, kaváren apod. mají nejčastěji středně příjmoví lidé a domácnosti. Ty nejchudší se většinou příliš nestravují venku a bohatí si mohou dovolit vyšší ceny existujících podniků.

Obchůdky suvenýrů, alkohol shopy a exotické služby vadí obyvatelům napříč sociálními skupinami. Více ale opět vadí lidem z turistických částí Praha 1 než z Nového Města.

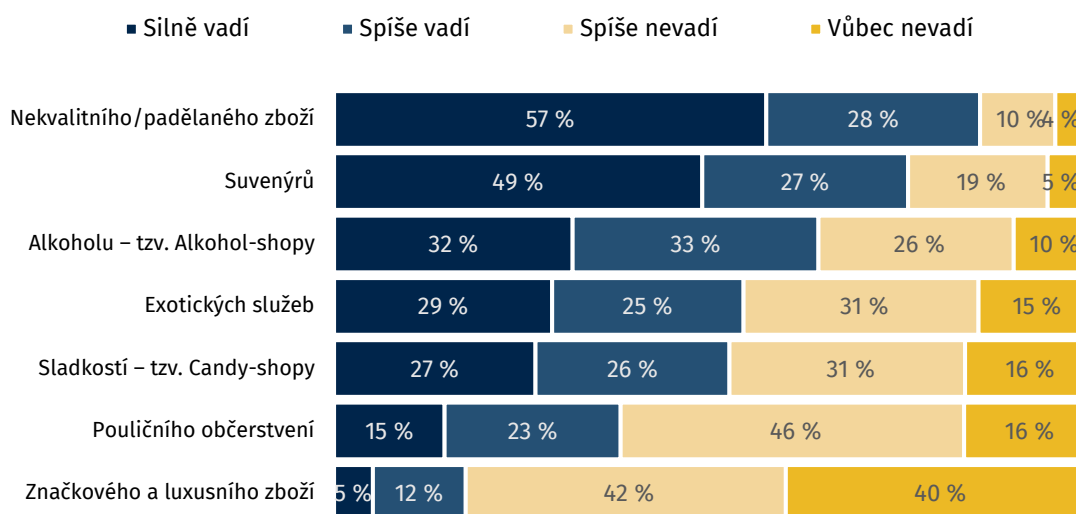
Graf 8.1.1

/ Názory na množství vybraných prodejen v okolí bydliště

Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kolik je podle Vašeho dojmu a potřeb v okolí Vašeho bydliště následujících typů obchodů a prodejen?

Graf 8.1.2**/ Vadí obyvatelům Prahy 1 turistické obchody?**

Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí typy obchodů / obchody zaměřené na prodej...

Srovnání se zbytkem Prahy

Srovnání s reprezentativním výzkumem zbytku Prahy ukazuje, že pro obyvatele Prahy 1 je specifický nedostatek běžných a levnějších podniků – kaváren, restaurací, hospody, i potravin. Naopak ve zbytku Prahy lidem chybí luxusnější a alternativní podniky. Viz první dva sloupce tabulky 8.1.3. Nedostatek běžných a levnějších kaváren, cukráren a lahůdek je problémem celého širšího centra – podobně tento problém pociťují i obyvatelé Prahy 2, 3, 6 a 7 (centrální části). Naopak nedostatek obyčejných restaurací, obchodů, hospod je typický pro Prahu 1, která se odlišuje i od zbytku centra Prahy. Viz druhé dva sloupce tabulky 8.1.4.

V pociťovaném přehlčení candy-shopy, alcohol shopy, suvenýry a exotickými službami se obyvatelé Prahy 1 odlišují od Prahy včetně jejího širšího centra.

Pozn: Srovnání s centrální a necentrální částí zbytku Prahy je díky malému vzorku orientační.

Tabulka 8.1.3**Kolik je podle Vašeho dojmu a potřeb v okolí Vašeho bydliště následujících typů obchodů a prodejen?***Podíl respondentů, co odpověděli nedostatek.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	327	251	57	195
Levnějších kaváren, cukráren či lahůdek s tradičním sortimentem	55	45,6	54	43,1
Restaurací, kde si jde dát oběd za přijatelnou cenu (např. do 150 Kč)	48,9	37,5	33,8	38,5
Místních hospod, kam lze jít na pivo za standardní cenu (do 45 Kč)	41,3	19,7	21,4	19,1
Nákup běžných potravin za přijatelné ceny	37	17,2	23,4	15,4
Alternativních a kulturně zaměřených kaváren a klubů	15,8	34,8	22,2	38,5
Nákup luxusních či alternativních potravin	10	31,4	28,8	32,2
Luxusnějších kaváren, cukráren či lahůdek	7,1	28,9	20,2	31,4
Hospod a barů se speciálními pivy, jinými typy nápojů	4,8	21	11,1	23,9
Luxusnějších restaurací, kam lze jít na speciální večeři	3,9	33,2	25,5	35,4

Tabulka 8.1.4**Do jaké míry Vám vadí typy obchodů / obchody zaměřené na prodej...***Podíl respondentů, co odpověděli silně vadí a spíše vadí.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	327	251	57	195
Nekvalitního/padělaného zboží	85,7	65,4	58,3	67,5
Suvenýrů (Matrjošky, Český krystal, Pohledy)	76,1	50,1	45	51,6
Alkoholu – tzv. Alkohol-shopy	64,3	40,4	33,3	42,5
Exotických služeb (masáže)	54,3	27	18	29,7
Sladkostí – tzv. Candy-shopy	52,5	29,9	19,5	32,9
Pouličního občerstvení (Pražská šunka, Trdelník, Palačinky atd.)	38	21,5	16,4	23
Značkového a luxusního zboží	17,4	14,8	7,3	16,9

8.2 Vzdělávací zařízení

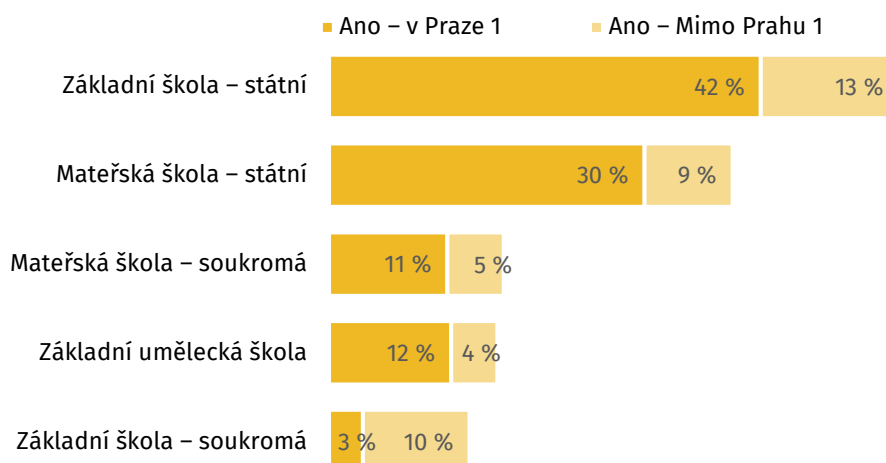
Obyvatel Prahy 1, v jejichž domácnosti žije alespoň jedno závislé dítě, jsme se dotazovali na spokojenost se vzděláváním. Výsledky jsou kvůli omezenému vzorku bohužel pouze indikativní. Ale naznačují, že v rámci městské části je relativně časté využívání soukromých základních škol (poměr dětí, které chodí do státních a soukromých ZŠ je 55:16, což je více než ve zbytku Prahy a republiky). A že v rámci veřejných škol děti většinou chodí v Praze 1 a méně často dojíždějí mimo.

Spokojenost rodiče a děti nejvíce zdůrazňovali u **mateřských škol**, a to jak státních, tak také soukromých. **Celkově však lze říci, že spokojenost rodičů a jejich dětí se vzdělávacími zařízeními je na velmi vysoké úrovni.**

Graf 8.2.3 zobrazuje často diskutovanou kapacitu předškolních zařízení. Je na něm jasně znatelné, že **kapacita školek pro děti do dvou let je výrazně nedostačující** – myslí si to 43 % obyvatel a dalších 40 % ji považuje pouze za částečně dostačující.

Graf 8.2.1

/ Docházka do vzdělávacích zařízení

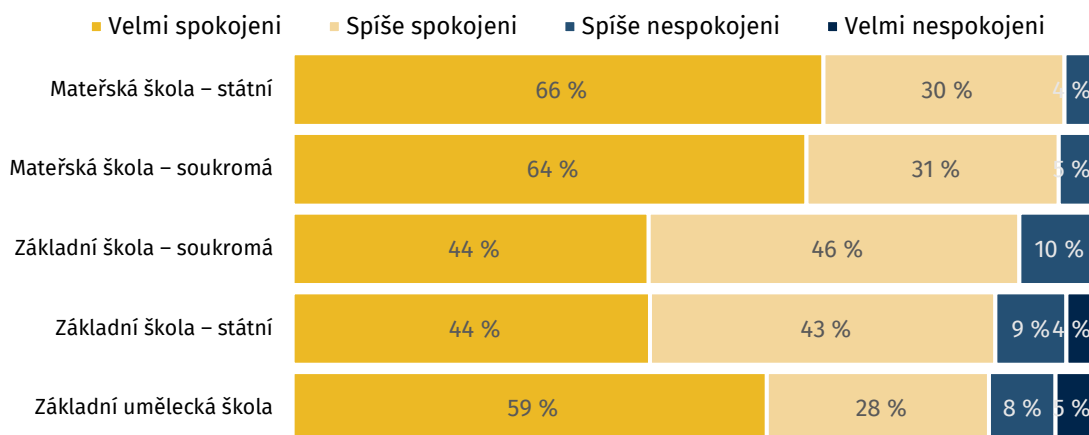

Poznámka: N = 120, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Chodí či chodilo dítě (děti) ve Vaší domácnosti v posledních 5 letech do některých z těchto typů vzdělávacích zařízení?

Graf 8.2.2

/ Spokojenost se vzdělávacími zařízeními

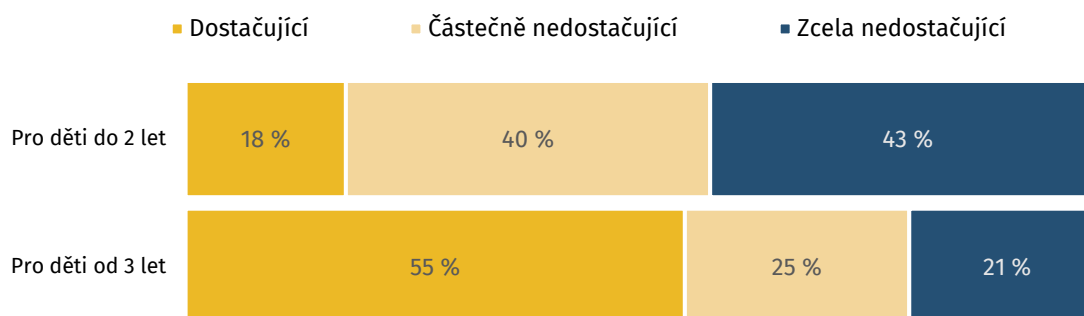

Poznámka: N = 65, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Nakolik jste (byli) s těmito školami Vy a dítě (děti) v domácnosti spokojeni?

Graf 8.2.3

/ Kapacita školek v okolí bydliště

Poznámka: N = 43, obyvatelé Prahy 1; Zobrazena % lidí, kteří dokázali danou oblast ohodnotit (odpovědi nevím se pohybovaly v rozmezí 5 až 20 %)

Znění otázky: Je podle Vás kapacita školek v okolí Vašeho bydliště dostačující?

Srovnání se zbytkem Prahy

Nejvýraznějším rozdílem mezi vzorkem Prahy 1 a zbytku Prahy je zastoupení spokojených respondentů u státních základních škol, mnohem více spokojených je v Praze 1. To je jediný statisticky i věcně významný výsledek. Byť i zde jsou výsledky díky malému vzorku pouze indikativní.

Tabulka 8.2.4

Chodí či chodilo dítě (děti) ve Vaší domácnosti v posledních 5 letech do některých z těchto typů vzdělávacích zařízení?

Podíl respondentů, kteří odpověděli ano.

	Celá Praha	
	Praha 1	Zbytek Prahy
Počet respondentů	120	87
Základní škola – státní	55,1	60,7
Mateřská škola či dětská skupina – státní	39	44,4
Mateřská škola – soukromá	16,9	11
Základní umělecká škola (ZUŠ)	16,3	19,7
Základní škola – soukromá	13,6	8,1

Tabulka 8.2.5

Nakolik jste (byli) s těmito školami Vy a dítě (děti) v domácnosti spokojeni?

Podíl respondentů, kteří byli spíše nebo velmi spokojeni.

	Celá Praha	
	Praha 1	Zbytek Prahy
Počet respondentů	65	53
Mateřská škola či dětská skupina – státní	95,7	91,3
Mateřská škola – soukromá	95,1	88,5
Základní škola – soukromá	90,1	28,6
Základní škola – státní	86,7	69,6
Základní umělecká škola (ZUŠ)	86,3	89,3

8.3 Služby

Stejně jako jinde v České republice, i v Praze 1 je **výrazný nedostatek zubařů** – myslí si to 49 % dotázaných a pouze 7 % obyvatel reportuje jejich úplný dostatek. **Naopak, mírná většina dotázaných vnímá jako dostatečný počet úřadů, praktických lékařů a mimoškolních aktivit pro děti.** Co jednoznačně obyvatelům Prahy 1 neschází, jsou lékárny.

Znalost digitálních služeb Prahy 1, jako je například e-podatelna či možnost elektronického placení parkování, je **celkem rozšířená** – neví o nich pouze 21 % respondentů. Používány však nejsou ani polovinou obyvatel Prahy 1.

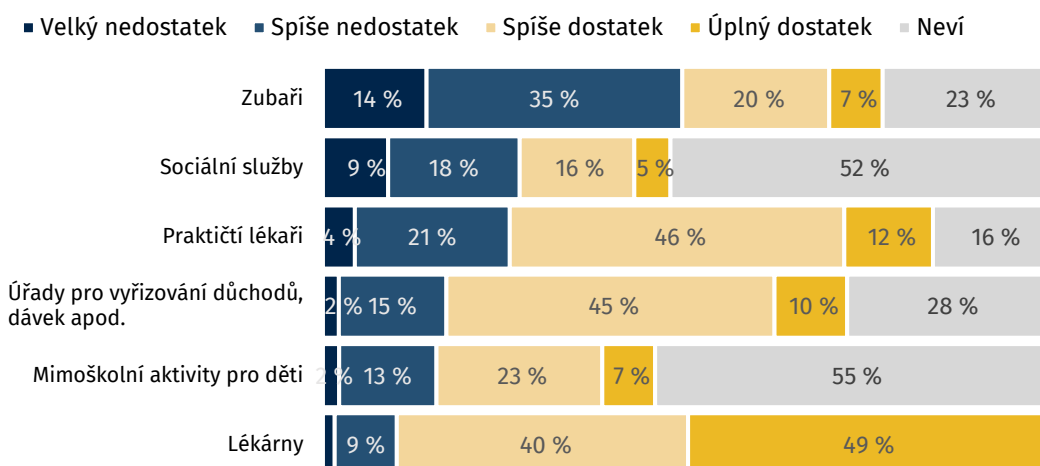
Interpretace a souvislosti

Nedostatek sociálních služeb vnímají silněji lidé ve věku nad 55 let, kteří již v domácnosti nemají mladší generaci, která by jim mohla pomáhat. Nedostatek lékařů je vidět u mladších skupin (do 34 let), hypoteticky proto, že často hledají nového lékaře a musí se zapisovat. **Zubař však schází napříč věkovým skupinám (44 až 55 %) a výrazně více na Hradčanech.** Starousedlíci (v Praze 1 žijí déle než 20 let) si stěžují na nedostatek zubařů, sociálních služeb a úřadů pro vyřízení důchodů a dávek.

Digitální služby Prahy 1 nejčastěji využívají lidé ve středním věku, vysokoškolsky vzdělaní a více muži než ženy. Důchodci o nich často ani neví. Méně vzdělaní lidé v aktivním věku o nich sice vědí, ale nevyžívají je.

Graf 8.3.1

/ Názory na kapacitu a dostupnost vybraných služeb

Poznámka: N = 326, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je v Praze 1 či jejím bezprostředním okolí podle Vás dostatečná kapacita a dostupnost následujících typů služeb?

Graf 8.3.2

/ Znalost a využití digitálních služeb

Poznámka: N= 326, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Víte o digitálních službách Prahy 1 – například e-Podatelna, možnost elektronického zařízení parkování atd.?

Srovnání se zbytkem Prahy

Pozitivní zprávou je, že v Praze 1 je oproti zbytku Prahy méně lidí, kteří vnímají nedostatek praktických lékařů, sociálních služeb a úřadů pro vyřizování důchodů, dávek a podobně. Zubařské ordinace vnímá jako nedostupné zhruba polovina respondentů napříč celou Prahou – nejedná se o specifikum Prahy 1. Naopak ještě trochu horší je situace v necentrálních částech zbytku Prahy.

Tabulka 8.3.4**Je ve Vaší lokalitě či jejím bezprostředním okolí podle Vás dostatečná kapacita a dostupnost následujících typů služeb?***Podíl respondentů, co odpověděli velký nedostatek a spíše nedostatek.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	326	251	57	195
Zubaři	49,2	53,6	40,4	57,5
Sociální služby (pečovatelské domy, byty s asistencí apod.)	27	36,6	27,9	39,1
Praktičtí lékaři	25,6	35,1	24,6	38,1
Úřady pro vyřizování důchodů, dávek apod.	16,9	27,6	24,2	28,5
Mimoškolní aktivity pro děti (ZUŠ, DDM, kroužky)	15,5	17,9	14	19,1
Lékárny	10,1	9,8	8,7	10,1

9 Životní prostředí – čistota, parky a zeleň, ovzduší

Aspektem výrazně ovlivňujícím kvalitu života v lokalitě bydliště je jistě i kvalita životního prostředí, čistota veřejných prostranství i dostupnost zeleně a míst k odpočinku. Obyvatel Prahy 1 jsme se proto ptali, jak často se setkávají s typickými situacemi souvisejícími se znečištěním ovzduší, na co by se městská část měla zaměřit pro lepší údržbu a čistotu veřejných prostranství a parků.

9.1 Kvalita životního prostředí a ovzduší

Obyvatelé Prahy 1 si stěžují na špatnou kvalitu ovzduší (viz graf 9.1.1). Zhruba čtyři pětiny obyvatel se alespoň občas **setkají s nepříjemným zápachem výfukových plynů**, nebo jim **zplodiny ze vzduchu zašpiní okna či parapety** (81 %, resp. 81,5 %). Jako nejméně palčivý problém by se mohla jevit deklarovaná **přítomnost dýchacích obtíží** po delším pohybu na ulici – i s tímto extrémním projevem se ale setkává často 15 % obyvatel.

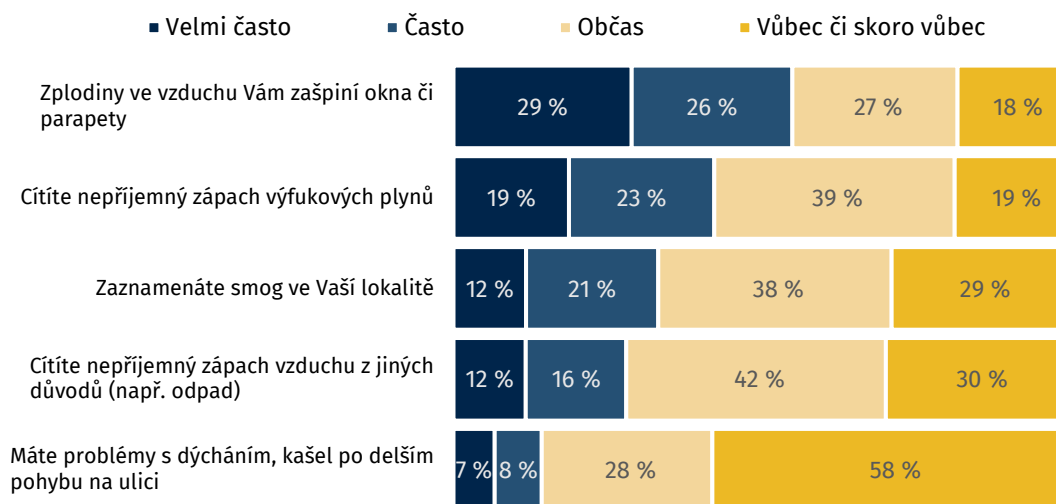
Často nebo velmi často pak 4 z 10 obyvatel (42 %) v letních měsících kvůli horku nemohou spát a více než čtvrtina (27 %), také pokud to není nutné, vůbec nechce opustit obydlí (**před horkem v okolí bydliště není kam „utéct“**).

Interpretace a souvislosti

Nejvýraznější problémy s **dýcháním či s kašlem po delším pobytu na ulici v souvislosti se znečištěním mají senioři**, kteří také často a velmi často cítí nepříjemný zápach z výfukových plynů a zaznamenávají smog v lokalitě svého bydliště. Nově přichozí do Prahy 1 zas nejvíce pocítují nepříjemný zápach ve vzduchu z jiných důvodů, kterým může být například odpad. Přítomnost smogu a zápachu odpadu výrazně více vnímají lidé, kteří se v následujících pěti letech plánují z Prahy 1 vystěhovat – může to být jeden z důvodů

Graf 9.1.1

/ Frekvence pocítování znečištění vzduchu

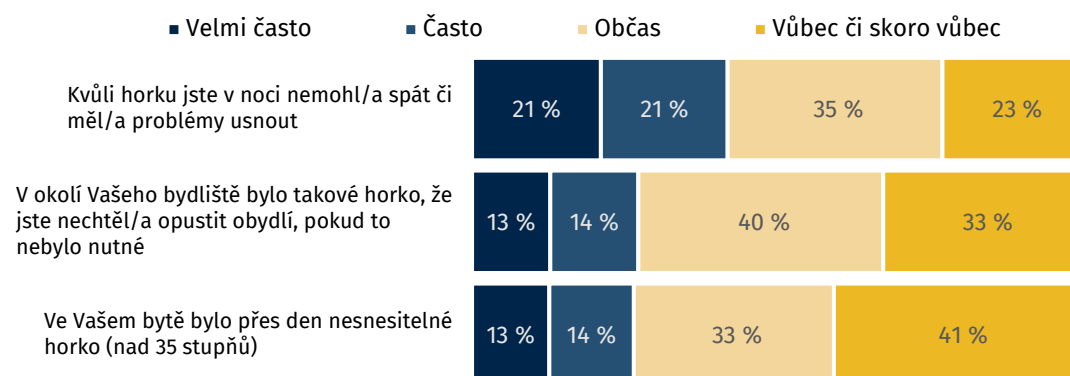

Poznámka: N = 332, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jak často se Vám stává, že...

Graf 9.1.2

/ Frekvence pocitování kumulace tepla

Poznámka: N = 332, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Městská zástavba občas vede ke kumulaci tepla během letních měsíců. Jak často se Vám v létě stává, že...

Srovnání se zbytkem Prahy

Obyvatelé Prahy 1 si na špatnou kvalitu ovzduší stěžují výrazně častěji než obyvatelé zbytku Prahy (viz tabulka 9.1.3). S většinou zkoumaných parametrů, tedy s přítomností smogu, nepříjemným zápachem (ať už z výfukových plynů nebo z jiných důvodů), a to až dvakrát. Častěji si také stěžují na zašpinění oken a parapetů kvůli zplodinám. Problém je typický pro Prahu 1 – zkušenosti obyvatel zbytku centrálních částí Prahy (2, 3, 6, 7) se podobají spíše zbytku Prahy, než Praze 1.

Problémy s dýcháním po pobytu ve městě ale nelze většinou připisovat prostředí Prahy 1. Tyto zkušenosti jsou srovnatelné napříč Prahou.

Také se nepotvrzuje, že by obyvatelé Prahy 1 výrazně více trpěli horkem v bytech než zbytek Prahy. V Praze 1 jsou zkušenosti s nesnesitelným horkem „jen“ o 4-6 procentních bodů častější.

Tabulka 9.1.3**Jak často se Vám stává, že...***Podíl respondentů, kteří odpověděli často až velmi často.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	332	250	67	183
Zplodiny ve vzduchu Vám zašpiní okna či parapety	54,8	35,4	38,3	34,3
Cítíte nepříjemný zápach výfukových plynů	40,9	19,6	22,9	18,4
Zaznamenáte smog ve Vaší lokalitě	33,1	12,3	13,7	11,8
Cítíte nepříjemný zápach vzduchu z jiných důvodů (např. odpad)	27,9	14,9	10,1	16,6
Máte problémy s dýcháním, kašel po delším pohybu na ulici	14,5	12,4	17,4	10,6

Tabulka 9.1.4**Městská zástavba občas vede ke kumulaci tepla během letních měsíců. Jak často se Vám v létě stává, že...***Podíl respondentů, kteří odpověděli často až velmi často.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	332	250	67	183
Kvůli horku jste v noci nemohl/a spát či měl/a problémy usnout	41,6	35,1	29,3	37,2
V okolí Vašeho bydliště bylo takové horko, že jste nechtěl/a opustit obydlí, pokud to nebylo nutné	27,1	29,1	30,8	28,5
Ve Vašem bytě bylo přes den nesnesitelně horko (nad 35 stupňů)	26,3	22,3	19	23,5

9.2 Kvalita a údržba veřejných prostranství

Nejzásadnější pro vnímání čistoty veřejného prostoru se ukazuje **zaměření na úklid pohozených odpadků – pro zlepšení čistoty veřejného prostoru to za nutné považuje 58 % obyvatel Prahy 1 a dále pak úklid po psech** (je potřeba zlepšit dle 54 % obyvatel viz graf 9.2.1). Téměř polovina (48 %) obyvatel MČ P1 doporučuje i zaměření se na **odstraňování vandalismu a graffiti**.

Snížení přítomnosti narkomanů a opilých lidí by podle 72 % obyvatel Prahy 1 vedlo k častějšímu využívání parků a veřejných prostranství určených k odpočinku. Zhruba polovinu obyvatel Prahy 1 by k vyššímu využívání vedl i lepší úklid po psech v (56 %) a větší klid a uzavřenost (46 %).

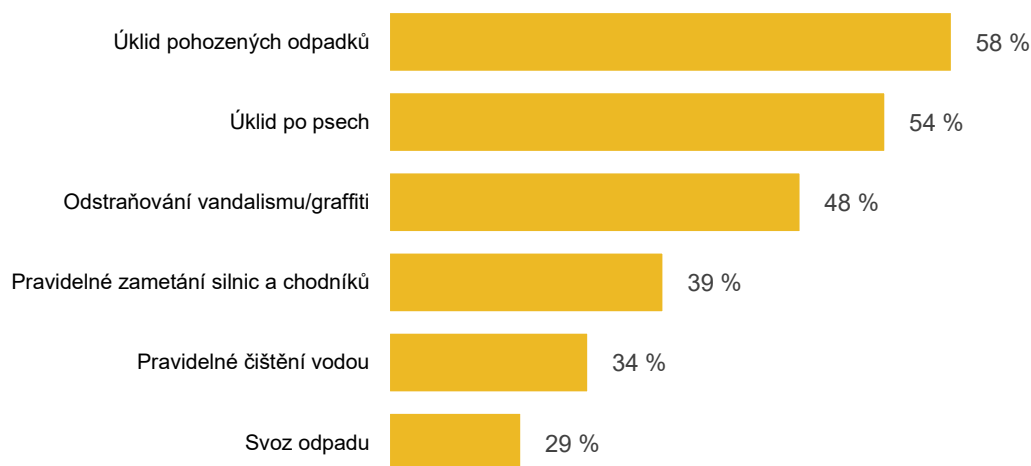
Interpretace a souvislosti

Více se zaměřit na **úklid odpadků by se mělo podle jejich obyvatel Staré Město** – myslí si to více než dvě třetiny z nich. Výrazně více způsobený vandalismus a graffiti vadí starším lidem žijícím v Praze 1 více než 20 let, novousedlíci si na to stěžují výrazně méně (26 vs. 56 %). **Velmi nespokojení s životem v Praze 1 častěji požadují vyšší úklid ulic.**

Téměř **80 % obyvatel Nového Města** deklaruje, že pokud se sníží počet narkomanů a opilých lidí ve veřejných parcích a jiných prostorách, využívali by je více. Není překvapením, že hlavně domácnosti s dětmi by uvítaly i **lepší prostředí pro děti a místa pro jejich hry** (uvítalo by cca 50 % domácností s dětmi, 29 % obyvatel v průměru).

Graf 9.2.1

/ Co je potřeba zlepšit, aby byl veřejný prostor čistý?

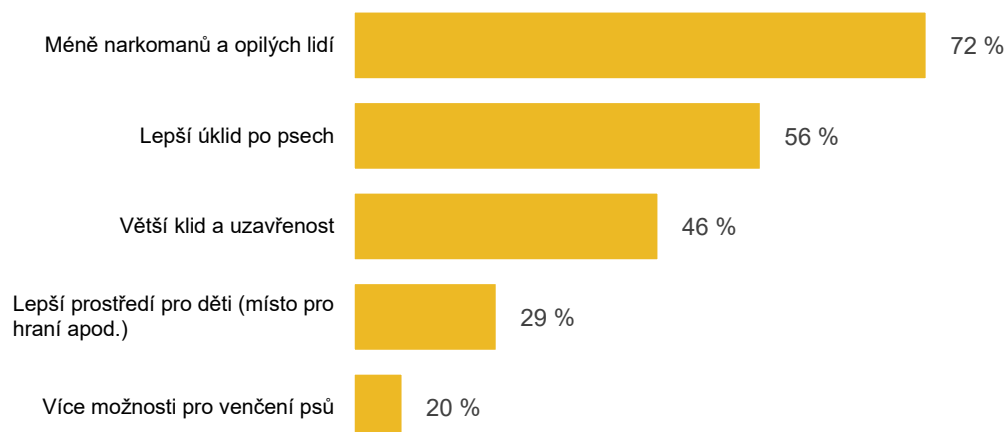

Poznámka: N = 332, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jaké z následujících položek je nutné zlepšit, aby byl veřejný prostor čistý?

Graf 9.2.2

/ Jak se musí změnit parky, aby v nich respondent trávil více času?

Poznámka: N = 332, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Co je nutné zlepšit na parcích a jiných veřejných prostorách určených k odpočinku v Praze 1, abyste je více využívali?

Srovnání se zbytkem Prahy

Srovnání odpovědí obyvatel Prahy (viz tabulka 9.2.3) ukazuje, že pro Prahu 1 jsou typické požadavky vyššího odstraňování vandalismu a grafity a vyšší čištění ulic vodou. Obyvatelé Prahy 1 se naopak jeví jako spokojenější se svozem odpadu. Úklid pohozených odpadků a po psech je pak vyšší problém v některých necentrálních částech (např. Praha 10, 4).

Specifickou bariérou využívání parků v Praze 1 je přítomnost opilých a narkomanů a velká otevřenost parků, kdy se často nacházejí mezi rušnými ulicemi. Naopak malý úklid po psech vadí lidem ve zbytku Prahy i více.

Tabulka 9.2.3**Jaké z následujících položek je nutné zlepšit, aby byl veřejný prostor čistý?***Podíl respondentů, co odpověděli že položka je nutná.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	332	250	67	183
Úklid pohozených odpadků	58,2	68,3	59,1	71,6
Úklid po psech	53,7	61,7	55,3	64
Odstraňování vandalismu/graffiti	48	30,1	38,9	26,9
Pravidelné zametání silnic a chodníků	38,7	38,8	40	38,4
Pravidelné čištění vodou	33,6	12,9	20,7	10,1
Svoz odpadu	29,1	42,7	40,9	43,4

Tabulka 9.2.4**Co je nutné zlepšit na parcích a jiných veřejných prostorách určených k odpočinku v Praze 1, abyste je více využívali?***Podíl respondentů, kteří považují položku za nutnou.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	332	250	67	183
Méně narkomanů a opilých lidí	72,3	49	49,3	48,8
Lepší úklid po psech	55,8	64,4	59,9	66,1
Větší klid a uzavřenost	45,6	33,7	26,1	36,5
Lepší prostředí pro děti (místo pro hraní apod.)	29,5	27,2	25,9	27,7
Více možnosti pro venčení psů	20,1	18	9,9	20,9

10 Doprava – bezpečnost, MHD, parkování

Důležitou součástí bydlení a fungování v místě bydliště je doprava. Ptali jsme se proto obyvatel Prahy 1, jaké způsoby dopravy využívají, jak vnímají problematiku automobilové dopravy včetně parkování a modrých zón. Zaměřili jsme se i na sdílené automobily, které poslední roky nabírají na popularitě. Vedle toho jsme se zeptali i na spokojenost s MHD a vnímanou bezpečnost chodců a cyklistů v Praze 1.

Klíčovým zjištěním výzkumu je, že **neplatí mediální zkratka o sporu mezi zastánci automobilismu a pěší / cyklistické dopravy. Většinu obyvatel totiž spojuje odpor vůči tranzitní dopravě a parkování nerezidentů, což komplikuje život jak místním řidičům tak chodcům.**

Velké většině obyvatel totiž chybí místa k parkování (před domem i v podzemních garážích), ale zároveň ji vadí počet aut v Praze 1, zácpy, auta parkující na ulicích, příliš parkujících nerezidentů. Automobilovou dopravu v Praze 1 **nevnímají její obyvatelé jako užitečnou pro rezidenty**. Většina obyvatel je také buď pro posílení pěších zón či zón bez aut.

10.1 Způsoby dopravy po Praze 1 a obecné hodnocení

Obyvatelé Prahy 1 jsou zvyklí se v místě bydliště přemísťovat zejména **pěšky a městskou hromadnou dopravou** (viz tabulka 10.1.1). Vlastní automobil je méně využívaným prostředkem – denně nebo týdně se jím ale po Praze 1 vydá lehce přes polovinu respondentů (56 %).

Automobilovou dopravu v Praze 1 **nevnímají její obyvatelé jako vhodně a užitečně koncipovanou** – spíše a určitě nevhodná připadá 2/3 obyvatel. Výrazně se tím odlišují od zbytku Pražanů. Další kapitoly tedy analyzují, co přesně lidem v Praze 1 v automobilové dopravě vadí.

Interpretace a souvislosti

Autem a na kole se po Praze pohybuje více mužů než žen, v obou případech **daleko více vysokoškolsky vzdělání**, kteří jsou celkově více mobilní. MHD dopravu využívají o trochu více obyvatelé Malé Strany – pro spojení se zbytkem centra.

To, zda je automobilová doprava vnímána jako vhodně koncipovaná pro obyvatele Prahy 1, souvisí s ochotou v městské části zůstat i s životní spokojeností zde. Vidíme ale i souvislost s dalšími otázkami. Například odliv turistů a omezení některých provozoven – to zlepšilo subjektivně život mimo jiné právě automobilistům. Zřejmě díky omezení části dopravy a nerezidentského parkování v centru.

Tabulka 10.1.1

/ Způsoby dopravy po Praze 1

	Denně či takřka denně	Týdně či několikrát měsíčně	Zhruba jednou měsíčně	Méně často	Vůbec
Chůze	69 %	22 %	4 %	3 %	3 %
MHD	59 %	26 %	6 %	5 %	4 %
Vlastní auto	21 %	35 %	7 %	6 %	31 %
Kolo	6 %	12 %	7 %	14 %	62 %
Vlak	2 %	10 %	14 %	31 %	43 %
Sdílené auto	1 %	3 %	3 %	7 %	87 %
Taxi	1 %	10 %	13 %	30 %	46 %
Motorka	1 %	2 %	1 %	2 %	94 %

Poznámka: N= 752, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jak často využíváte následující způsoby dopravy a pohybu po Praze a Praze 1?

Graf 10.1.2

/ Uzpůsobení automobilové dopravy pro obyvatele

Poznámka: N= 342, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je podle Vás automobilová doprava po Praze 1 užitečně koncipovaná i pro její obyvatele?

Srovnání se zbytkem Prahy

V porovnání se zbytkem Prahy (tabulka 10.1.3) je nespokojenost s koncepcí a dopady automobilové dopravy velmi palčivá. Nejvíce spíše a určitě nespokojených se najde v Praze 1 (65 %), v centrálních částech Prahy je to jen okolo 34 %. V necentrálních částech je pak nespokojeno 32 %.

Tabulka 10.1.3

Je podle Vás automobilová doprava po Vaší městské části užitečně koncipovaná i pro její obyvatele?

Podíl respondentů, co odpověděli spíše či určitě ne.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	342	272	60	212
Je podle Vás automobilová doprava po Vaší městské části užitečně koncipovaná i pro její obyvatele?	65,3	34,3	43,7	31,6

10.2 Hodnocení problémů v automobilové dopravě

Parkování v Praze 1 vnímají její obyvatele jako problematické (viz graf 10.2.1) – více než **tři čtvrtiny shledávají nedostatek parkovacích míst před domem** (78 % rozhodně + spíše málo), dvě třetiny postrádají podzemní stání (69 % rozhodně + spíše málo).

Současně si však takřka polovina přeje více zón pouze pro chodce (46 %) či více ulic bez aut, jen pro chodce a MHD a cyklisty. **Rozšíření alespoň jedné z těchto forem ulic bez aut by podpořil 58 % respondentů.**

Další konkrétní otázka (graf 10.2.3.) ukazuje, že lidem vadí zejména časté zácpy a celkové množství aut v ulicích, množství parkujících nerezidentů, auta zaparkovaná na chodnících. Každý z těchto aspektů vadí 73–86 % obyvatel Prahy 1.

Interpretace a souvislosti

Křížení otázek ukazuje, že 50 % respondentů vadí jak parkování pro rezidenty, ale zároveň by rozšířili zóny bez aut. Zhruba třetině (35 %) vadí málo parkování pro rezidenty a zón bez aut vnímají dostatek. A 8 % si myslí, že parkování pro místní je dost, a posílili by pěší zóny.

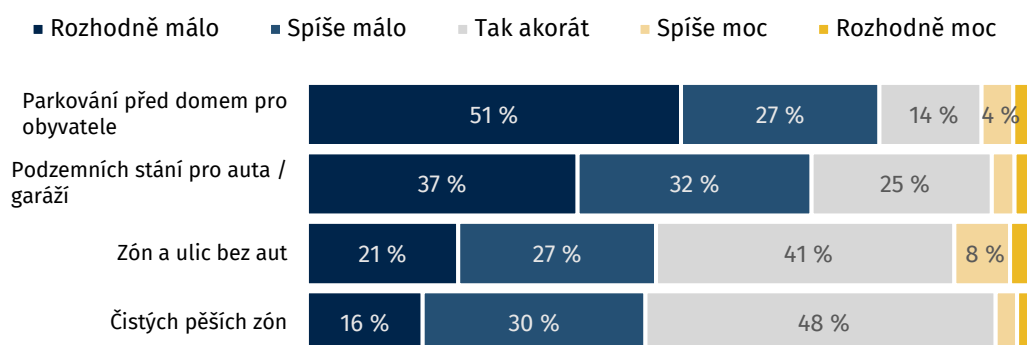
Polovina obyvatel se tak zcela vymyká klišé, v němž stojí zastánci **automobilismu a pěší / cyklistické dopravy**. Podporují jak parkování pro místní, tak pěší zóny. Zbytku lidí, které pálí parkování, navíc většinou zóny bez aut v současné podobě nevadí.

Místo sporu automobilistů a chodců/cyklistů postoje formuje dualita „místní“ versus „cizí a zatěžující“. Obyvatele totiž spojuje odpor **vůči tranzitní dopravě a parkování nerezidentů, což komplikuje život jak místním řidičům, tak chodcům.**

Počet aut v ulicích, zácpy, auta parkující na ulicích, příliš parkujících nerezidentů přitom nevadí specificky lidem, kteří by byly obecně proti automobilové dopravě – **ale 75 až 85 % lidí, kterým chybí parkování pro rezidenty.** Viz tabulka 10.2.4.

Graf 10.2.1

/ Dostatek parkování a pěších zón v Praze 1

Poznámka: N = 341, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Myslíte si, že v Praze 1 je...

Tabulka 10.2.2

/ Typologie člověka ohledně parkování a omezení dopravy

	Málo parkovacích míst (před domy či pod zemí)	Dostatek parkovacích míst (před domy či pod zemí)
Málo pěších zón či zón bez aut	50,1 %	7,9 %
Dostatek pěších zón či zón bez aut	35,2 %	6,8 %

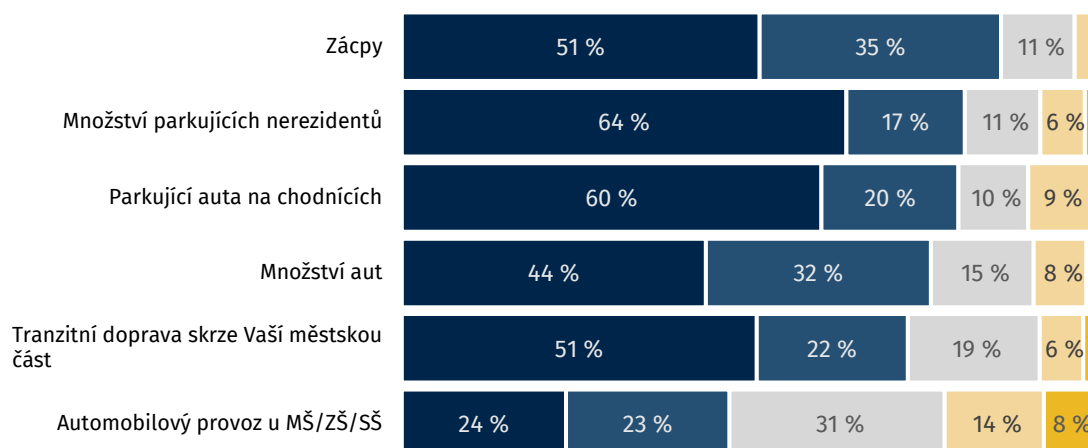
Poznámka: N = 612, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Myslíte si, že v Praze 1 je...

Graf 10.2.3

/ Názory na jednotlivé položky individuální automobilové dopravy

■ Rozhodně mi vadí ■ Spíše mi vadí ■ Ani tak, ani tak ■ Spíše mi nevadí ■ Rozhodně mi nevadí

Poznámka: N = 339, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jaký názor máte Vy osobně na individuální automobilovou dopravu v Praze 1?

Tabulka 10.2.4**/ Možnost parkování před domem pro obyvatele a negativní postoje (rozhodně + spíše vadí) na individuální automobilovou dopravu**

	Málo parkovacích míst	Dostatek či moc parkovacích míst
Množství aut	74,0 %	83,1 %
Tranzitní doprava skrze Vaši městskou část	73,4 %	69,2 %
Zácpy	86,2 %	84,5 %
Automobilový provoz u MŠ/ZŠ/SŠ	45,2 %	53,8 %
Parkující auta na chodnících	77,2 %	89,9 %
Množství parkujících nerezidentů	81,8 %	77,8 %

Poznámka: N = 262 až 264 (málo parkovacích míst) a N = 74 (dostatek či málo parkovacích míst), obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jaký názor máte Vy osobně na individuální automobilovou dopravu ve Vaší městské části? Zobrazeny odpovědi rozhodně a spíše vadí.

Srovnání se zbytkem Prahy

Z tabulky 10.2.6 vyplývá, že ve srovnání se zbytkem Prahy je v Praze 1 parkování před domem akutnějším problémem, nejméně problematickým (ale i tak cca 70 %) vychází v necentrálních částech Prahy.

Nejvýraznější rozdíl mezi Prahou 1 a zbytkem je ve vnímání situace kolem parkujících nerezidentů a tranzitní dopravy skrze městskou část (zbytek Prahy tyto problémy řeší spíše okrajově, především necentrální části Prahy); naopak zácpy jsou klíčovým tématem po celé Praze.

Tabulka 10.2.6**Myslíte si, že v okolí Vašeho bydliště je...***Podíl respondentů, co odpověděli spíše nebo rozhodně málo.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	341	272	60	212
Parkování před domem pro obyvatele	78,3	70	71,4	69,6
Podzemních stání pro auta / garáží	69,1	71,1	62,8	73,4
Zón a ulic bez aut – vyhrazených pro chodce, cyklisty a hromadnou dopravu	47,7	45,6	50,4	44,2
Čistých pěších zón – pouze pro chodce	46,3	46	53,3	43,9

Tabulka 10.2.7**Jaký názor máte Vy osobně na individuální automobilovou dopravu ve Vaší městské části?***Podíl respondentů, co odpověděli rozhodně mi vadí nebo spíše mi vadí.*

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	339	272	60	212
Zácpy	85,9	72,7	70,2	73,4
Množství parkujících nerezidentů	80,6	49,4	55,3	47,8
Parkující auta na chodnících	79,7	65,9	63,2	66,7
Množství aut	75,8	64,2	68,5	63
Tranzitní doprava skrze Vaší městskou část	72,4	46,9	51,1	45,7
Automobilový provoz u MŠ/ZŠ/SŠ	46,9	33,3	35,2	32,8

10.3 Parkování a poplatky za něj

Zaparkovat **kousek od svého bydliště** v Praze 1 je obecně problém – většinou nebo vždy se to **povede jen 44 %** (graf 10.3.1). Vnímáním problémem je velký počet aut nerezidentů. Obyvatelé Prahy 1 jsou proto **pro zvýšení poplatků za povolení na nich stát** – zejména pak v případě **vozidel ambasád a úřadů (66 %)**, ale i **obchodů a provozoven (47 %)**. Pětina by uvítala snížení poplatků za druhý automobil v domácnosti, i tady jsou ale dvě pětiny

naopak pro zvýšení nad stávajících 7 000 Kč. (graf 10.3.2) **Podle 2 ze 3 obyvatel Prahy 1 není správné, že na modrých zónách mohou stát zdarma auta carsharingu** (graf 10.3.3).

Interpretace a souvislosti

69 % dlouhodobě velmi spokojených lidí s životem v Praze 1 nemá problém zaparkovat do 3 minut chůze od svého bydliště (skoro vždy + většinou). Na druhé straně škály se nachází **až 58 % velmi nespokojených obyvatel, kteří naopak skoro nikdy do tří minut zaparkovat nemůžou**. Je tedy patrné, že možnost parkování v blízkosti domu/bytu hraje v celkové životní spokojenosti s lokalitou vysoký význam.

Proti bezplatnému parkování na modrých zónách v rámci tzv. carsharingu se nejvíce **staví starousedlíci**, tedy ti, kteří v Praze 1 žijí déle než 20 let. **Necelá polovina osob s trvalým bydlištěm v Praze 1 je rozhodně proti bezplatnému parkování aut sdílené dopravy**. Důrazně s bezplatným parkováním aut carsharingu také nesouhlasí polovina obyvatel Nového Města a Malé Strany.

Více mužů by častěji nechalo zvýšit poplatky na vozidla podnikatelů s provozovnou v lokalitě a druhým automobilům, ženám naopak častěji přijdou neadekvátně vysoké a nechaly by je snížit. **Až 62 % lidí, kterým připadá nedostatečný počet parkovacích míst v Praze 1, by nechalo zvýšit poplatky pro vozidla ambasád a úřadů**. V případě zbylých dvou položek jim však částka 7 000 Kč připadá adekvátní.

Graf 10.3.1

/ Dostupnost parkování v okolí bydliště

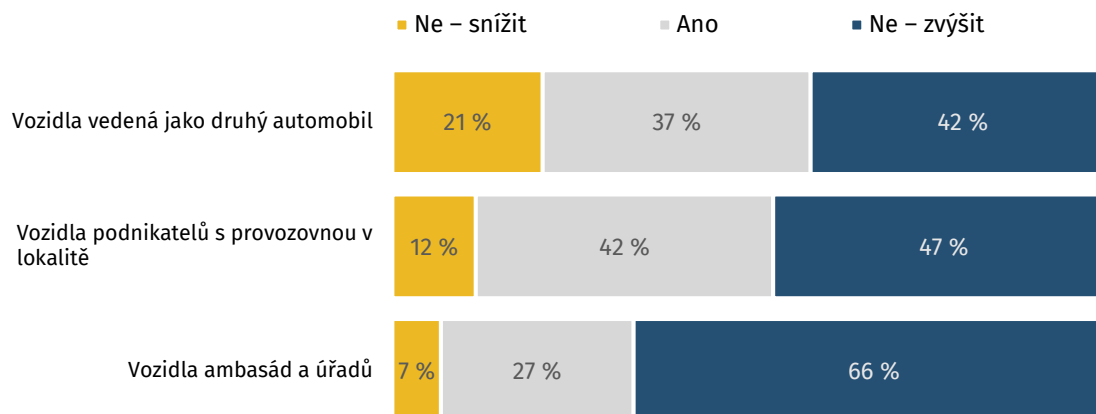

Poznámka: N= 241, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Můžete v pracovní den večer zaparkovat do 3 minut chůze od svého bydliště?

Graf 10.3.2

/ Poplatky za parkování v modré zóně

Poznámka: N = 337 až 340, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je poplatek 7 tisíc Kč ročně adekvátní pro to, aby v modré zóně v Praze 1 parkovaly následující typy vozidel? Pokud není, měl by být zvýšen nebo snížen?

Graf 10.3.3

/ Bezplatné parkování v modrých zónách v rámci tzv. carsharingu

Poznámka: N= 341, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Myslíte si, že je správné, v rámci tzv. "carsharingu", kdy si lidé půjčují automobil, mohou toto auto bezplatně zaparkovat na území Prahy 1, tedy i na modrých zónách?

Srovnání se zbytkem Prahy

Ve zbytku Prahy je situace kolem parkování příznivější a dva ze tří bez problémů zaparkují do 3 minut od bydliště (tabulka 10.3.4). Zřejmě i proto jsou Pražané mimo Prahu 1 také shovívavější v problematice využívání modrých zón sdílenými auty zdarma (viz tabulka 10.3.6) a současně nechtějí tolik zvyšovat poplatky za parkování vybraným vozidlům, především ti respondenti žijící v necentrálních částech Prahy (viz tabulka 10.3.5). Například parkovné vozidlům obchodů a provozoven by zvýšilo jen 26 % obyvatel zbytku Prahy (47 % v Praze 1) a parkovné druhému a dalšímu autu domácnosti jen 28 % obyvatel zbytku Prahy (42 % v Praze 1).

Tabulka 10.3.4
Můžete v pracovní den večer zaparkovat do 3 minut chůze od svého bydliště?

	Celá Praha	
	Praha 1	Zbytek Prahy
Počet respondentů	241	172
Skoro vždy	15,6	34,1
Většinou ano	27,9	29,2
Většinou ne	34,2	21
Skoro nikdy	22,2	15,6

Tabulka 10.3.5
Je poplatek 7 tisíc Kč ročně adekvátní pro to, aby v modré zóně v Praze parkovaly následující typy vozidel? Pokud není, měl by být zvýšen nebo snížen?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Vozidla podnikatelů s provozovnou v lokalitě	340	272	60	212
NE – Snížit	11,7	26,5	19,6	28,5
ANO	41,5	47,5	50,8	46,6
NE – Zvýšit	46,8	26	29,6	25
Vozidla vedená jako druhý automobil	339	272	60	212
NE – Snížit	21	33	28,6	34,2
ANO	37,5	39,2	37,1	39,8
NE – Zvýšit	41,5	27,8	34,3	26
Vozidla ambasad a úřadů	337	272	60	212
NE – Snížit	6,8	13,7	10,9	14,6
ANO	26,9	31,4	20,1	34,6
NE – Zvýšit	66,3	54,9	69	50,8

Tabulka 10.3.6

Myslíte si, že je správné, v rámci tzv. carsharingu, kdy si lidé půjčují automobil, že mohou toto auto bezplatně zaparkovat na území Vaší městské části, tedy i na modrých zónách?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	341	272	60	212
Určitě ano	13	12	14,6	11,2
Spíše ano	17,6	22,6	24,3	22,1
Spíše ne	15,9	17,9	20,3	17,2
Určitě ne	43,5	22,4	24,9	21,8
Nevím	10	25,1	15,9	27,8

10.4 Bezpečnost v rámci dopravy

Chodci se v Praze 1 cítí většinou **bezpečně** (78 %), ale tato jistota je o trochu menší než ve zbytku Prahy. Na kole **jezdí alespoň někdy po Praze čtvrtina** obyvatel (graf 10.4.2). **Podíl cyklistů by se ale mohl zvýšit**: pětina (19 %) obyvatel Prahy 1 na kole aktuálně nejedí, ale rádi by, kdyby to bylo snazší/bezpečnější (častěji jsou to lidé ve věku 18–24 let).

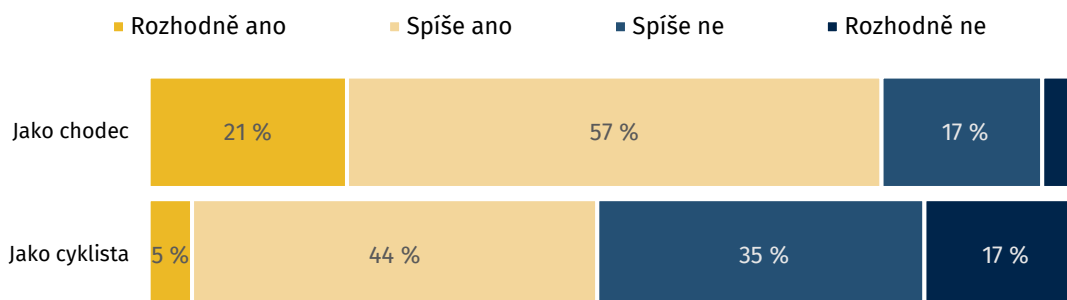
Vnímaná bezpečnost cyklistů v Praze 1 je na tom v porovnání s chodci hůře – **bezpečně se cítí jen polovina cyklistů**, ta druhá na kolo usedá přesto, že se bezpečně (spíše nebo rozhodně) necítí (graf 10.4.1).

Interpretace a souvislosti

V Praze 1 jezdí na kole významně častěji muži (38 %) a lidé ve věku 45–54 let (43 %). Nejvíce obyvatel **Hradčan (44 %)** deklaruje, že pokud by jízda na kole po Praze 1 byla snazší/bezpečnější, rádi by potom jezdili po okolí svého bydliště na kole. Nejvýraznější podíl starousedlíků (60 %) naopak tvrdí, že v místě svého bydliště na kole nejedí a ani o to zájem nejeví.

Graf 10.4.1

/ Bezpečí chodců a cyklistů

Poznámka: N = 339 (jako chodec) a 92 (jako cyklista), obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Cítíte se v Praze 1 jako chodec / cyklista bezpečně?

Graf 10.4.2

/ Jezdíte alespoň někdy na kole po Praze 1?

Poznámka: N= 339, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jezdíte po Praze 1 na kole?

Srovnání se zbytkem Prahy

Srovnání s reprezentativním výzkumem zbytku Prahy naznačuje, že co se týká bezpečnosti chodců, je na tom sice Praha 1 dobře, ale ve zbytku Prahy je výsledek o něco lepší (79 % oproti 85 % – viz tabulka 10.4.3). Nejbezpečněji se cítí chodci v Praze 2, 3, 5 a 7 – 34 % se cítí rozhodně bezpečně. Výstražné je ale hlavně porovnání bezpečnosti cyklistů, kdy se ve zbytku Prahy bezpečně cítí 85 % cyklistů oproti 49 % v Praze 1 (viz tabulka 10.4.4) Nutno ale dodat, že deklarovaný zájem o využívání kola je napříč Prahou srovnatelný.

Tabulka 10.4.3
Cítíte se v okolí Vašeho bydliště jako chodec bezpečně?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	339	272	60	212
Rozhodně ano	21,3	33,4	34,2	33,2
Spíše ano	57,4	52	46,5	53,5
Spíše ne	17,2	12,5	17,6	11
Rozhodně ne	4,1	2,1	1,7	2,3

Tabulka 10.4.4
Cítíte se v okolí Vašeho bydliště jako cyklista bezpečně?

	Celá Praha	
	Praha 1	Zbytek Prahy
Počet respondentů	92	69
Rozhodně ano	4,7	24
Spíše ano	43,5	61
Spíše ne	35,1	12
Rozhodně ne	16,7	2,9

Tabulka 10.4.5
Jezdíte po okolí Vašeho bydliště na kole?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	339	272	60	212
Ano	27,1	25,2	16,6	27,6
Ne – ale rád bych, pokud by to bylo snazší/bezpečnější	18,5	17,3	25,5	15
Ne – ani nechci	54,4	57,5	57,9	57,4

10.5 Hodnocení MHD

Systém městské hromadné dopravy je **nastaven výborně a obyvatelé Prahy 1 ho oceňují** – negativně ho vnímá pouze 6 %. Hůře dopadlo hodnocení bezbariérovosti, kdy se od nejbližší MHD zastávky až ke dveřím svého bytu dostane třetina obyvatel. Větší polovina (54 % se pak dostane pouze k domovním dveřím).

Interpretace a souvislosti

Situace s bezbariérovostí Prahy 1 je lepší u respondentů, kteří **žijí ve větších bytových domech (s více než 30 byty)**, kde se častěji vyskytují výtahy. Lepší je situace na Novém Městě. **V případě Starého Města** naopak odpovědělo 17,5 % respondentů, že by se člověk na invalidním vozíku nedostal ani k domovním dveřím. **Vnímají tedy často bariéry i v rámci města.**

Graf 10.5.1

/ Uzpůsobení MHD pro obyvatele

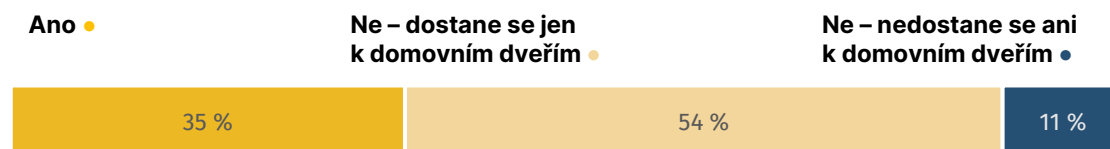

Poznámka: N= 342, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Jsou podle Vás linky MHD užitečně koncipované pro obyvatele Prahy 1?

Graf 10.5.2

/ Dostal by se k vašemu bytu ze zastávky člověk na invalidním vozíku?

Poznámka: N= 339, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Dostal by se k Vašemu bytu od nejbližší zastávky MHD člověk na invalidním vozíku?

Srovnání se zbytkem Prahy

MHD je vnímáno kladně po celé Praze (viz tabulka 10.5.3) a „obyvatelům-přívětivá“ koncepce tak není devizou pouze Prahy 1. Hendikepovaní na invalidním vozíku to naproti tomu mají v Praze 1 obtížnější než ve zbytku Prahy (viz tabulka 10.5.4). Na nejbližší zastávku MHD by se dostala z bytu pouze třetina dotázaných, ve zbytku Prahy to je více než polovina (54 %). Centrální části Prahy (2, 3, 6, 7) jsou v tomto podobnější Praze 1, ale i zde je bariér méně.

Tabulka 10.5.3

Jsou podle Vás linky MHD užitečně koncipované pro obyvatele Vaší městské části?

Podíl respondentů, co odpověděli spíše či určitě ne.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	342	272	60	212
Jsou podle Vás linky MHD užitečně koncipované pro obyvatele Vaší městské části?	6	10,1	15	8,7

Tabulka 10.5.4

Dostal by se k Vašemu bytu od nejbližší zastávky MHD člověk na invalidním vozíku?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	339	272	60	212
Ano	35,4	53,8	42	57,1
Ne, dostane se jen k domovním dveřím	53,7	34,4	46,1	31,1
Ne, nedostane se ani k domovním dveřím	10,8	11,8	12	11,8

11 Zvažované stěhování

Výzkum na obyvatelích Prahy 1 a zbytku Prahy se zaměřil i na otázky související s tím, zda a proč by obyvatelé Prahy 1 chtěli v časovém horizontu 5 let i nadále žít v rámci městské části. Formou otevřené otázky (respondenti odpovídají „vlastními slovy“) jsme se mezi obyvateli zbytku Prahy zároveň zaměřili i na nejdůležitější parametry, motivátory a bariéry zvažované při výběru, kam se stěhovat.

11.1 Co jsou motivace k odstěhování se z Prahy 1

Čtyři pětiny (80 %) obyvatel Prahy 1 chtějí v horizontu 5 let zůstat v Praze 1 dále žít (viz graf 11.1.1), **stěhování zvažuje/plánuje 7 % obyvatel**. Odstěhovat se z městské části Prahy 1 mírně častěji chtějí mladí obyvatelé ve věku 25 až 34 let (15 % z nich). Nutné je však podotknout, že sběr odpovědí probíhal v době vrcholu odlivu turistů. Je tedy možné, že pokud se situace s turistickým ruchem vrátí do předkrizové doby, ztratí někteří respondenti motivace v Praze 1 setrvat – 80 % lidí, kteří chtějí momentálně zůstat, se výrazně zlepšila kvalita života v souvislosti s odlivem turistů.

Vzhledem k malému vzorku takových respondentů jsou následující zjištění **pouze indikativní**. **Hlavními důvody** ke zvažování odstěhování se z Prahy 1 jsou hlavně **problémy související s turismem, hlukem, nedostatkem parkování a cena** za bydlení a život v Praze 1 obecně. Menšina obyvatel, která zvažuje odstěhování, pak sdílí jako důvody i **nedostatek zeleně, nepořádek, nevhodnost Prahy 1 pro život s dětmi**, ale i **problémy s nočními bary/restauracemi a nedostatek služeb** (viz tabulka 11.1.2).

Graf 11.1.1

/ Chcete žít v Praze 1 i za 5 let?

Ano ● Ne ● Nevím ● Nevyplněno ●

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Chtěl/a byste v Praze 1 v časovém horizontu 5 let dále žít?

Tabulka 11.1.2

/ Důvody k opuštění Prahy 1

	Četnost odpovědi – pouze indikativně
Turismus	36 %
Hluk	26 %
Nedostatek parkování	25 %
Cena	21 %
Nedostatek zeleně	17 %
Nepořádek	15 %
Nevhodná část pro život s dětmi	15 %
Noční bary / restaurace	15 %
Nedostatek služeb	9 %
Jiné	21 %

Poznámka: N = 53, obyvatelé Prahy 1, kteří nechtějí v Praze 1 dále žít v horizontu 5 let

Znění otázky: Proč dále nechcete žít v Praze 1?

11.2 Co mohou být motivace pro přistěhování do Prahy 1

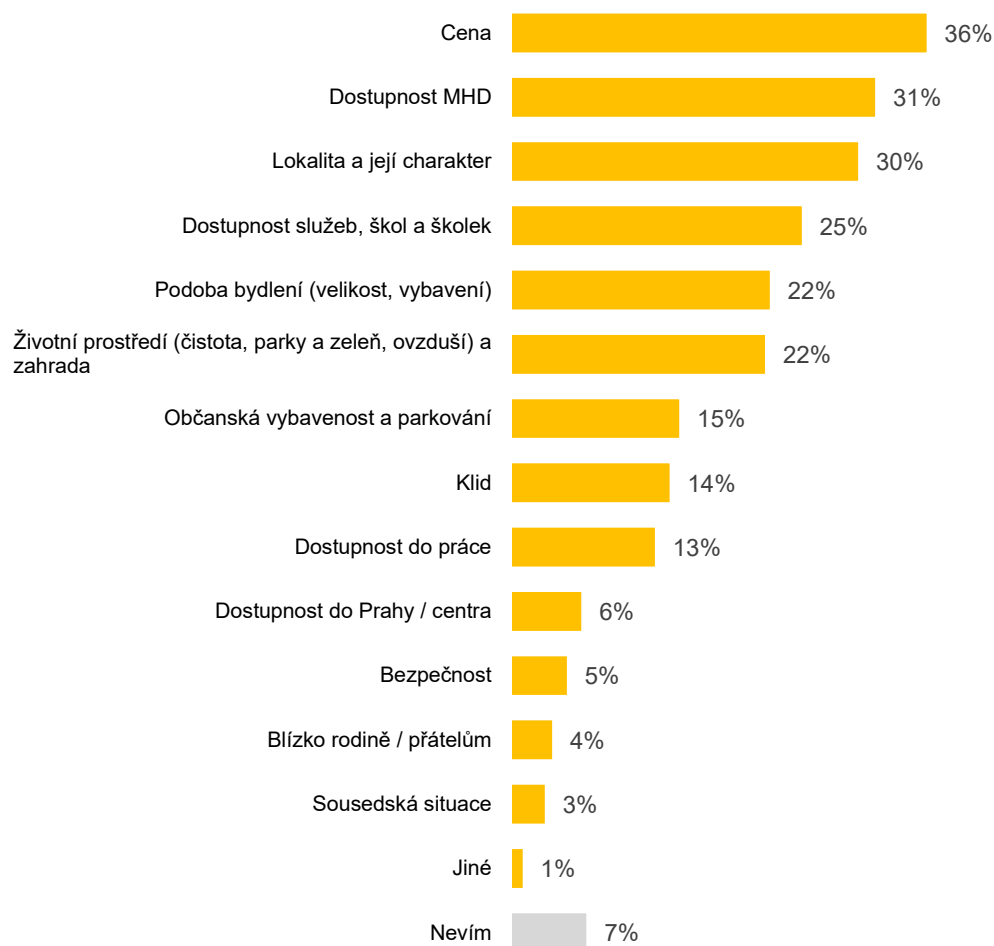
Obyvatel zbytku Prahy, kteří zvažují, že se v následujících pěti letech přestěhují, nebo nebydlí na své současné adrese déle než 5 let, jsme se ptali, **co pro ně je/bylo důležité při výběru, kam se stěhovat**. Nejvíce zvažovaným tématem je samozřejmě **cena a podoba bydlení** (velikost/vybavení). Za cenou se hned s odstupem 5 procentních bodů drží **dostupnost MHD**, na třetí příčce důležitosti pak je pro obyvatele Prahy charakter **lokality** nebo **okolí** (důležité pro 30 %) a kvalita životního prostředí (22 %), podrobněji viz graf 11.2.1.

Interpretace a souvislosti

Cena nového bydlení jako nejzásadnější parametr a dostupnost a kvalita škol jako zvažované aspekty nejvíce rezonují mezi studenty a mladšími obyvateli do 34 let, častěji také obecně mezi ženami a domácnostmi s více dětmi.

Graf 11.2.1

/ Důležité aspekty zvažované při stěhování

Poznámka: N = 477, obyvatelé Prahy, kteří zvažují, že se v následujících pěti letech přestěhují, nebo nebydlí na své současné adrese déle než 5 let

Znění otázky: Co konkrétně je / bylo pro Vás důležité a co zvažujete / jste zvažovali při výběru, kam se stěhovat?

12 Segmentace

Na základě odpovědí respondentů byla vytvořena tzv. segmentace, která rozděluje obyvatele Prahy do čtyř skupin podle toho, jak jsou celkově spokojeni s životem ve své lokalitě, jak jsou spokojeni s různými aspekty života v rámci Prahy a na základě začlenění do místní komunity.

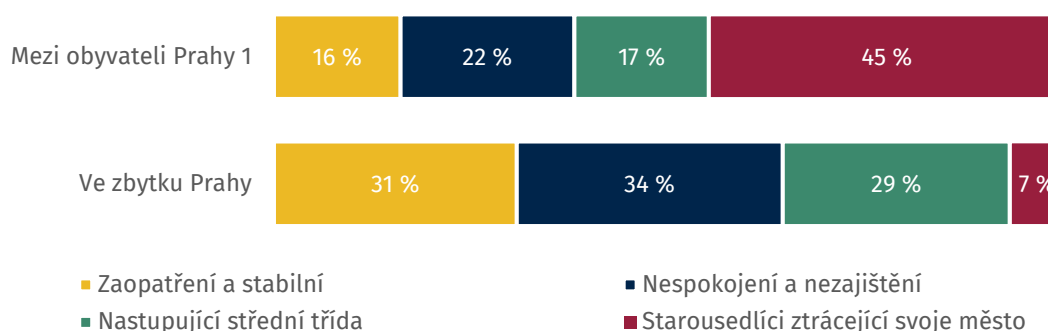
Segmentace tedy byla vytvořena na základě tří sad proměnných:

- * Spokojeností s různými aspekty života v rámci Prahy. Tyto dimenze spokojenosti zahrnovaly spokojenost se zelení a životním prostředím, bydlením, dostupností služeb, turismem, kvalitou a dostupností školství, veřejnou a cyklo dopravou a automobilismem.
- * Celkovou spokojeností s životem v dané lokalitě
- * Mírou začlenění do místních komunit a komunitního života.

Na základě těchto tří sad proměnných byla vytvořena segmentace (metoda k-means). K vytvoření segmentace byly využity data z Prahy 1 a také zbytku Prahy, aby bylo možné porovnat, jak se liší zastoupení jednotlivých segmentů v různých městských částech Prahy. Výsledkem jsou čtyři následující segmenty: (i) Zapatření a stabilní, (ii) Nespokojení a nezajištění, (iii) Nastupující střední třída a (iv) Starousedlíci ztrácející „své“ město.

Graf 12.1

/ Segmenty a jejich rozložení v rámci Prahy

Graf ukazuje, jaké je zastoupení jednotlivých segmentů v rámci Prahy jako celku a také v rámci Prahy 1. Pro Prahu 1 je typický segment, který nazýváme „Starousedlíci ztrácející „své“ město“. Tento segment je naopak minimálně zastoupen v ostatních částech Prahy – vyjadřuje tedy specifikum života v Praze 1.

Popis jednotlivých segmentů následuje v nadcházející podkapitole.

Tyto čtyři segmenty jsou znázorněny, dle segmentačních kritérií, v následujících grafech. Grafy zobrazují, jaký je profil jednotlivých segmentů. Každý graf obsahuje profil vybraného segmentu, který je porovnán s průměrem (za všechny 4 segmenty dohromady).

Čím blíže je daná pozice ke středu „pavoukového“ grafu, tím vyšší je spokojenost s daným aspektem života v dané lokalitě. Naopak čím více je středu vzdálen, tím nižší je spokojenost s daným parametrem. Jedinou výjimkou je proměnná „Je součástí komunit“, který popisuje průměrný počet lokálních komunit, který je typický pro daný segment.

12.1 Popis segmentů – typů obyvatel

Na základě segmentace jsme identifikovali čtyři typy základní skupiny.

A. Zaopatření a stabilní (16 % obyvatel P1, 31 % ve zbytku Prahy)

/ 1 / Celková spokojenost

- Do tohoto segmentu patří lidé, kteří vyjadřují v porovnání s ostatními segmenty nejsilnější spokojenost s životem ve své městské části: 85 % z tohoto segmentu je spokojeno.

/ 2 / Obecné postojové charakteristiky

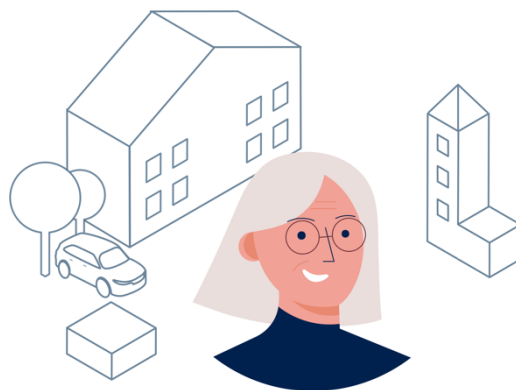
- Tito lidé jsou nadprůměrně spokojeni s různými aspekty života: jsou spokojeni s životním prostředím, kvalitou veřejného prostoru, bydlením i dostupností služeb. Nespokojenost vyjadřují více s dopravou – vyjadřují nespokojenost jak s množstvím aut, tak s nedostatečnou podporou cyklistů a veřejné dopravy.

/ 3 / Kde bydlí v Praze 1?

- Nejde o typický segment pro Prahu 1. Ti, kteří v rámci tohoto segmentu bydlí v Praze 1, tak bydlí relativně častěji na Malé straně a Hradčanech. Relativně méně často na Novém Městě či na Vinohradech. V jiných částech Prahy je pro tento segment typická Praha 6.

/ 4 / Demografické charakteristiky v Praze 1

- Zástupci tohoto segmentu, kteří bydlí v Praze 1, jsou charakterističtí vysokým zastoupením lidí ve věku 65 a více let (36 %). Jejich příjmy jsou spíše průměrné, ale nepatří mezi sociálně ohrožené skupiny. V porovnání s ostatními segmenty zde nalezneme velké množství „starousedlíků“, kteří zde žijí déle nežli 20 let (51 %).

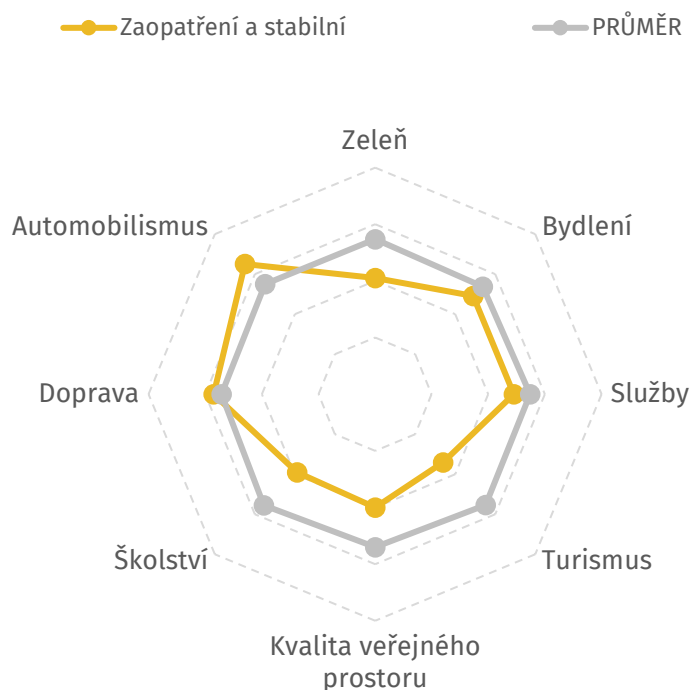

/ 5 / Situace segmentu v Praze 1

- Zástupci tohoto segmentu jsou lidé ve vyšším věku a s vyšším sociálním kapitálem. Žijí v Praze 1 dlouho a jsou relativně silně zapojení do lokální komunity. Necítí se výrazně obtěžováni okolím, hlukem, turismem apod. Sami plány na přestěhování mimo Prahu, či do jiné části Prahy, nemají.
- Jejich situace je stabilní, protože neplánují změnu bydliště (stěhování z Prahy 1) a jsou celkově relativně dobře majetkově a finančně zajištěni.
- S životem v centru Prahy jsou celkově spokojeni. Vyšší hluk a turismus jim sice vadí, nejde ale o závažný zdroj nespokojenosti, protože vazba na lokální komunitu je těmito lidmi výsoce oceňována.
- Ocení zlepšení situace spojené s dopravou a parkováním (podpora veřejné dopravy, snížení množství aut). Sice mají vysoké výdaje na bydlení (v průměru přes 30 %), ale mají relativně vysoký status, takže nejsou sociálně ohroženi.

Graf 12.1.1

/ **Míra (ne)spokojenosti s různými oblastmi života – Zaopatření a stabilní**
(čím dále od středu tím méně spokojeni)

B. Nespokojení a nezajištění (22 % obyvatel P1, 34 % ve zbytku Prahy)

/ 1 / Celková spokojenost

- Segment nejvíce nespokojených. Jsou podprůměrně spokojeni prakticky se všemi aspekty života v komunitě, ve které žijí. Spokojených je v rámci segmentu pouze 45 %.

/ 2 / Obecné postoje charakteristiky

- Nejvíce nespokojeni jsou s kvalitou veřejného prostoru: tedy tím, jak okolí bydliště vypadá, jaký je v něm pořádek apod. Velmi často si stěžují na nevyhovující prostředí (hluk) a nedostatečnou občanskou vybavenost (dětská hřiště, bezbariérové přístupy či parkovací místa). Přemýšlí o přestěhování se, bydlení ve své lokalitě tedy logicky doporučují nejméně ze všech skupin. Jedinou oblastí, kde jsou zástupci tohoto segmentu nadprůměrně spokojeni je oblast školství a vzdělávání.

/ 3 / Kde bydlí v Praze 1?

- Pokud bydlí v Praze 1, charakteristické jsou pro ně lokality Starého a Nového Města. V Praze 1 chce zůstat bydlet v blízké budoucnosti (do 5 let) pouze 65 % tohoto segmentu, což naznačuje vysokou nespokojenost. Lidé s tímto profilem, kteří žijí mimo Prahu 1, jsou často obyvateli spíše periferních oblastí jako např. Černý most, Stodůlky či Letňany.

/ 4 / Demografické charakteristiky v Praze 1

- Typické pro tento segment v Praze 1 je mladší věkový profil (pouze čtvrtina starší 65 let). Relativně častěji se jedná o rodiny s dětmi. V tomto segmentu jsou relativně častěji zastoupeni lidé v zaměstnaneckém poměru, hůře či středně finančně zajištěné domácnosti.

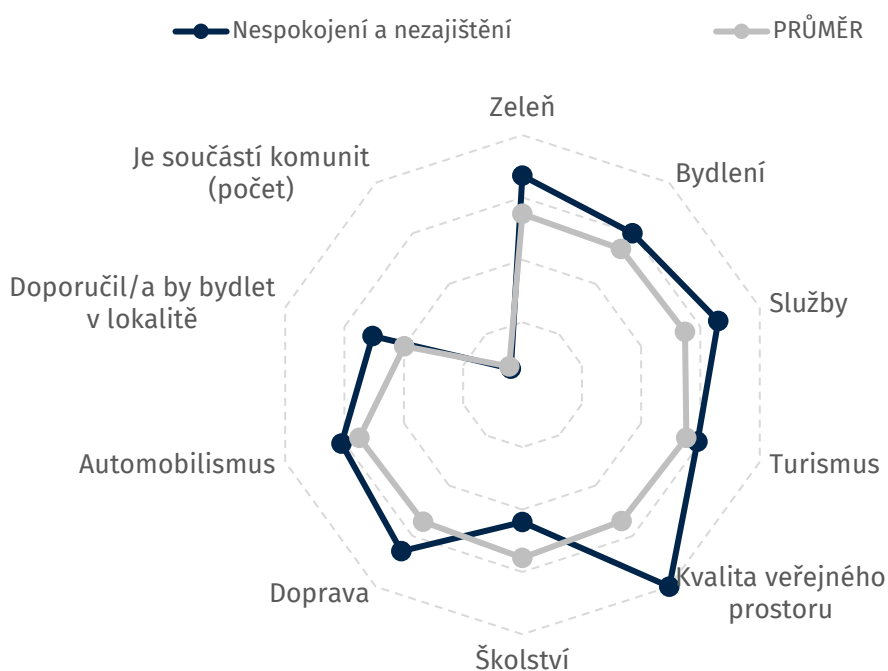
/ 5 / Situace segmentu v Praze 1

- Jde o segment, který není příliš optimistický ohledně vývoje kvality života v oblasti, ve které nyní žije. Nejčastěji vyjadřují pesimismus ohledně budoucího vývoje městské části a příliš nevěří tomu, že se bude vyvíjet k lepšímu. Zároveň tito lidé nerozumí a nevěří procesům, které by jim v jejich městské části (tedy také v Praze 1) umožnily prosadit změny. Celková nespokojenost se také projevuje v silnějších obavách o vlastní bezpečnost, kdy v porovnání s ostatními segmenty je pro tuto skupinu častý požadavek větší přítomnosti strážníků a policie v městské části.
- V porovnání s ostatními segmenty „Nespokojení a nezajištění“ vyjadřují nejčastěji názor, že nechtějí v horizontu 5 let dále žít v Praze 1. Tyto postoje nejsou spojeny s konkrétní představou či rozhodnutím kam se přestěhovat, nicméně jsou vyjádřením relativně silné nespokojenosti.

- Zástupci tohoto segmentu by ocenili důraz na vyvažování negativních dopadů turismu a cestovního ruchu: zlepšení kvality veřejného prostoru, zvýšení klidu, zlepšení bezpečnosti. Často zmiňovaným negativem je také nízký pocit sounáležitosti a absence lokální komunity. Pokud bydlí v Praze 1, potom relativně kratší dobu a jsou relativně méně zapojeni do lokálního života komunity.

Graf 12.1.2

/ Míra (ne)spokojenosti s různými oblastmi života – Nespokojení a nezajištění
(čím dále od středu tím méně spokojeni)

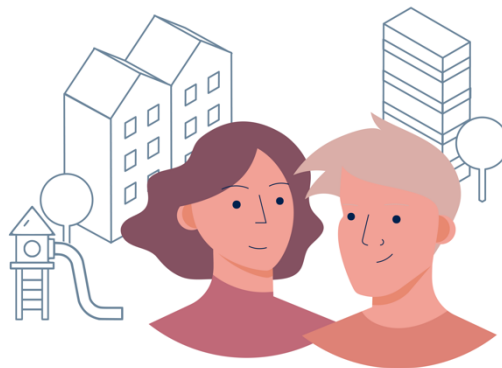
C. Nastupující střední třída (17 % obyvatel P1, 29 % ve zbytku Prahy)

/ 1 / Celková spokojenost

- Jde celkově o lidi, kteří jsou spokojeni s místem svého bydliště a okolím. Spokojeno je 76 %. Jsou to častěji novousedlíci – v dané lokaci Prahy žijí spíše relativně krátce (v porovnání s ostatními segmenty).

/ 2 / Obecné postojové charakteristiky

- Pokud jsou s něčím nespokojeni, jde o kvalitu a dostupnost školství. Chybí jim ale také lepší občanská vybavenost (lékaři, úřady, aktivity pro děti). Tito lidé v horizontu 5 let chtějí stále bydlet ve své městské části a bydlení zde doporučují svým známým.
- Členové tohoto segmentu jsou celkově s životem ve své městské části spokojeni a bydlení zde doporučují. Ačkoliv žijí v místě bydliště relativně nejkratší dobu, mají k němu silný vztah a ve srovnání s ostatními skupinami plánují stěhování do jiné městské části relativně nejméně.

/ 3 / Kde bydlí v Praze 1?

- Neexistuje část Prahy 1, která by pro ně byla specifická. Typické lokality mimo Prahu 1 jsou pro tento segment Holešovice či Karlín. Lidé z tohoto segmentu, kteří bydlí v Praze 1, mají zde v porovnání s ostatními segmenty nejméně příbuzných a relativně nejmenší zázemí v rodinných a přátelských sítích.

/ 4 / Demografické charakteristiky v Praze 1

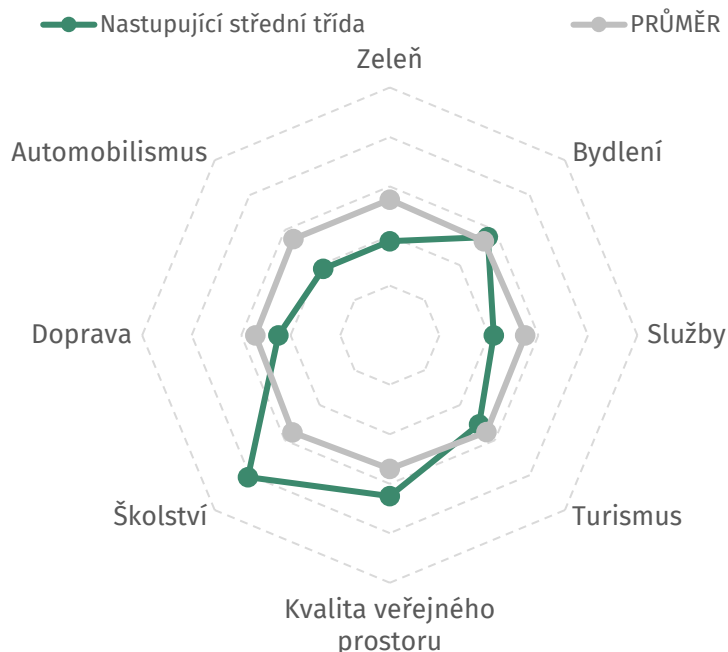
- Z hlediska příjmů a sociálního statusu jde o nadprůměrně situované rodiny. Nejčastěji se jedná o mladé páry ve věku 25–34 let. Často s dítětem či plánující děti. Z toho vyplývá také zaměření na vzdělání a důraz na kvalitu škol (mateřských a základních). Jsou často relativně dobře finančně zajištěni.
- Nejčastěji žijí v bytech v osobním vlastnictví (získaných koupí a nikoliv privatizací). Relativně časté jsou pro tuto skupinu také komerční nájmy. Bydlí spíše v menších bytech, nicméně kvalita a vybavenost bydlení je spíše nadprůměrná.

/ 5 / Situace segmentu v Praze 1

- Zástupci tohoto segmentu jsou lidé, kteří často nepochází z Prahy a bydlet v Praze bylo jejich rozhodnutím. Nemají zde příbuzné a další rodinné a přátelské vazby. V Praze 1 chtějí zůstat, případně založit rodinu.
- S životem v centru města jsou smířeni a tento životní styl jim vyhovuje. Přítomnost Airbnb a vyššího hluku jim tolik nevadí a s podobou veřejného prostoru v Praze 1 jsou relativně spokojeni. Hlavní důraz pokládají na kvalitu školství (základní a mateřské školy), kde je spokojenost nižší.

Graf 12.1.3

/ Míra (ne)spokojenosti s různými oblastmi života – Nastupující střední třída
(čím dále od středu tím méně spokojeni)

D. Starousedlíci ztrácející „své“ město (45 % obyvatel Prahy 1; 7 % zbytku Prahy)

/ 1 / Celková spokojenost

- Segment starousedlíků je v porovnání s ostatními segmenty podprůměrně spokojený. Nespokojeno je 53 % členů tohoto segmentu.

/ 2 / Obecné postojové charakteristiky

- Členové tohoto segmentu jsou spokojeni s tím, jak vizuálně vypadá veřejný prostor v jejich městské části. Jsou spokojeni s bydlením a výrazně jim nevadí ani doprava. Hlavním důvodem nespokojenosti je ale zejména nedostatek klidu a pořádku ve veřejném prostoru. S tím je spojena také nespokojenost s turismem, existencí Airbnb apod. Vadí jim také kvalita životního prostředí, nedostatek zeleně či nedostatečné služby pro místní obyvatele.
- Jde o „starousedlíky“, kteří žijí v porovnání s ostatními segmenty v Praze již dlouho (nadpoloviční

většina déle nežli 20 let). Stěhování do jiné části Prahy nebo mimo Prahu v blízké době neplánují. Jsou častěji nežli ostatní segmenty zapojeni do komunitního života, který je jistým protikladem k omezování životního prostoru turismem a dalšími jevy.

/ 3 / Kde bydlí v Praze 1?

- Pro segment starousedlíků jsou typickými lokalitami Nové Město a Staré Město. Jde o segment, který je typický pro Prahu 1. V ostatních částech Prahy se téměř nevyskytuje.

/ 4 / Demografické charakteristiky v Praze 1

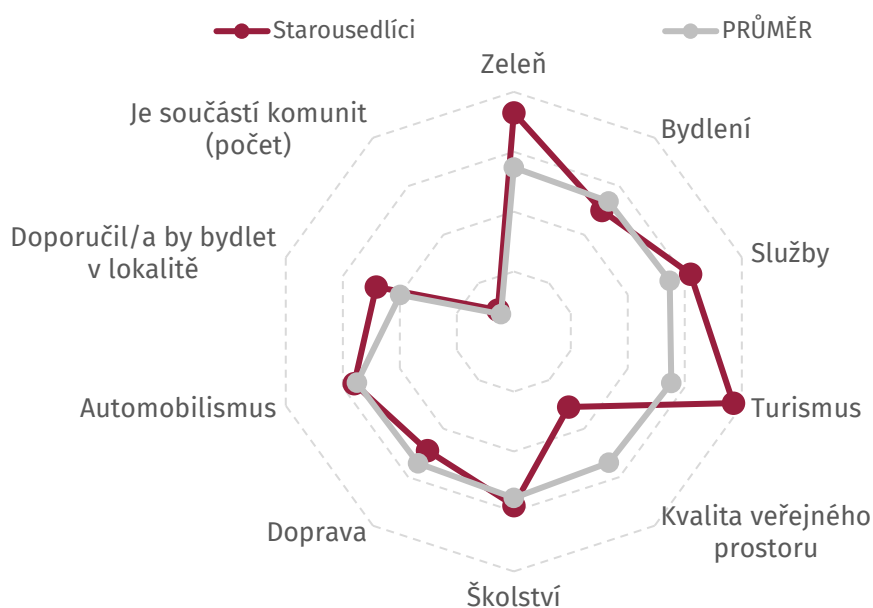
- Lidé z této skupiny nejčastěji bydlí v osobním vlastnictví (v bytech získaných v rámci privatizace). Žijí ve větších bytech (v porovnání s ostatními segmenty), nicméně kvalita bydlení je spíše podprůměrná. Jejich sousedé často provozují Airbnb a „starousedlíci“ sdílí názor, že tyto krátkodobé druhy turismu způsobují problémy. Často chodí po Praze – žijí ve svém sousedství. Jde o lidi napříč sociálními skupinami – není pro ně typický specifický věk či sociální status.

/ 5 / Situace segmentu v Praze 1

- V porovnání s ostatními segmenty jsou tito lidé spíše nespokojeni. Atraktivnost Prahy 1, ve které žijí, nevyvažují vnímané nevýhody ve formě turismu (a s ním spojených negativ) a nedostatek zeleně a hůře vnímané životní prostředí.
- Jde o starousedlíky, kteří bydlí v Praze 1 velmi dlouho a jsou s životem zde relativně nespokojeni, ale zároveň chtějí v Praze 1 zůstat.

Graf 12.1.4

/ Míra (ne)spokojenosti s různými oblastmi života – Starousedlíci ztrácející „své“ město
(čím dále od středu tím méně spokojeni)

12.2 Doporučení dle segmentů

Z výše uvedených segmentů je poslední skupina Starousedlíků ztrácející „své“ město typická pro Prahu 1. Ostatní segmenty jsou typické spíše pro jiné městské části, ale v nižší míře se objevují také v Praze 1. Např. segment Stabilních a zaopatřených je typický pro Prahu 6, ale zasahuje v Praze 1 také zejména do Hradčan a Malé Strany. Segment Nespokojených a nezajištěných žije naopak spíše na Novém a Starém Městě. Jde o obyvatele, kteří nejsou dobře ekonomicky zajištěni a struktura jejich postojů je podobná obyvatelům žijícím na pražských periferiích. Nakonec segment Nastupující střední třídy je obecně charakteristický pro pražské městské části na vzestupu (Holešovice, Karlín) a pokud tito lidé žijí v Praze 1, tak většinou v kvalitním bydlení.

Tudíž pro Prahu 1 nejsou typičtí pouze „Starousedlíci ztrácející „své“ město“, ale nalezneme tu dvě vyšší střední třídy: spíše starší generaci Stabilních a zaopatřených a mladou generaci Nastupující střední třídy. Nicméně je přítomna také nižší střední třída Nespokojených a nestabilních.

Pro jednotlivé segmenty doporučujeme následující opatření:

Stabilní a zaopatření: Zlepšení možností parkování a zvýšení podpory veřejné dopravy.

Nespokojení a nezajištění: Podpora bydlení (mají vysoké náklady na bydlení) a zlepšení kvality veřejného prostoru postiženého cestovním ruchem.

Nastupující střední třída: Zlepšit kvalitu/dostupnost mateřských a základních škol.

Starousedlíci ztrácející „své“ město: Snížit či kompenzovat negativní dopady cestovního ruchu (hluk, nepořádek apod.) a zvýšit množství zeleně.

13 Appendix

V appendixu naleznete doplňující informace o obyvatelích. Data pocházejí z Českého statistického úřadu (12.1 Sociodemografie a identifikace) a také z našeho výzkumu (12.2 Bydlení).

13.1 Sociodemografie a identifikace

Tabulka 12.1.1

/ Pohlaví

	Celkem	Muži	Ženy
Hlavní město Praha	1 301 432	633 449	667 983
Praha 1	22 967	11 824	11 143

Zdroj: SLDB 2021

Tabulka 12.1.2

/ Věkové skupiny

	Celkem	0–14 let	15–64 let	65 a více let
Hlavní město Praha	1 301 432	199 369	863 086	238 977
Praha 1	22 967	2 546	16 400	4 021

Zdroj: SLDB 2021

Tabulka 12.1.3

/ Vzdělání

	Bez vzdělání	Základní	Střední bez maturity	Úplné střední	Vyšší odborné, konzervatoř	Vysoko- školské	Nezjištěno
Hlavní město Praha	3 916	85 743	187 884	361 420	24 906	371 351	66 843
Praha 1	63	1 262	2 159	6 228	534	8 057	2 118

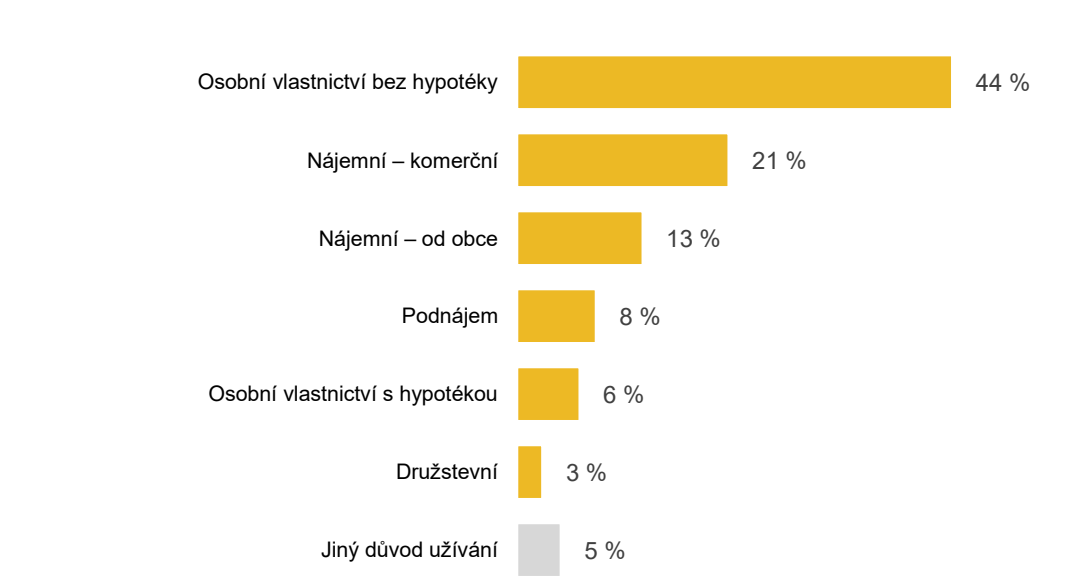
Poznámka: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let

Zdroj: SLDB 2021

13.2 Bydlení

Graf 12.2.1

/ Vlastnický vztah k bytu/domu ve kterém respondent žije

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

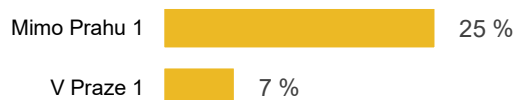
Znění otázky: Jaký je Váš vlastnický vztah k Vašemu bytu/domu?

Tabulka 12.2.2
Jaký je Váš vlastnický vztah k Vašemu bytu/domu?

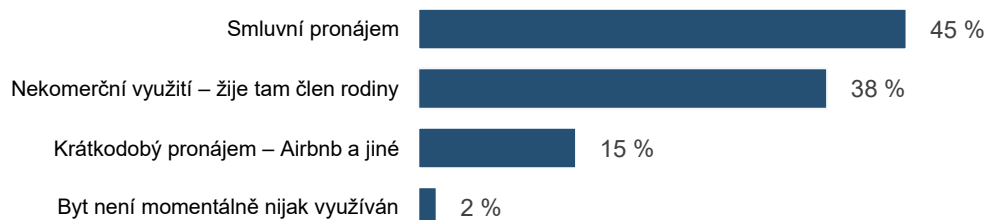
	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	759	1053	249	804
Osobní vlastnictví bez hypotéky	43,9	36,8	34,4	37,5
Osobní vlastnictví s hypotékou	6,4	13,5	7,9	15,2
Nájemní – komerční	21,4	16,7	22	15,1
Nájemní – od obce	12,8	4,9	5,9	4,6
Podnájem	8,1	16,5	20,2	15,3
Družstevní	2,7	8	5,6	8,7
Nebytové bydlení – ubytovna, azylový dům atd.	1	0,8	1,4	0,6
Jiný důvod užívání	3,6	2,9	2,4	3

Graf 12.2.3
/ Vlastnictví a využití dalšího bytu/domu

VLASTNICTVÍ DALŠÍCH BYTŮ / DOMŮ

VYUŽITÍ V RÁMCI TĚCH CO VLASTNÍ

Poznámka: N= 754 (50 v rámci těch co vlastní), obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Vlastníte kromě Vámi obývaného bytu/domu nějaké další byty/domy (zahrnujte nemovitosti určené k trvalému pobytu, nikoli chaty)?

Tabulka 12.2.4

Vlastníte kromě Vámi obývaného bytu/domu nějaké další byty/domy (zahrnujte nemovitosti určené k trvalému pobytu, nikoli chaty)?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	754	1053	249	804
Mimo Prahu	25,2	17,4	16,8	17,6
V Praze	6,8	11,4	10,8	11,6

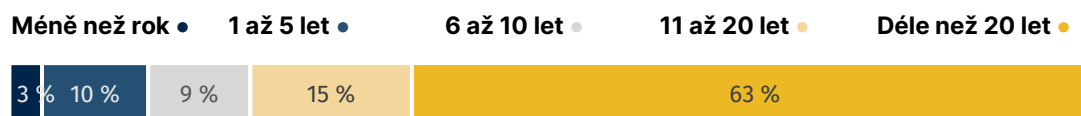
Tabulka 12.2.5

Využíváte byty v Praze, které vlastníte (ale neobýváte) následujícím způsobem?

	Celá Praha	
	Praha 1	Zbytek Prahy
Počet respondentů	50	120
Smluvní pronájem	45,1	51,1
Nekomerční využití – žije tam člen rodiny	37,8	39,3
Krátkodobý pronájem – Airbnb a jiné	14,7	0
Byt není momentálně nijak využíván	1,9	6,6

Graf 12.2.6

/ Jak dlouho žije respondent v Praze 1?

Poznámka: N= 759, obyvatelé Prahy 1

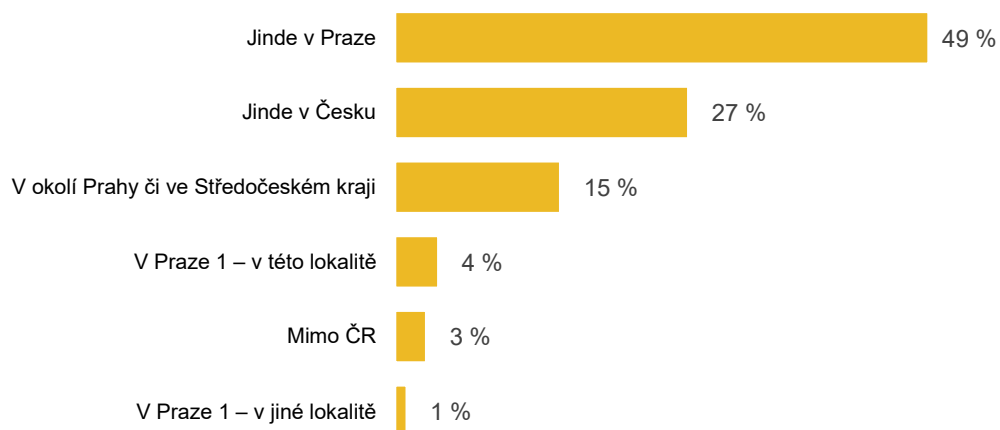
Znění otázky: V Praze 1 žijete...

Tabulka 12.2.7
V Praze žijete...

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	759	1053	249	804
Méně než rok	3	6,6	6,9	6,5
1 až 5 let	9,7	25,2	22,8	26
6 až 10 let	9,4	15,5	12,3	16,5
11 až 20 let	14,9	17,4	17,8	17,2
Déle než 20 let	63	35,3	40,2	33,8

Graf 12.2.8

/ Místo bydliště před přestěhováním do Prahy 1

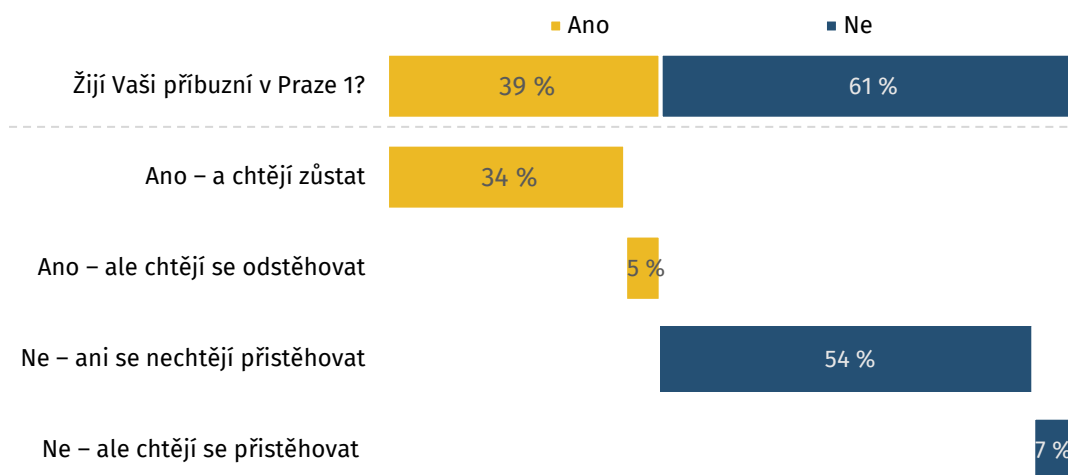

Poznámka: N= 168, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kde jste prožil/a většinu svého života?

Graf 12.2.9

/ Zájem příbuzných o žití v Praze 1

Poznámka: N= 756, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Žijí v Praze 1 někteří Vaši nejbližší příbuzní (děti, sourozenci, rodiče, prarodiče, vnoučata)?

Tabulka 12.2.10
Jaký je typ Vašeho bydlení?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	759	1053	249	804
Rodinný dům	2,2	10,3	4	12,2
Řadový dům	3,9	4,1	4	4,1
Obytný dům s 3 až 10 byty	33,6	12,2	20	9,8
Obytný dům s 11 až 30 byty	51,1	41,6	54,4	37,6
Obytný dům s více než 30 byty	9,2	31,9	17,6	36,3

Tabulka 12.2.11
Byt v Praze jste získal/a jakým způsobem?

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	402	614	119	495
Koupě	38,8	62,5	49,2	65,7
V rámci privatizace	39	14,7	21,3	13,1
Dědictví	16,8	13,6	19,2	12,3
Jinak	5,4	9,2	10,3	8,9

Tabulka 12.2.12
Kolik obytných pokojů má Váš byt/dům? Pokojem myslíme obývací pokoje, ložnice – ale nikoli koupelnu, kuchyň, záchod, chodby apod.

	Celá Praha		Zbytek Prahy	
	Praha 1	Zbytek Prahy	Centrální část	Necentrální část
Počet respondentů	753	1053	249	804
1	13,2	13,7	15,7	13,1
2	36	34,9	48,8	30,6
3	33,3	36,9	26,9	39,9
4	13,8	9,4	5,3	10,7
5 a více	3,6	5,1	3,2	5,7